

αποδοτικότητα υπεύθυνης και βιώσιμης ανάπτυξης

2010

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ • ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ • ΑΝΑΠΤΥΞΗ

απολογισμός υπεύθυνης και βιώσιμης ανάπτυξης

2010

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ • ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ • ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1. Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	6
2. ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	8
3. Η ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΟΥ	10
4. Η ΕΤΑΙΡΙΑ	12
I. Η NOVARTIS HELLAS	12
II. Ο ΟΜΙΛΟΣ NOVARTIS	14
5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ	16
6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ	18
7. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ	19
8. ΟΥΣΙΩΔΗ ΘΕΜΑΤΑ	20
I. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	21
II. ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ	26
III. ΕΜΦΑΣΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	28
IV. ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ	33
V. ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ	36
VI. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	39
VII. ΧΡΗΣΗ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ	41
VIII. ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	45
IX. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	47
X. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	51
XI. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	55
9. ΣΥΝΟΨΗ	61
10. ΠΙΝΑΚΕΣ	62
I. GLOBAL COMPACT	62
II. GRI	63
III. ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΧΙΛΙΕΤΙΑΣ	64
IV. ISO26000	64
11. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ GRI	65
12. ΕΝΤΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	66

1^η φαρμακευτική εταιρία στην Ελλάδα

*Η Novartis είναι η 1^η φαρμακευτική
εταιρία στην Ελλάδα με βάση
το μερίδιο αγοράς.*

(Πηγή: μελέτη της IMS).

Βλέπε σελίδα 14

Η Novartis αποδίδει μεγάλο τμήμα του κύκλου εργασιών της στην κοινωνία, μέσω πληρωμών φόρων (άμεσων και έμμεσων), προμηθευτών, μισθοδοσίας, ασφαλειών, επενδύσεων για έρευνα, προστιθέμενη αξία παραγωγής, κτλ. Σε μία ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά, όπως ήταν το 2010, τα ποσά αυτά ξεπέρασαν συνολικά τα € 130 εκατ.

**€ 130 εκατ.
επιστροφή προς
την κοινωνία**

Βλέπε σελίδα 56

Κορυφαία εταιρία σε επενδύσεις παγκοσμίως

*Ο Όμιλος Novartis συγκαταλέγεται ανάμεσα
στους κορυφαίους επενδυτές στην έρευνα
παγκοσμίως (επενδύοντας \$ 7,06 δις το 2010),
καθώς 16% των καθαρών πωλήσεών
της επενδύονται σε Έρευνα και Ανάπτυξη.*

Βλέπε σελίδα 29

*Οι κλινικές μελέτες όχι μόνο
βοηθούν στην ασφαλή χορήγηση
νέων φαρμάκων και θεραπειών,
αλλά παράλληλα ενισχύουν
την τοπική οικονομική δραστηριότητα
καθώς επωφελούνται ασθενείς
και επιστημονική κοινότητα.*

**90 Κλινικές Μελέτες
στην Ελλάδα, με
επένδυση περισσότερων
από € 4 εκατ.**

Βλέπε σελίδα 32

92% των αγορών από εγχώριους προμηθευτές

*Η Novartis αύξησε το ποσοστό
των αγορών της από εγχώριους
προμηθευτές από 87% το 2008
σε 92% το 2010.*

Βλέπε σελίδα 27

*Η Novartis συνεισέφερε στην ανάπτυξη
της ελληνικής επιχειρηματικότητας
μέσα και από την επένδυση
€ 27 εκατ. το 2010 για την παραγωγή
και προώθηση φαρμακευτικών
σκευασμάτων σε συνεργασία
με ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες.*

**€ 27 εκατ.
σε συνεργασίες
με ελληνικές
φαρμακοβιομηχανίες**

Βλέπε σελίδα 27

80% των Επιστημόνων
Υγείας αξιολογούν
την Novartis «εξαιρετικά»

Το 2009 βελτιώσαμε το ποσοστό
των Επιστημόνων Υγείας
που δηλώνουν απόλυτα
ικανοποιημένοι από την Novartis
κατά 7%, σε σχέση με το 2008.

Βλέπε σελίδα 40

Η Novartis υποστήριξε
την οργάνωση εκπαιδευτικών
σεμιναρίων στα οποία συμμετείχαν
άτομα από 18 φορείς ασθενών,
σε ομάδες 20 ατόμων.

Υποστήριξη της οργάνωσης
εκπαιδευτικών σεμιναρίων
για 18 φορείς ασθενών

Βλέπε σελίδα 37

14,9% μείωση
κατανάλωσης
νερού

Η Novartis μείωσε την κατανάλωση νερού τα τελευταία
χρόνια, από 9.547 m³ το 2009, σε 8.297 m³ το 2010
(που αντιστοιχεί σε κατά κεφαλήν κατανάλωση
17,83 m³), λόγω της ορθολογικής χρήσης του νερού
για την άρδευση και την αποτροπή διαρροών.

Βλέπε σελίδα 43

Η Novartis μείωσε μέσα στο 2010
τις συνολικές εκπομπές ισοδύναμου
διοξειδίου του άνθρακα (eCO₂) από
τη λειτουργία της κατά 3,5% σε 1.739,6 tn.

3,5% μείωση
εκπομπών διοξειδίου
του άνθρακα

Βλέπε σελίδα 46

75,5% των εργαζομένων
εκπαιδεύτηκαν
το 2010

Στην Novartis, το 75,5%
των εργαζομένων μας έλαβε μέρος
σε εκπαίδευση τουλάχιστον
μία φορά μέσα στο 2010.

Βλέπε σελίδα 53

Ο Όμιλος Novartis συνέβαλε τα τελευταία
3 χρόνια στο να σωθούν πάνω
από 900.000 άνθρωποι, σε όλο τον κόσμο,
που σε διαφορετική περίπτωση θα κατέληγαν
λόγω του παρασίτου της ελονοσίας.

900.000 άνθρωποι
σώθηκαν
από την ελονοσία

Βλέπε σελίδα 59

Εισαγωγή:

Ο Απολογισμός Υπεύθυνος & Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι ο πρώτος που εκδίδει η Novartis Hellas AEBE. Στοχεύει στην ενημέρωση των Κοινωνικών της Εταιριών, αφού εστιάζει στα ζητήματα στα οποία έχουν δείξει τη μεγαλύτερη ανησυχία και ενδιαφέρον. Ο Απολογισμός αναφέρεται στην περίοδο 1/1/2010-31/12/2010 (εκτός αν σε κάποια σημεία επισημαίνεται αλλιώς) και αφορά σε όλες τις δραστηριότητες της εταιρίας στην Ελλάδα (δηλαδή παραγωγή, πώληση και υποστήριξη φαρμακευτικών προϊόντων). Ο Απολογισμός περιέχει ποσοτικά στοιχεία από άμεσες μετρήσεις, ενώ όπου γίνονται εκτιμήσεις αυτό αναφέρεται.

Αρχές Απολογισμού:

Ο Απολογισμός ακολουθεί, ως προς τη δομή και το περιεχόμενο σε επίπεδο «C», τις κατευθυντήριες οδηγίες Sustainability Reporting Guidelines-G3.1 του Global Reporting Initiative (GRI), ενώ παράλληλα αξιοποιεί τις Αρχές της Συμμετοχικότητας, Ουσιαστικότητας και Ανταπόκρισης του AA1000.

Ορολογία Απολογισμού:

Για την ευχερέστερη ανάγνωση του Απολογισμού, παρακαλούμε να δώσετε έμφαση στους συχνά χρησιμοποιούμενους όρους που ακολουθούν:

ΟΡΟΣ	ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ
«εταιρία», «εμείς», «Novartis»	στην Novartis Hellas AEBE (στην οποία αναφέρεται ο Απολογισμός αυτός)
«Όμιλος»	Στην Novartis AG, μητρική της Novartis Hellas AEBE
«Απολογισμός»	στον Απολογισμό Υπεύθυνος & Βιώσιμης Ανάπτυξης 2010
«10, 8-1 κτλ.»	στην ενότητα του Απολογισμού (π.χ. στους πίνακες GRI).

Γνώμη:

Παρακαλούμε στείλτε τα σχόλια και τις προτάσεις σας στη διεύθυνση:

κ. Σίσσυ Ηλιοπούλου, Διεύθυνση Επικοινωνίας

Novartis Hellas A.E.B.E. 12ο χλμ. Εθν. Οδού Αθηνών-Λαμίας Μεταμόρφωση, Αθήνα
e-mail: nvs-hellas.communications@novartis.com

Εξωτερικός Σύμβουλος:

Η ανάπτυξη του Απολογισμού έχει γίνει σε συνεργασία με την εταιρία STREAM Management www.stream-eu.com

Σύμβολα: Παρακαλούμε δώστε έμφαση στους παρακάτω συμβολισμούς, οι οποίοι χρησιμοποιούνται ευρέως στον Απολογισμό:

Γνωρίζετε ότι...;

Επισημαίνονται πληροφορίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Θέμα προβληματισμού...

Επισημαίνονται θέματα δημόσιου ενδιαφέροντος και διαλόγου.

Καλή πρακτική...

Επισημαίνονται παραδείγματα καλών πρακτικών που εφαρμόζονται στην εταιρία μας.

Πολιτική...

Επισημαίνονται αποσπάσματα από επίσημες Πολιτικές της Novartis.

Στόχος...

Επισημαίνονται στόχοι της εταιρίας για το 2011 ή και μεταγενέστεροι.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Επισημαίνεται η συμβολή της εταιρίας μας, μέσω των προγραμμάτων που εφαρμόζει, στους στόχους Χιλιετίας που έχει θέσει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ).

2. Μήνυμα του Διοικητικού Συμβουλίου

κκ. ARNOUT PLOOS VAN AMSTEL
ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ Δ.Σ.

Συνέντευξη με τους

κκ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΦΡΟΥΖΗ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ Δ.Σ.

Γιατί η υπεύθυνη λειτουργία και ανάπτυξη είναι σημαντική για τη Novartis;

A. Ploos van Amstel: Ως φαρμακευτική εταιρία που δραστηριοποιείται στο χώρο της υγείας, έχουμε ακόμα μεγαλύτερη υπευθυνότητα επειδή τα καινοτόμα προϊόντα μας επηρεάζουν άμεσα την υγεία των ανθρώπων. Για αυτό το λόγο οφείλουμε να κάνουμε τα πάντα προκειμένου να διασφαλίσουμε τη σωστή χρήση τους από όλους τους επαγγελματίες υγείας και τους ασθενείς. Όλες μας οι προσπάθειες έχουν αυτόν τον προσανατολισμό επειδή η σωστή χρήση των προϊόντων από τους κατάλληλους ασθενείς βελτιώνει γενικότερα την υγεία του ευρύτερου πληθυσμού. Στην προσπάθειά μας να λειτουργούμε υπεύθυνα, συνεργαζόμαστε με όλες τις αρμόδιες αρχές και παράλληλα προσδοκούμε ότι και αυτοί με τη σειρά τους κάνουν το καλύτερο για την επίτευξη τους κοινού μας στόχου: το συμφέρον των ασθενών και όλων των κοινωνικών εταίρων του χώρου της υγείας.

K. Φρουζής: Για την εταιρία μας, η Υπεύθυνη και Βιώσιμη Ανάπτυξη συμβαδίζει με τον ορισμό που έχει δοθεί στην Έκθεση της Επιτροπής Brundtland του 1987, ο οποίος ορίζει ότι «η ικανοποίηση των αναγκών της σημερινής γενιάς, πρέπει να γίνεται χωρίς να επηρεάζεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενιών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες». Δεν μπορούμε να κοιτάμε μόνο το σήμερα, έχουμε ευθύνη να κοιτάμε πολύ πιο μακροπρόθεσμα και αυτό προσπαθούμε να κάνουμε.

Γιατί αποφασίσατε να εκδώσετε Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας;

A. Ploos van Amstel: Θεωρούμε ότι με αφετηρία την παρούσα έκδοση έχουμε σκοπό να καταγράψουμε συστηματικά τις πρωτοβουλίες που υλοποιούμε σε όλους τους τομείς προκειμένου να λειτουργούμε υπεύθυνα και με βιώσιμο τρόπο.

K. Φρουζής: Ο λόγος που μας οδήγησε στην απόφαση έκδοσης Απολογισμού είναι η πεποίθηση ότι η διαφάνεια για μία εταιρία όπως η Novartis είναι παράγοντας σταθερότητας και κοινωνικής αποδοχής. Για τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις για πολλά χρόνια, κυρίως γιατί ακολουθούσαν μια εσωστρεφή πολιτική αφήνοντας τα μηνύματα του εξωτερικού περιβάλλοντος να διαχέονται χωρίς να ακούγεται και η άλλη πλευρά, είχε δημιουργηθεί μια συγκεχυμένη και λανθασμένη εικόνα αναλογικά με το αγαθό που προσφέρουν αλληλά και την αξία που προσδίδουν στην κοινωνία. Αυτή η εικόνα πιστεύουμε ότι αλληλάζει και είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι για την έκδοση του Απολογισμού αυτού, καθώς πρόκειται για τον πρώτο απολογισμό που εκδίδει η εταιρία μας και αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο για να παρουσιάσουμε ποιοί είμαστε και τι κάνουμε στην προσπάθειά μας να λειτουργούμε υπεύθυνα. Στην παρούσα έκδοση περιγράφουμε τον τρόπο λειτουργίας μας, τα προγράμματά μας αλληλά και τις περιοχές που ακόμη οφείλουμε να εστιάσουμε περαιτέρω προκειμένου να πετύχουμε μια βιώσιμη ανάπτυξη. Προσδοκούμε ότι αυτός ο πρώτος μας Απολογισμός θα διαβαστεί από τους Κοινωνικούς μας Εταίρους και επιθυμούμε να λάβουμε σχόλια και παρατηρήσεις προκειμένου να βελτιωθούμε περαιτέρω. Πιστεύουμε ότι όλα όσα περιγράφονται μέσα σε αυτό το έντυπο θα αποτελέσουν μια βάση για περαιτέρω διάλογο σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης με όλους τους κοινωνικούς εταίρους της εταιρίας.

Για ποιες ενέργειες της Novartis αισθάνεστε πιο υπερήφανοι;

A. Van Amstel: Κάθε χρόνο, την άνοιξη, αφιερώνουμε την επέτειο της ημέρας της ίδρυσης της Novartis στην κοινωνία, καθιερώνοντάς την ως «Ημέρα Εθελοντικής Κοινωνικής Προσφοράς» προς τους συνανθρώπους μας και το περιβάλλον. Την ημέρα αυτή οι εργαζόμενοι της εταιρίας μας βρίσκονται

κοντά σε ηλικιωμένους, παιδιά και άλλους συνανθρώπους που έχουν ανάγκη. Όπως σε όλον τον κόσμο, έτσι και στη Novartis Hellas, οι εργαζόμενοι συμμετέχουμε σε πολύ συγκινητικές πρωτοβουλίες. Τα τελευταία χρόνια έχουμε υλοποιήσει μια σειρά τέτοιων ενεργειών όπως ότι Αγκαλιάσαμε τα παιδιά στα «Παιδικά Χωριά SOS», βρεθήκαμε κοντά στους ηλικιωμένους στο Γηροκομείο Αθηνών, δεντροφυτέυσουμε μια καμένη πηλιά του Διονύσου, βάψαμε τα κιγκλιδώματα του Εθνικού Κήπου, ζήσαμε μια ολόκληρη μέρα μαζί με τα παιδιά του Συλλόγου «Το Χαμόγελο του Παιδιού» στο Allou Fun Park, φυτέψαμε περισσότερα από 1.500 φυτά σε έξι κεντρικές πλατείες του Δήμου Μεταμόρφωσης. Κάτι που δεν πρέπει να ξεχνάμε, για το οποίο είμαι ιδιαίτερα υπερήφανος, είναι ότι η δουλειά μας έχει ως αποτέλεσμα την πρόσβαση των ασθενών που έχουν ανάγκη σε καινοτόμες θεραπείες.

Κ. Φρουζής:

Σε αυτήν τη δύσκολη συγκυρία για τη χώρα μας θα ήθελα να θέσω το ζήτημα της εταιρικής υπευθυνότητας σε μια ευρύτερη βάση και να το προσδιορίσω ως υπεύθυνη στάση των επιχειρήσεων απέναντι στην προσπάθεια που κάνει η χώρα μας για να αντεπεξέλθει στα νέα δεδομένα που έχουν διαμορφωθεί. Μέσα και από το θεσμικό μου ρόλο ως Γενικός Γραμματέας του ΣΦΕΕ, θα ήθελα να αναδείξω την υπεύθυνη στάση που έχει υιοθετήσει η Novartis, αλλά και συνολικά η φαρμακοβιομηχανία, συνεισφέροντας με μέτρα και αποφάσεις που πλήττουν καίρια τα συμφέροντά της. Μόνο κατά τη διετία 2010-2011 η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη μειώθηκε κάτι περισσότερο από 2 δισεκατομμύρια ευρώ εξαιτίας μέτρων που έχουν ληφθεί και αφορούν στην πλειοψηφία τους το φάρμακο. Κι αυτό όχι από ανιδιοτέλεια, άλλωστε δεν είναι αυτό ο ρόλος των επιχειρήσεων, αφού αποτελούν φορείς παραγωγής προστιθέμενης αξίας για τις ίδιες και την Πολιτεία. Η υπεύθυνη στάση απορρέει από την θέση μας ότι τούτη τη δύσκολη ώρα έχουμε την υποχρέωση και ευκαιρία να δουλέψουμε αρμονικά μαζί με την πολιτεία και να συμβάλουμε σε μια ουσιαστική, μα πάνω από όλα βιώσιμη, μεταρρύθμιση στο χώρο της υγείας, που ως αποτέλεσμα θα έχει ο Έλληνας ασθενής να απολαμβάνει της υγειονομικής περίθαλψης που του αξίζει.

Ποια είναι τα επόμενα βήματα της Novartis στην Ελλάδα για την επίτευξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης;

A. Ploos van Amstel: Σκοπός μας είναι να επενδύσουμε και να αξιοποιήσουμε ακόμα περισσότερο την Έρευνα και την Καινοτομία. Αυτό αποτελεί μια μεγάλη ευκαιρία όχι μόνο για εμάς, αλλά, κυρίως, για την κοινωνία και τους άμεσους κοινωνικούς μας εταίρους μέσα στον ευρύτερο χώρο της υγείας. Προσδοκούμε στη θετική ανταπόκριση αυτών των κοινωνικών μας εταίρων, ώστε να διασφαλίσουμε ότι καινοτόμες θεραπείες θα μπορούν να φθάνουν στους ασθενείς.

Κ. Φρουζής:

Αρκεί βέβαια το περιβάλλον να είναι τέτοιο που να ευνοεί τις εταιρίες που έχουν τέτοιους στρατηγικούς στόχους. Στην Ελλάδα, σήμερα, παρά το γεγονός ότι οι συνθήκες είναι τέτοιες που απαιτούνται πρωτοβουλίες για την προώθηση της καινοτομίας προκειμένου να μπούμε στο δρόμο της ανάπτυξης ως χώρα, στο χώρο του φαρμάκου συμβαίνει το παράδοξο οι εταιρίες να επενδύουν και να παράγουν καινοτομία (άλλωστε ο κλάδος του φαρμάκου είναι ο πρώτος, παγκοσμίως, σε επενδύσεις στην καινοτομία), αλλά το περιβάλλον να μην ευνοεί την προσφορά αυτής της καινοτομίας. Η καινοτομία είναι άμεσα συνυφασμένη με την πρόοδο και τη βιώσιμη ανάπτυξη και γι' αυτό θα πρέπει να ανταμείβεται από την πολιτεία.

Έχετε κάποιο μήνυμα για τους αναγνώστες σας;

A. Ploos van Amstel: Πρώτιστο μέλημα των 600 συνεργατών της Novartis Hellas είναι η μεγαλύτερη δυνατή διασφάλιση της πρόσβασης των ασθενών σε καινοτόμα σκευάσματα. Με αυτόν τον τρόπο βοηθάμε το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης να γίνει ακόμα πιο ποιοτικό και αποτελεσματικό. Με αυτό, πετυχαίνουμε το καλύτερο για το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, ενώ παράλληλα υποστηρίζουμε μια υγιή επιχείρηση που επενδύει στην Ελλάδα, τώρα και στο μέλλον.

Κ. Φρουζής:

Θα ήθελα, να επισημάνω ένα σημείο ιδιαίτερα σημαντικό: η υπεύθυνη και βιώσιμη λειτουργία δεν είναι ένα θέμα που έχει να κάνει μόνο με την ηθική μας συμπεριφορά. Έχει σχέση και με την ίδια την ανάπτυξή μας, ακόμη και με τη μακροπρόθεσμη επιβίωσή μας, καθώς πλέον έχουμε πλήθος παραδειγμάτων, όπου εταιρίες μη λειτουργώντας υπεύθυνα τελικά έκλεισαν, με καταστροφικά αποτελέσματα για τους μετόχους, τους εργαζομένους, τους προμηθευτές και όλους όσους συνδέονταν άμεσα ή έμμεσα με τη λειτουργία τους. Ας δούμε τη σημερινή συγκυρία και ως μια ευκαιρία να επαναπροσδιορίσουμε και επανασχεδιάσουμε, όπου αυτό χρειάζεται, τον τρόπο σκέψης και λειτουργίας μας.

Η συμβολή των φαρμακευτικών εταιριών σε όλη τον κόσμο και φυσικά και στην Ελλάδα είναι κεντρική και αδιαμφισβήτητη, τόσο για την κατάκτηση ενός υψηλού επιπέδου δημόσιας υγείας, αλλά και κατ' επέκταση για τη διαμόρφωση συνθηκών κοινωνικής και οικονομικής προόδου.

Ο φαρμακευτικός κλάδος αντιπροσωπεύει έναν από τους πιο δυναμικούς, αλλά και πιο ευαίσθητους τομείς της παγκόσμιας οικονομίας. Πέρα από την κυρίαρχη ηθική διάσταση του αγαθού της υγείας, είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η προαγωγή της δημόσιας υγείας δημιουργεί για την κοινωνία και το κράτος οικονομικό όφελος πολλαπλάσιο από το κόστος των φαρμάκων και των θεραπειών. Κατά συνέπεια, το κόστος των φαρμάκων αποτελεί πρωτίστως επένδυση στην υγεία των πολιτών, παρά απλή δαπάνη.

Η γήρανση του πληθυσμού, η αύξηση του αριθμού των μεταναστών, οι εξελίξεις στην ιατρική τεχνολογία και τη βιοτεχνολογία, τα νέα φάρμακα που ενσωματώνουν υψηλότερες δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης είναι ορισμένοι από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που αναμένεται να επηρεάσουν την αγορά των φαρμάκων. Αντίστοιχα, η επίδραση των φαρμακευτικών καινοτομιών (π.χ. η μείωση της θνησιμότητας και της νοσηρότητας, η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης, η βελτίωση της ποιότητας ζωής κ.α.) συντελούν στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Στην Ελλάδα, οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις είναι ένας από τους πιο δυναμικούς κλάδους, προσφέροντας απασχόληση σε περίπου 25.000 εργαζόμενους υψηλής επισημονικής εξειδίκευσης, επενδύοντας στην έρευνα και την ανάπτυξη και εξαγωγώντας φάρμακα σε περισσότερες από 100 χώρες.

- Οι εργαζόμενοι στις φαρμακευτικές επιχειρήσεις είναι κατά το μεγαλύτερο ποσοστό απόφοιτοι Ανωτάτων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (45,5%) και απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης (32%).
- Στην παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων απασχολήθηκαν το 2007 6.245 εργαζόμενοι (37,8% της χημικής βιομηχανίας).
- Η εγχώρια παραγωγή φαρμάκων το 2009 ανήλθε, σε τιμές παραγωγού, στο € 1 δισ., αυξημένη σε σχέση με το 2008 κατά περίπου 16,4%.

Η φαρμακευτική δαπάνη αποτελεί ένα μέρος μόνο των δαπανών υγείας. Ως δημόσια φαρμακευτική δαπάνη, θεωρούνται τα ποσά που πληρώνουν τα Ταμεία για την κάλυψη των εξω-νοσοκομειακών ασθενών σε τιμές λιανικής, μείον τη συμμετοχή των πολιτών, η οποία σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανήλθε το 2010 στα € 4,3 δισ.

Τον κυρίαρχο ρόλο στο ύψος της φαρμακευτικής δαπάνης διαδραματίζουν, πέρα από τις τιμές φαρμάκων, παράγοντες όπως η έλλειψη μηχανοργάνωσης και ελέγχου στο σύστημα υγείας, κοινωνικοοικονομικοί και δημογραφικοί παράγοντες κ.α. Για τον αποτελεσματικό έλεγχο των δαπανών απαιτούνται:

- Η άμεση μηχανοργάνωση του συστήματος υγείας. Με βάση τη διεθνή εμπειρία, μπορεί να οδηγήσει, σε βάθος χρόνου, σε συνολική εξοικονόμηση στον κρατικό προϋπολογισμό έως και € 2 δισ. ετησίως.
- Η εφαρμογή θεραπευτικών πρωτοκόλλων για τον εξορθολογισμό της συνταγογράφησης.
- Η συνεισφορά όλων των φορέων της εφοδιαστικής αλυσίδας στην εξοικονόμηση με μείωση των κερδών τους.

Θέμα προβληματισμού...

Συχνά παρατηρείται μία σύγχυση ανάμεσα στη «φαρμακευτική δαπάνη» και τις «συνολικές φαρμακευτικές πωλήσεις», αφού ως «φαρμακευτική δαπάνη» «βαφτίζεται» το ποσό το οποίο, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ε.Ο.Φ. (Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων), αποτελεί τις «φαρμακευτικές πωλήσεις». Θα πρέπει κατ' αρχάς να καταστεί σαφές ότι τα στοιχεία του Ε.Ο.Φ. απεικονίζουν τις συνολικές φαρμακευτικές πωλήσεις, σε τιμές λιανικής για φαρμακεία και φαρμακαποθήκες, οι οποίες περιλαμβάνουν το κέρδος του φαρμακεμπόρου, το κέρδος του φαρμακοποιού και τον ΦΠΑ, καθώς και τις νοσοκομειακές τιμές για τα νοσοκομεία.

Για να είμαστε περισσότερο ακριβείς, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι φαρμακευτικές πωλήσεις είναι ένα μέγεθος το οποίο συντίθεται από:

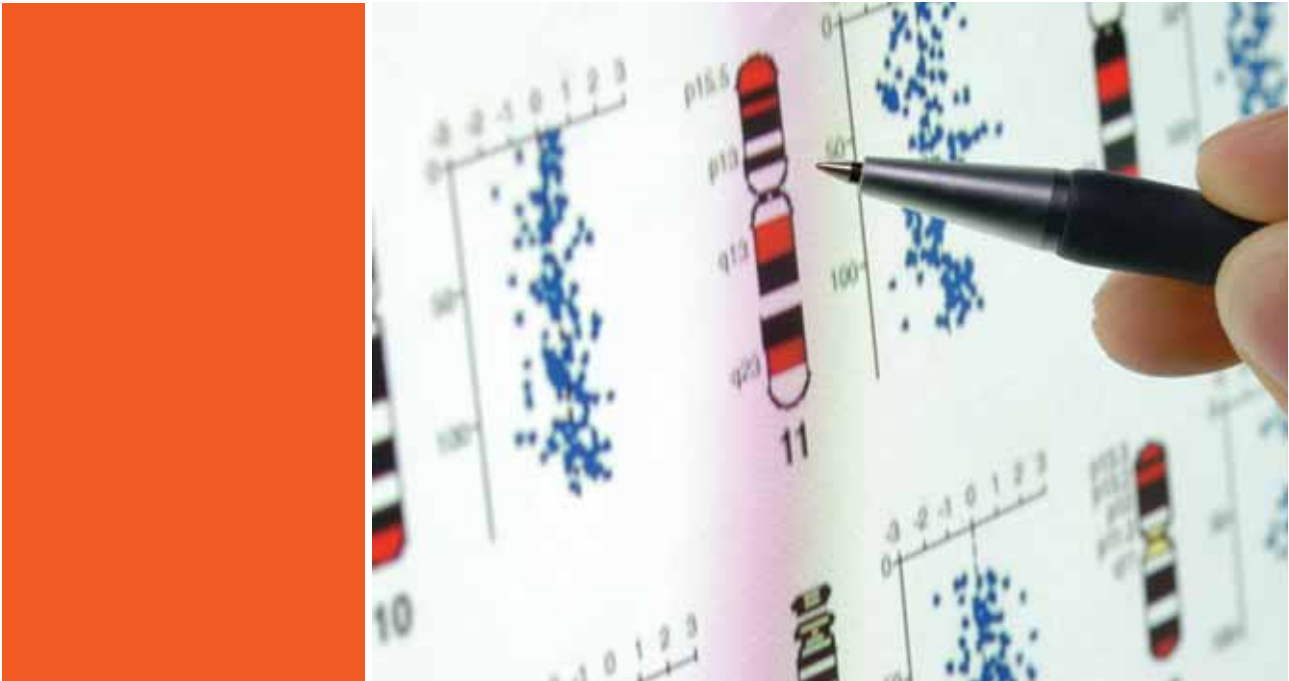
- τη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη, η οποία επιβαρύνει την κοινωνική ασφάλιση (μέρος αυτής της επιβάρυνσης επιστρέφει στα δημόσια ταμεία, καθώς σε αυτή περιλαμβάνεται ΦΠΑ κτλ.),
- τις πωλήσεις φαρμάκων προς τα νοσοκομεία (οι οποίες γίνονται σε Νοσοκομειακή Τιμή: Χονδρική Τιμή μείον 13%),
- τις πωλήσεις φαρμάκων τα οποία εξάγονται (παράλληλες εξαγωγές),
- τις πωλήσεις φαρμάκων τα οποία διατίθενται τόσο σε πολίτες της Ελλάδος, όσο και σε τουρίστες και τα οποία πληρώνουν οι ίδιοι (ιδιωτική δαπάνη),
- τις πωλήσεις φαρμάκων που χρησιμοποιούνται από ημεδαπούς ή αλλοδαπούς ασφαλισμένους σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες και καλύπτονται από αυτές,
- τη συμμετοχή των ασφαλισμένων, η οποία δεν επιβαρύνει τα ταμεία.

Το ποσό με το οποίο πράγματι επιβαρύνεται η κοινωνική ασφάλιση (δηλαδή το κράτος), κυμαίνεται κατ' εκτίμηση στο 1/2 των συνολικών «φαρμακευτικών πωλήσεων», με στοιχεία του Ε.Ο.Φ. για τη Φαρμακευτική Δαπάνη 2010 και απολογιστικά στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δηλαδή € 4,3 δισ.

Γνωρίζετε ότι...;

- Το πραγματικό κόστος μιας θεραπευτικής αγωγής δεν εξαρτάται μόνο από το κόστος του φαρμάκου αλλά και από τη διάρκεια της χρήσης του φαρμάκου.
- Στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται η άμεση επαφή ή προώθηση συνταγογραφούμενων προϊόντων σε ασθενείς ή στο ευρύτερο κοινό από φαρμακευτικές εταιρίες.
- Η τιμολόγηση συνταγογραφούμενων πρωτοτύπων φαρμάκων γίνεται εξ ολοκλήρου από το Κράτος, ως ο μέσος όρος των τριών χαμηλότερων τιμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (22 από 27 κράτη) (Νόμος 3840/2010).
- Το ποσό με το οποίο επιβαρύνεται η κοινωνική ασφάλιση (δηλαδή το κράτος), κυμαίνεται κατ' εκτίμηση στο 1/2 των συνολικών «φαρμακευτικών πωλήσεων» στην Ελλάδα.
- Η Δημόσια κατά κεφαλή Δαπάνη Υγείας στην Ελλάδα είναι κατά 32% χαμηλότερη από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ.
- Η Δημόσια Φαρμακευτική Δαπάνη των Ταμείων αποτελεί μόλις το 18% των συνολικών δαπανών Υγείας.

I. Η Novartis Hellas

Εισαγωγή

Η Novartis Hellas AEBE, η οποία ανήκει στον Όμιλο Novartis AG, είναι μια δυναμική εταιρία στον ελληνικό φαρμακευτικό χώρο, η οποία βασίζει την ανάπτυξή της και στα καινοτόμα σκευάσματα που παρέχει στους Έλληνες ασθενείς.

Τα κεντρικά γραφεία της εταιρίας βρίσκονται στη Μεταμόρφωση Αττικής, ενώ λειτουργούν γραφεία της εταιρίας στη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Ηράκλειο Κρήτης, τα Ιωάννινα, τη Λάρισα και την Καβάλα.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Novartis Hellas AEBE, στην οποία εργάζονται περίπου 600 άτομα, επικεντρώνονται στους τομείς των Συνταγογραφούμενων Ιδιοσκευασμάτων και των Μη Συνταγογραφούμενων Φαρμάκων, τα οποία διαθέτει στην ελληνική αγορά μέσα από δίκτυο διανομών και φαρμακαποθηκών.

Προϊόντα

I. Συνταγογραφούμενα Ιδιοσκευάσματα:

Τα συνταγογραφούμενα ιδιοσκευάσματα της Novartis Hellas επικεντρώνονται στις εξής κύριες θεραπευτικές περιοχές:

Καρδιαγγειακό Σύστημα & Μεταβολισμός: Σκευάσματα για την υπέρταση, την υπερλιπιδαιμία, τη στηθάγχη, την καρδιακή ανεπάρκεια, τον διαβήτη τύπου II, τις αρρυθμίες και το έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Ογκολογία & Αιματολογία:

Σκευάσματα για τη θεραπεία κακοήθων νεοπλασιών, όπως η Χρόνια Μυελογενής Λευχαιμία και ο καρκίνος του μαστού, καθώς και σκευάσματα για την πρόληψη των συμπτωμάτων σε ασθενείς με προχωρημένου σταδίου κακοήθειες των οστών. Σκευάσματα για την αποσιδήρωση πασχόντων από αιμοσφαιρινοπάθειες.

Κεντρικό Νευρικό Σύστημα:

Σκευάσματα για τη νόσο Alzheimer, τη νόσο Parkinson, τη Σκλήρυνση κατά Πλάκας, την επιληψία, τη διπολική διαταραχή, την κατάθλιψη, την ημικρανία, και τη σχιζοφρένεια.

Αναπνευστικό Σύστημα:

Σκευάσματα για το άσθμα, τη χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ) και την κυστική ίνωση.

Λοιμώξεις:

Σκευάσματα για χρόνια ηπατίτιδα Β και σοβαρές ενδοοσκομειακές λοιμώξεις.

Μεταμόσχευση & Ανοσολογία:

Σκευάσματα για την πρόληψη απόρριψης οργάνων και την αντιμετώπιση αυτοάνοσων νοσημάτων, όπως η ρευματοειδής αρθρίτιδα, η ψωρίαση και το νεφρωσικό σύνδρομο.

Οφθαλμολογία:

Σκευάσματα για την ξηροφθαλμία, τις οφθαλμικές αλλεργίες και λοιμώξεις, καθώς και για την ηλικιακή εκφύλιση ωχράς κηλίδας υγρής μορφής. Πρόσφατα μάλιστα ο Όμιλος Novartis ανακοίνωσε ότι ολοκλήρωσε τη συγχώνευση της Alcon, της μεγαλύτερης εταιρείας οφθαλμολογικών προϊόντων παγκοσμίως, γεγονός που θα ενδυναμώσει περαιτέρω τη θέση της εταιρίας στον τομέα της οφθαλμολογίας.

Δερματολογία:

Σκευάσματα για τις μυκητιάσεις και το έκζεμα.

Ουρολογία:

Σκεύασμα για την ακράτεια των ούρων.

Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών:

Σκευάσματα για τις αρθροπάθειες και τη θεραπεία της οστεοπόρωσης.

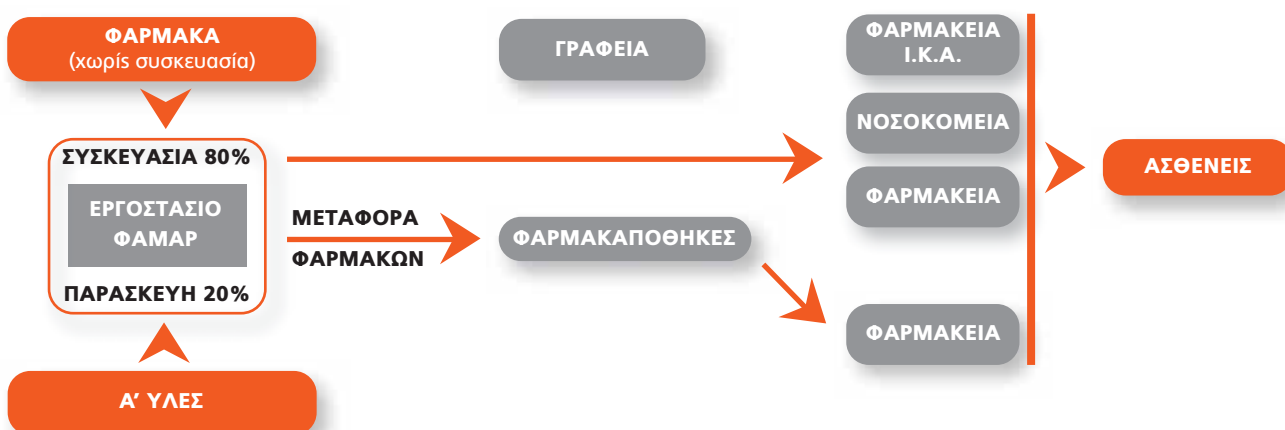
II. Μη Συνταγογραφούμενα Φάρμακα:

Τα φάρμακα αυτά δεν απαιτούν συνταγή ιατρού και δίνουν τη δυνατότητα στον ασθενή να επιλέξει ο ίδιος τη φαρμακευτική του αγωγή για διάφορες παθήσεις. Οι βασικές κατηγορίες είναι σκευάσματα για την αντιμετώπιση του βήχα, του κοινού κρυολογήματος, της ρινικής συμφόρησης, αλλεργικών καταστάσεων, μυϊκών πόνων και της δυσκοιλιότητας.

Παραγωγή και Λειτουργία

Η λειτουργία της εταιρίας αποτυπώνεται στο παρακάτω γράφημα. Η εταιρία εισάγει το μεγαλύτερο ποσοστό φαρμάκων (περίπου το 80%), τα οποία συσκευάζονται σε εγκαταστάσεις συνεργατών της, ενώ σε μικρότερη αναλογία γίνεται παραγωγή και συσκευασία προϊόντων της Novartis στην Ελλάδα, στις ίδιες εγκαταστάσεις, μεγάλο μέρος των οποίων εξάγονται μετά την παραγωγή τους στο εξωτερικό. Η διανομή των τελικών προϊόντων γίνεται μέσω φαρμακαποθηκών σε φαρμακεία και απευθείας από την εταιρία σε νοσοκομεία, φαρμακεία του ΙΚΑ και ορισμένα φαρμακεία.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ ΤΗΣ NOVARTIS

Οικονομικά Αποτελέσματα

Η οικονομική ανάπτυξη αποτελεί για τη Novartis, όπως και για κάθε εταιρία, πρωταρχικό σκοπό που παράλληλα συνεισφέρει άμεσα και έμμεσα στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Τα κύρια οικονομικά αποτελέσματα της εταιρίας φαίνονται στον παρακάτω πίνακα, ενώ περισσότερες σχετικές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο Ετήσιο Δελτίο του Ομίλου στο www.novartis.com. Τα μικρά περιθώρια κέρδους της εταιρίας οφείλονται κυρίως στο γεγονός ότι τα έξοδα κλινικών μελετών και η ανάπτυξη νέων προϊόντων επιμερίζονται σε όλες τις χώρες όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, καθώς και στο μεγάλο ποσοστό των φαρμάκων τα οποία εισάγονται από το εξωτερικό.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	2010	2009	2008
Μετοχικό Κεφαλαίων	14,560,740	14,560,740	14,560,740
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	10,194,800	30,218,193	27,692,495
Σύνολο Υποχρεώσεων	243,512,535	201,297,836	158,568,910
Καθαρά Πάγια	5,472,835	5,729,060	5,951,186
Γενικό Σύνολο Ενεργητικού	253,707,335	231,516,029	186,261,405
Κύκλος Εργασιών	416,754,303	439,853,542	377,249,726
Μεικτό Κέρδος	113,532,271	128,890,023	119,630,884
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων	-11,725,023	11,584,398	25,624,855

1^η φαρμακευτική εταιρία στην Ελλάδα

Η Novartis είναι η 1^η φαρμακευτική εταιρία στην Ελλάδα με βάση το μερίδιο αγοράς.

(Πηγή: μελέτη της IMS).

Τρόπος Διοίκησης

Όπως φαίνεται παρακάτω, η εστίαση στον Άνθρωπο και το Περιβάλλον είναι ενταγμένη στις Αξίες και τις Συμπεριφορές της εταιρίας και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της κουλτούρας των ανθρώπων της Novartis.

Οι Αξίες & Συμπεριφορές της Novartis («Πώς το πετύχαμε»):

1. Ηγεσία
2. Προσανατολισμός στον Πελάτη / Ποιότητα
3. Εστίαση στο αποτέλεσμα
4. Ανοικτή Επικοινωνία / Συνεργασία / Συμπαράσταση
5. Ταχύτητα / Δράση / Πρωτοβουλία / Απλές λύσεις
6. Ενδυνάμωση / **Υπευθυνότητα**
7. Καινοτομία & Δημιουργικότητα
8. Δέσμευση / Αυτοπειθαρχία
9. Δεξιότητες και Γνώσεις
10. Αμοιβαίος Σεβασμός / Ειλικρίνεια / Εμπιστοσύνη / Αφοσίωση / **Ακεραιότητα**

Ο Τρόπος που Δουλεύουμε:

«Να είμαστε Ανταγωνιστικοί»:

1. Να «κερδίζουμε» τους πελάτες και τους ασθενείς.
2. Να υπερέχουμε – με **ακεραιότητα** και **ηθική** συμπεριφορά.

Σημαντικές Αλλαγές

Το 2010, η Novartis Hellas σχεδίασε μία νέα οργάνωση με σκοπό να προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στις ανάγκες της αγοράς, να εντείνει την επικέντρωση στον ασθενή και να προσφέρει νέες κατευθύνσεις στην ανάπτυξη των ανθρώπων της. Αξιοσημείωτο είναι ότι, στο πλαίσιο της αναδιοργάνωσης, δημιουργήθηκαν πάνω από 20 νέοι ρόλοι, ενώ οι θέσεις που καταργήθηκαν ήταν ελάχιστες. Παράλληλα, η εταιρία έδωσε έμφαση στην παραγωγικότητα εφαρμόζοντας έξυπνους τρόπους λειτουργίας, απλοποιώντας διαδικασίες και εξοικονομώντας πόρους από διάφορες πηγές.

II. Ο Όμιλος Novartis

Η Novartis AG με έδρα τη Βασιλεία της Ελβετίας, αποτελείται από 949 εταιρίες που απασχολούν περίπου 100.000 εργαζομένους και δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 140 χώρες του κόσμου.

Ιστορία

Η ιστορία της Novartis ξεκινάει πριν 2 αιώνες με τρεις εταιρίες: τη Geigy, τη Ciba και τη Sandoz.

Geigy, Ciba & Sandoz (1758-1970):

Το 1970 οι δύο εταιρίες, Ciba και Geigy, συγχωνεύθηκαν και δημιούργησαν την Ciba-Geigy Ltd. Η Sandoz συνέχισε την δική της πορεία για τις επόμενες δύο δεκαετίες.

Ciba-Geigy & Sandoz (1970-1996):

Το 1996 οι εταιρίες Sandoz και Ciba συγχωνεύθηκαν δημιουργώντας τη Novartis. Αυτή η συγχώνευση υπήρξε η μεγαλύτερη στην ιστορία των φαρμακευτικών εταιρειών της εποχής εκείνης.

Novartis (1996-έως σήμερα):

Η πορεία της Novartis σηματοδοτείται με ορόσημα-σταθμούς στην εξέλιξη της Φαρμακολογίας και της Θεραπευτικής.

Προϊόντα

Η Novartis AG παρέχει μια ευρεία σειρά προϊόντων υγείας μέσα από τους Τομείς των Συνταγογραφούμενων Ιδιοσκευασμάτων, των Εμβολίων και των Διαγνωστικών, των γενοσήμων (Sandoz) και των Καταναλωτικών Προϊόντων Υγείας.

Τομέας Συνταγογραφούμενων Ιδιοσκευασμάτων:

Αποτελεσματικά και με λιγότερες ανεπιθύμητες ενέργειες καινοτόμα σκευάσματα.

Τομέας Εμβολίων και Διαγνωστικών:

Εμβόλια για την πρόληψη και εκρίζωση λοιμωδών νοσημάτων καθώς και διαγνωστικά μέσα.

Τομέας Sandoz:

Υψηλής ποιότητας γενόσημα φάρμακα (generics) που προσφέρουν οικονομικά συμφέρουσες εναλλακτικές λύσεις θεραπειών.

Τομέας Καταναλωτικών Προϊόντων Υγείας:

Μη συνταγογραφούμενα φάρμακα και καταναλωτικά προϊόντα που δίνουν τη δυνατότητα στον ασθενή να επιλέξει ο ίδιος τη φαρμακευτική του αγωγή καθώς και έναν υγιεινό τρόπο ζωής.

Τα Ιδρύματα της Novartis

Η Novartis, έχει αναλάβει διάφορες πρωτοβουλίες και έχει δημιουργήσει ιδρύματα σε πολλές χώρες όπως στην Ελβετία, τη Γαλλία, τη Βρετανία και τις ΗΠΑ, για να υποστηρίξει όλους τους ασθενείς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά πολυδάπανες θεραπείες. Το 2009, τα προγράμματα έφτασαν τα \$ 1,5 δις, και ωφέλησαν 79,5 εκατομμύρια ασθενείς συνολικά. Ενδεικτικά Ιδρύματα παρουσιάζονται παρακάτω (για περισσότερες πληροφορίες στο www.novartis.com).

Το Ίδρυμα Novartis για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Novartis Foundation for Sustainable Development - NFSD)

Το Ίδρυμα Novartis για την Αειφόρο Ανάπτυξη σχεδιάζει και ενισχύει προγράμματα που εξασφαλίζουν φαρμακευτική περίθαλψη σε άπορους ασθενείς στις αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου.

Με τις εκδηλώσεις και τις δημοσιεύσεις του προωθεί τον διάλογο μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα σε θέματα αναπτυξιακής πολιτικής. Με επιστημονικές αναλύσεις, συμβάλλει στον καθορισμό του χαρακτήρα και των ορίων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ιδιαίτερα όσον αφορά στις φαρμακευτικές εταιρίες.

www.novartisfoundation.org

Novartis Venture Fund

Με αρχικό κεφάλαιο 100 εκατομμυρίων ελβετικών φράγκων, το Venture Fund της Novartis ενισχύει οικονομικά νέα επιχειρηματικά προγράμματα με τολμηρές βιθέψεις και καινοτόμο δυναμισμό σε τομείς του μέλλοντος, και ειδικότερα στις επιστήμες της υγείας και των νέων τεχνολογιών.

www.venturefund.novartis.com

Το Ίδρυμα της Novartis για την Ιατρική και την Βιολογία (Novartis Foundation for Medicine and Biology)

Το Ίδρυμα της Novartis για την Ιατρική και την Βιολογία ενισχύει την επιστημονική πρόοδο στην ιατρική και τη βιολογία παρέχοντας οικονομική υποστήριξη στα ελβετικά πανεπιστήμια, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον του σε ερευνητικά προγράμματα βιολογίας με ιατρικό προσανατολισμό ή σε προγράμματα βιοχημείας.

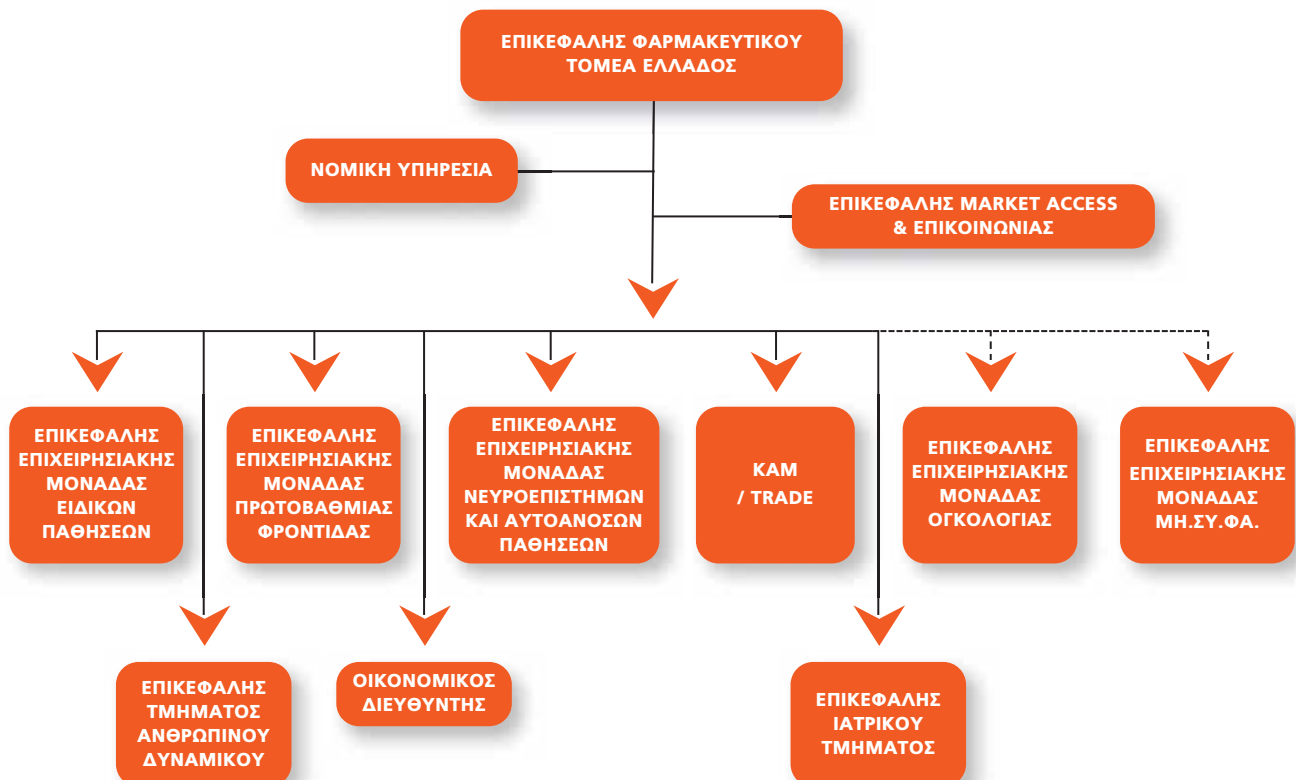
Novartis Consumer Health Foundation

Το Novartis Consumer Health Foundation επιχορηγεί επιστήμονες οι οποίοι λαμβάνουν άδεια να επισκεφθούν για επιμόρφωση πανεπιστημιακές σχολές της Ελβετίας, όπως τη Σχολή Ιατρικής ή Επιστημών του Πανεπιστημίου της Γενεύης (Faculty of Medicine or Sciences of the University of Geneva), τη Σχολή Βιολογίας και Ιατρικής του Πανεπιστημίου της Λωζάννης (Faculty of Biology and Medicine of the University of Lausanne), την Ομοσπονδιακή Πολυτεχνική Σχολή της Λωζάννης (Federal Polytechnic School of Lausanne - EPFL), τη Φαρμακευτική Σχολή Γενεύης-Λωζάννης (Geneva-Lausanne School of Pharmacy) και το Ελβετικό Ινστιτούτο Πειραματικής Αντικαρκινικής Έρευνας (Swiss Institute for Experimental Cancer Research –ISREC).

Διοίκηση της εταιρίας

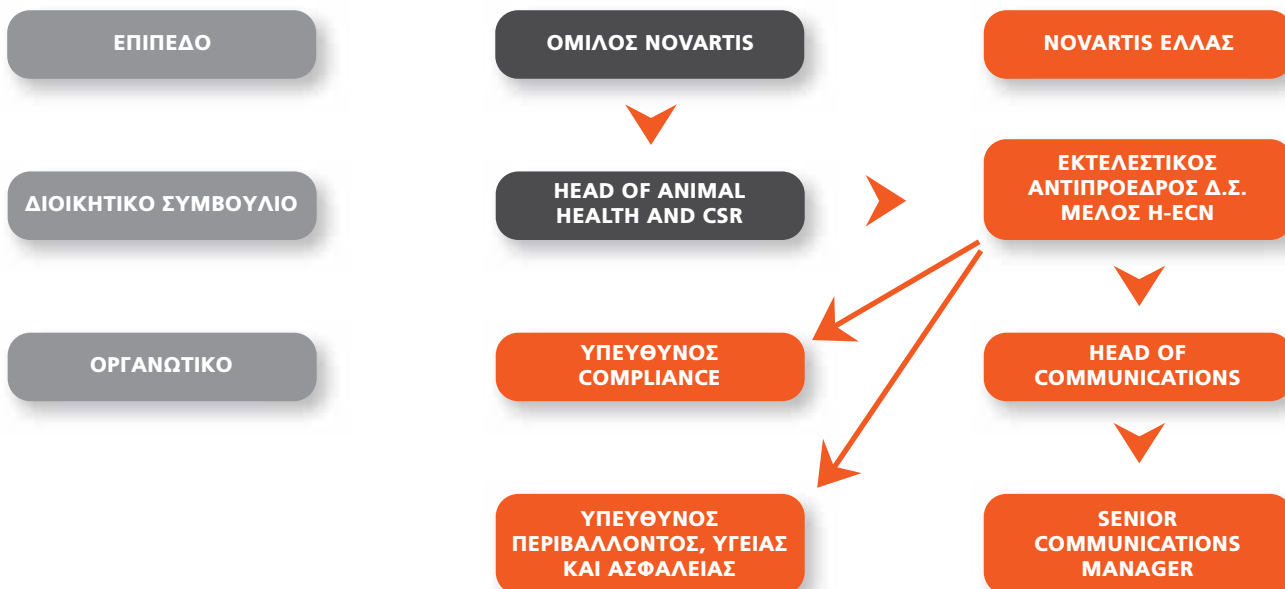
Η ανώτερη Διοικούσα Επιτροπή της εταιρίας ονομάζεται Hellas Pharma Executive Committee (H-ECN) και η οργανωτική της σύνθεση αποτυπώνεται παρακάτω:

Διοίκηση Υπεύθυνης Λειτουργίας

Η Novartis έχει δημιουργήσει κατάλληλες οργανωτικές δομές για τη διαχείριση των θεμάτων υπεύθυνης και βιώσιμης λειτουργίας, όπως περιγράφεται στο παρακάτω σχήμα.

- Συνολικά υπεύθυνος για τα θέματα εταιρικής υπευθυνότητας και βιώσιμης ανάπτυξης σε διοικητικό επίπεδο είναι ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρίας, ο οποίος είναι και μέλος της ανώτερης Διοικούσας Επιτροπής της εταιρίας Hellas Executive Committee Novartis (H-ECN).
- Υπεύθυνη για το συνολικό συντονισμό σχετικών θεμάτων είναι η Senior Communications Manager, η οποία συνεργάζεται με τα λειτουργικά τμήματα της εταιρίας, ώστε να διαχυθούν οι πρακτικές και οι πολιτικές υπεύθυνης και βιώσιμης ανάπτυξης στην εταιρία.
- Έχουν οριστεί υπεύθυνοι Περιβάλλοντος, Υγείας & Ασφάλειας, Ανθρώπινου Δυναμικού και Συμμόρφωσης, οι οποίοι συντονίζουν και εφαρμόζουν σχετικές πολιτικές και προγράμματα της εταιρίας.
- Η Ομάδα Περιβάλλοντος, Υγείας & Ασφάλειας είναι αρμόδια για την αξιολόγηση και βελτίωση της εφαρμογή των πολιτικών και των σχετικών διαδικασιών και προτύπων και αποτελείται από τους:
 - Υπεύθυνο Υγείας και Ασφάλειας
 - Σύμβουλο Ιατρικών Υποθέσεων
 - Εκπρόσωπο Ανθρωπίνων Πόρων
 - Εκπρόσωπο Κανονιστικών Υποθέσεων

Στόχος...

Να δημιουργήσουμε ένα πλαίσιο Εταιρικής Υπευθυνότητας στη Novartis.

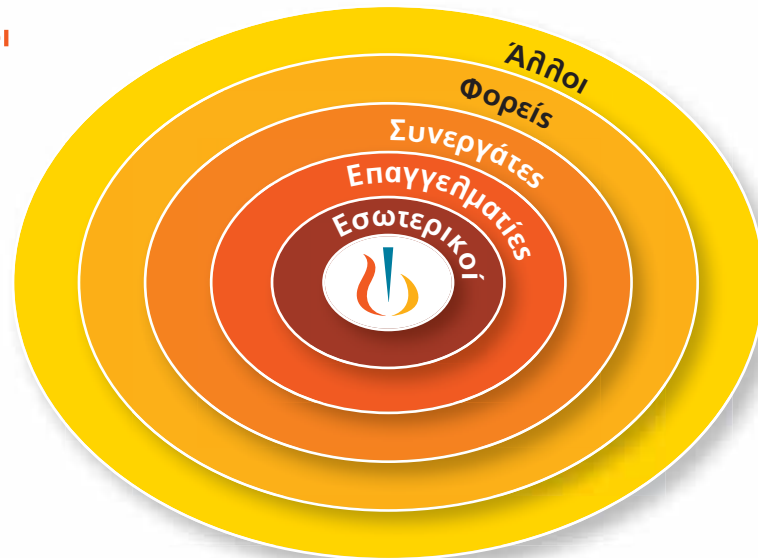
Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στόχοι που σχετίζονται με θέματα εταιρικής υπευθυνότητας ενσωματώνονται στην Ανασκόπηση Επίδοσης των διευθυντικών στελεχών της εταιρίας. Ενδεικτικά:

- Σχετικοί στόχοι αποτελούν περίπου το 5% της βαρύτητας στο επίπεδο του Αντιπροέδρου και 20% στο επίπεδο του Head of Communications (Διευθυντής Επικοινωνίας)
- Στόχοι ανάπτυξης εργαζομένων ενσωματώνονται στους προσωπικούς στόχους όλων των μελών της ανώτερης Διοικητικής Επιτροπής της εταιρίας Hellas Executive Committee Novartis (H-ECN).

Αμφίδρομος διάλογος

Η εταιρία αναγνωρίζει μέσα από μία διαδικασία συζητήσεων με στελέχη της εταιρίας, αξιολόγησης του περιβάλλοντος γενικά, αλλά και του χώρου της υγείας ειδικότερα, τους Κοινωνικούς Εταίρους (Stakeholders) της, οι οποίοι ορίζονται ως οι ομάδες που άμεσα ή έμμεσα συνδέονται, επηρεάζουν ή επηρεάζονται από τη δραστηριότητά της. Ο ακόλουθος πίνακας περιλαμβάνει μία σύντομη παρουσίαση των ομάδων που θεωρούμε Κοινωνικούς Εταίρους και των βασικών μεθόδων που χρησιμοποιούμε για την κατανόηση των απόψεων και αναγκών τους. Μέσω των μεθόδων αυτών, η εταιρία προσπαθεί να επικοινωνήσει αμφίδρομα με κάθε ομάδα Κοινωνικών Εταίρων, στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, είτε σε συνεχή βάση, είτε με ετήσιες ενέργειες. Προφανώς η ευθύνη, η προσπάθεια και η αναφορά που κάνει η εταιρία είναι εκτενέστερη για Κοινωνικούς Εταίρους όπως π.χ. οι Εργαζόμενοι και μικρότερη για Εταίρους όπως π.χ. τα ΜΜΕ.

Κοινωνικοί Εταίροι

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΤΑΙΡΟΣ	ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕΣΩ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ	
Όμιλος NOVARTIS	Συναντήσεις στελεχών, Intranet, Blogs
Εργαζόμενοι	Διοργάνωση εκδηλώσεων, Έκδοση εσωτερικού περιοδικού, Έρευνα Ικανοποίησης, Μηνιαίες Συναντήσεις «TOWN HALL»
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ	
Γιατροί	Λειτουργία Κέντρου Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης, Συναντήσεις, Έρευνα Ικανοποίησης
Ιατρικοί Σύλλογοι	Συναντήσεις
Επαγγελματίες Υγείας (φαρμακολόγοι, νοσηλευτές, φαρμακοποιοί κτλ.)	Συναντήσεις
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ	
Προμηθευτές	Διεξαγωγή κοινών προγραμμάτων, Συναντήσεις
Χονδρέμποροι	Συναντήσεις
ΦΟΡΕΙΣ	
Σύλλογικά Όργανα (ΣΦΕΕ κτλ.)	Συμμετοχή, Συνέδρια
Φορείς Υγείας (Ε.Ο.Φ., Υπουργεία κτλ.)	Συζήτηση με εκπροσώπους
Υγειονομικές Περιφέρειες	Συναντήσεις
Διοικήσεις Νοσοκομείων	Συναντήσεις
ΆΛΛΟΙ	
Σύλλογοι Ασθενών	Συνεργασίες, Εκπαιδεύσεις, Συναντήσεις
Ασθενείς	Δεν επιτρέπεται η άμεση επικοινωνία με τους ασθενείς
ΜΜΕ	Συναντήσεις, Συνεντεύξεις Τύπου, Ενημερωτικά Εντυπα
Κοινό	Internet, Εκδηλώσεις ανοιχτές για το κοινό

Αναγνώριση προσπάθειας

Οι Αξίες του Ομίλου, και κατ' επέκταση και της Novartis Hellas, βασίζονται στα θεμελιώδη δικαιώματα κάθε ανθρώπου, όπως η προστασία της ιδιωτικής ζωής, της ελευθερίας της γνώμης και της έκφρασης, των μη διακρίσεων και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι. Έτσι ο Όμιλος Novartis:

- Υπήρξε μεταξύ των πρώτων εταιριών οι οποίες συνυπέγραψαν το 2000 την Οικουμενική Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (UN Global Compact), αποτελούμενη από 10 Αρχές που κατοχυρώνουν και διασφαλίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εργασία, την προστασία του περιβάλλοντος και την πάταξη της διαφθοράς.
- Είναι η πρώτη εταιρία στην Ευρώπη στην οποία απονεμήθηκε το 2005 το Αριστείο Εταιρικής Φιλανθρωπίας (Excellence in Corporate Philanthropy Award) σε αναγνώριση της κοινωνικής της αλληλεγγύης προς εκατομμύρια απόρους ασθενείς σε όλο τον κόσμο.
- Το 2009, με τα προγράμματα κοινωνικής προσφοράς που έχει καθιερώσει, προσέφερε σε 80 εκατομμύρια ασθενείς φαρμακευτική περίθαλψη αξίας \$ 1,5 δις παγκοσμίως.
- Κατέλαβε την έκτη θέση στο κατάλογο Newsweek για την περιβαλλοντική του επίδοση.
- Έλαβε το βραβείο Scrip 2010, για το καλύτερο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.
- Για 3 συνεχείς χρονιές (2007, 2008, 2009), έλαβε τη διάκριση «Ethisphere World's Most Ethical Companies».
- Κατέκτησε το 1^ο βραβείο τεχνολογικών εφαρμογών στον Τομέα της Υγείας, για το πρόγραμμα «SMS for Life» που συμβάλλει στη μάχη κατά της ελονοσίας. Το βραβείο απονεμήθηκε από την Παγκόσμια Συμμαχία Επιχειρήσεων (Global Business Coalition - GBC).

Συμμετοχή σε οργανισμούς

Η Novartis είναι, μεταξύ άλλων, μέλος των παρακάτω οργανισμών και φορέων:

- Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδας (ΣΦΕΕ)
- Ελληνική Εταιρία Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
- Ελληνο - Αμερικανικό Επιμελητήριο

Καθορισμός ουσιωδών θεμάτων

Στη Novartis χειριζόμαστε την υπεύθυνη και βιώσιμη ανάπτυξη με συστηματικό τρόπο. Η δέσμευσή μας στην αρχή της υπεύθυνης ανάπτυξης εστιάζει σε τέσσερις βασικούς πυλώνες:

1. Οι Ασθενείς
2. Η Επιχειρηματική Δεοντολογία
3. Οι Άνθρωποι μας και οι Κοινωνία
4. Η Μέριμνα για το Περιβάλλον

Πυλώνες δράσης

Η εταιρία, έπειτα από συνεντεύξεις που έγιναν με στελέχη της, σχετικά με τις θέσεις του επίσημου οργάνου της φαρμακοβιομηχανία (ΣΦΕΕ), αξιοποιώντας τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών, και μετά από ανάλυση του ευρύτερου περιβάλλοντος και του κλάδου της υγείας, ορίζει ουσιώδη θέματα σε κάθε έναν από τους τέσσερις παραπάνω Πυλώνες, τα οποία στη συνέχεια κατατάσσει και θέτει σε προτεραιότητα ανάλογα με δύο παραμέτρους:

- (α) τον Βαθμό Επίδρασης που έχει η εταιρία (πόσο δηλαδή επηρεάζει τους Κοινωνικούς της Εταίρους).
- (β) το Βαθμό Ενδιαφέροντος που δείχνουν οι Κοινωνικοί Εταίροι για το θέμα.

Ο παρών Απολογισμός περιλαμβάνει την περιγραφή των ενεργειών της Novartis και τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει τα παραπάνω 11 θέματα, ώστε να δώσει μια σαφή εικόνα στον αναγνώστη, το ερέθισμα περαιτέρω διαλόγου με τους Κοινωνικούς Εταίρους, καθώς και σχετικών προτάσεων και σχολίων.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Συνεργασία
για ανάπτυξη

Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Novartis έχει ως σκοπό να διασφαλίζει τη διαφανή, χρηστή και αποτελεσματική διοίκηση της εταιρίας, που μακροπρόθεσμα οδηγεί στην επιχειρηματική και οικονομική επιτυχία.

Για τον λόγο αυτό, η εταιρία ακολουθεί πρακτικές υπεύθυνης εσωτερικής λειτουργίας και Εταιρικής Διακυβέρνησης με βάση τα διεθνή πρότυπα. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.):

- Αποτελείται από 5 μέλη, τα οποία είναι όλα εκτελεστικά μέλη.
- Έχει τη συνολική ευθύνη για την υπεύθυνη και βιώσιμη λειτουργία της εταιρίας, παρέχοντας σχετικές κατευθύνσεις και λαμβάνοντας αντίστοιχες ενημερώσεις από τον Αντιπρόεδρο, ο οποίος είναι μέλος του Δ.Σ.
- Οι πράξεις του Δ.Σ. αξιολογούνται τουλάχιστον μια φορά ετησίως, κατά τη διάρκεια της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης του μετόχου της εταιρίας. Τα κριτήρια της εν λόγω αξιολόγησης αφορούν στην επίδοση και δραστηριότητα που επέδειξε το Δ.Σ. κατά το παρελθόν έτος, κυρίως με βάση την Έκθεση Διαχείρισης που αυτό υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση. Η αρχική επιλογή των μελών του Δ.Σ. γίνεται με βάση την πολιτική της μετόχου εταιρίας. Κριτήρια που συνεκτιμώνται είναι η θέση στην επιχείρηση, η επαγγελματική εμπειρία κλπ.
- Τα μέλη του Δ.Σ. δεν αμείβονται για τη συμμετοχή τους στο Δ.Σ.
- Νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρίας είναι οι κύριοι Arnout Ploos van Amstel, Κωνσταντίνος Φρουζής, και Miguel Freire, ενεργώντας από κοινού.

ΟΝΟΜΑ	ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ	ΡΟΛΟΣ
ARNOUT PLOOS VAN AMSTEL	X	Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΡΟΥΖΗΣ	X	Αντιπρόεδρος & Γενικός Διευθυντής – Επικεφαλής Τμήματος Market Access & Communications
MIGUEL FREIRE	X	Μέλος
ERIC CORNOUT	X	Μέλος
JEAN-CLAUDE DUBOS	X	Μέλος

*Τα στοιχεία αφορούν την 1/6/2011.

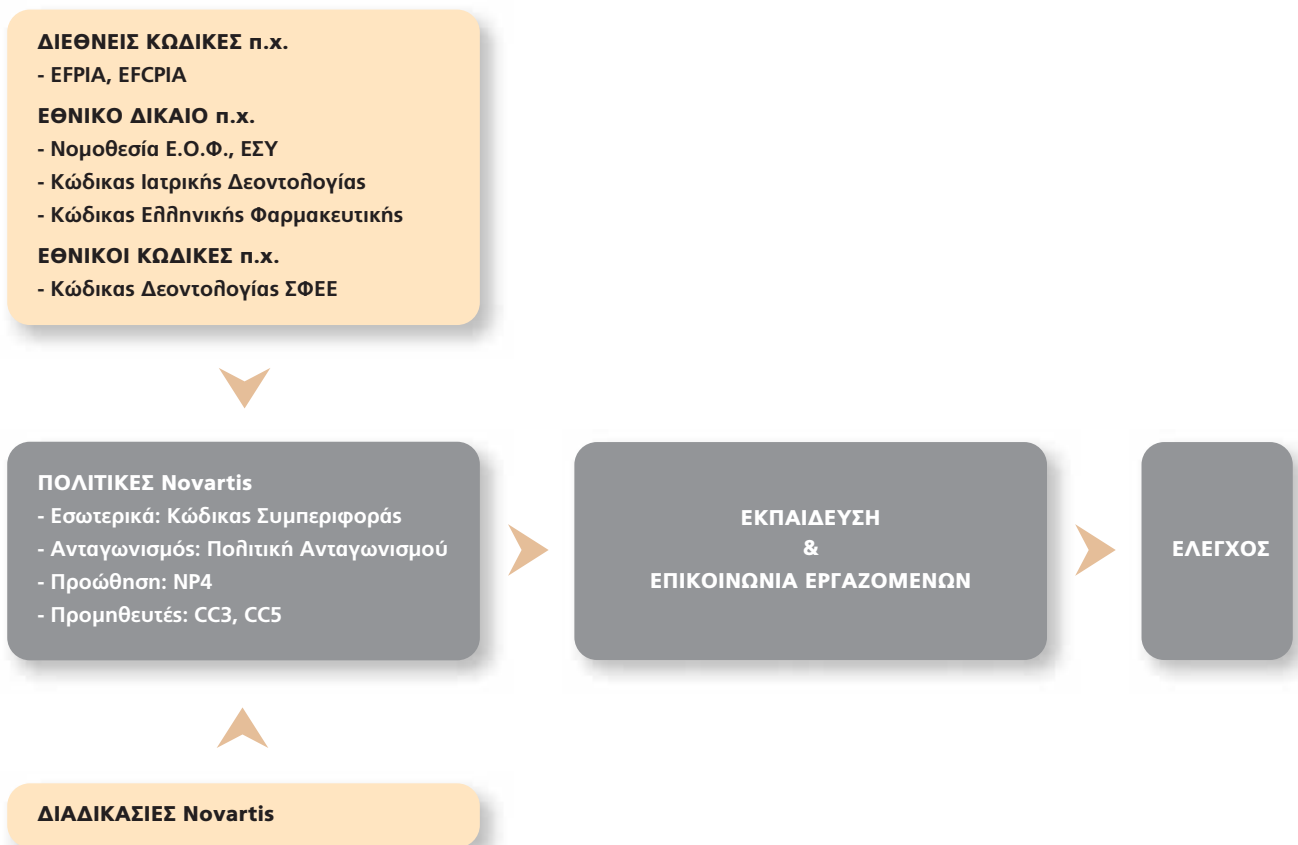
Κανονιστικό Πλαίσιο

Η Novartis δραστηριοποιείται σε έναν επιχειρηματικό κλάδο, ο οποίος σε μεγάλο βαθμό καθορίζεται από ένα αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο, ενώ η ίδια η λειτουργία της επηρεάζεται -στο πλαίσιο της αυτοδέσμευσής της- από αναλυτικά εμπειριστατωμένες και αυστηρά ελεγχόμενες Πολιτικές που έχουν επικοινωνηθεί ευρέως.

Τηρούμε πιστά τους θεσμοθετημένους κανόνες δεοντολογίας σε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες και επιχειρηματικές μας πρακτικές και λαμβάνουμε μέτρα που μειώνουν την πιθανότητα εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς. Έτσι η Novartis έχει δημιουργήσει ένα Πλαίσιο Πολιτικών το οποίο αφορά:

- Θέματα εταιρικής λειτουργίας (π.χ. Κώδικας Συμπεριφοράς).
- Θέματα προϊόντων (π.χ. NP4).

Κανονιστικό σύστημα Novartis

Εσωτερικός Κώδικας Συμπεριφοράς: Η Novartis ανέπτυξε και υιοθέτησε Κώδικα Συμπεριφοράς προκειμένου να καθορίσει τα πρότυπα εκείνα στα οποία οφείλουν να ανταποκριθούν οι εργαζόμενοί της. Τα πρότυπα αυτά βασίζονται στις εξής αρχές:

- Υποστήριξη και σεβασμός στην προστασία των διεθνώς διακηρυχθέντων ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Ηθική και νόμιμη συμπεριφορά
- Πίστη στη Novartis
- Δίκαιη, ευγενική και προσήκουσα συμπεριφορά προς τους συναδέλφους
- Δίκαιη και ορθή αντίληψη των συμφερόντων των λοιπών παραγόντων (εμπορικών συνεργατών, κυβερνητικών Αρχών και του κοινού) καθώς και σεβασμό στο περιβάλλον
- Επαγγελματισμός και ποιοτική επιχειρησιακή πρακτική
- Η Δέσμευση στην Παγκόσμια Κοινή Συνθήκη

Ο Κώδικας Συμπεριφοράς της Novartis (ενδεικτικά αποσπάσματα):

Ατομικές υποχρεώσεις

«Το προσωπικό στο σύνολό του οφείλει να σέβεται τους νόμους και να ακολουθεί τους κανόνες της ηθικής: Οι εργαζόμενοι πρέπει να επιδεικνύουν κοινωνική και περιβαλλοντική υπευθυνότητα, επαγγελματισμό, καθώς και να υιοθετούν τα συναλληλακτικά ήθη στην εκτέλεση της εργασίας τους».

Διακρίσεις

«Κάθε εργαζόμενος δικαιούται την ορθή και ευγενική αντιμετώπιση των προϊσταμένων, υφισταμένων και ομοίων του, καθώς και τον σεβασμό αυτών προς το πρόσωπό του:

Η Novartis δεν θα ανεχθεί ουδεμία διάκριση ή παρενόχληση σε θέματα φυλής, θρησκείας, θρησκειύματος, εθνικότητας, φύλου, αναπηρίας, ηλικίας ή άλλης σχετικής κατηγορίας».

Συγκρουόμενα συμφέροντα

«Οι εταιρικές συναλλαγές πρέπει να γίνονται με γνώμονα το μέγιστο συμφέρον της Novartis: Σε περίπτωση τέτοιου ενδεχομένου, επιβάλλεται η επικοινωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου και η επίλυση του ζητήματος από τα εμπλεκόμενα μέρη με καλή πίστη».

Δωροδοκίες, επιχειρηματική ψυχαγωγία (δημόσιες σχέσεις), δώρα

«Ουδείς εργαζόμενος επιτρέπεται να προβεί σε χρηματική καταβολή, να δωροδοκήσει ή να προσφέρει κάθε είδους παράνομο χρηματικό όφελος σε κυβερνητικό αξιωματούχο ή στο Δημόσιο, με σκοπό να επωφεληθεί επιχειρηματικά, σύμφωνα με τη Σύμβαση του ΟΟΣΑ περί της Καταπολέμησης Δωροδοκίας Αλληλοδαπών Δημοσίων Αξιωματούχων».

Συναλληλαγές βασιζόμενες σε εκ των έσω πληροφορίες

«Απαγορεύεται στο προσωπικό να αποκαλύπτει εκ των έσω πληροφορίες σε τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των φίλων και των οικογενειών τους:

Η διαρροή εσωτερικών πληροφοριών μπορεί να αποτελέσει αστικό και ποινικό αδίκημα».

Αντιμονοπωλιακή Πολιτική

«Κατά κανόνα, η αντιμονοπωλιακή νομοθεσία δεν αφορά μόνο στο εμπόριο σε μια συγκεκριμένη χώρα αλλά σε κάθε επιχειρηματική συμπεριφορά, ακόμη και στο εξωτερικό, εάν αυτή έχει σημαντικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό».

Συμμόρφωση με το νόμο

«Η συμμόρφωση με το νόμο συνιστά απόλυτο κανόνα για τη Novartis και το προσωπικό αυτής: Κάθε εργαζόμενος / η οφείλει να γνωρίζει το νόμο, όπως αυτός εφαρμόζεται στην εργασία του/της. Η δε Διοίκηση πρέπει να παρέχει τις απαραίτητες οδηγίες και συμβουλές».

Χρήση και προστασία των επιχειρηματικών περιουσιακών στοιχείων και πληροφοριών

«Η σωστή επιχειρηματική πρακτική υπαγορεύει την προσεκτική χρήση των επιχειρησιακών περιουσιακών στοιχείων της Novartis καθώς και την προστασία αυτών:

Κάθε εργαζόμενος θα λάβει ένα αντίγραφο του παρόντος Κώδικα Συμπεριφοράς. Η Διοίκηση οφείλει να συμπεριλάβει αυτόν τον Κώδικα Συμπεριφοράς στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης του προσωπικού. Επίσης, η Διοίκηση θα πρέπει να παρακολουθεί αν τηρείται ο παρών Κώδικας Συμπεριφοράς και, αν χρειάζεται, να διεξάγει ειδικά προγράμματα παρακολούθησης της εφαρμογής του».

Έλεγχος

«Κάθε εργαζόμενος θα λάβει ένα αντίγραφο αυτού του Κώδικα. Η διοίκηση οφείλει να συμπεριλάβει τον Κώδικα στο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης».

Στόχος...

Να ανασκοπηθεί και αναθεωρηθεί ο Κώδικας Συμπεριφοράς.

Πολιτική Δίκαιου Ανταγωνισμού: Η Novartis ανέπτυξε συγκεκριμένη Πολιτική περί Δίκαιου Ανταγωνισμού στην οποία οφείλουν να ανταποκριθούν οι εργαζόμενοι, με ενδεικτικά θέματα που αντιμετωπίζονται μέσα στην πολιτική να είναι:

- Περιορισμός διάθεσης προϊόντων ή υπηρεσιών
- Επιμερισμός αγοράς
- Επιμερισμός πελατών
- Συλλογικός αποκλεισμός (μπούκοτάζ)

Αποτέλεσμα της εφαρμογής των παραπάνω Πολιτικών είναι ότι και το 2010 η Novartis δεν κλήθηκε να παρουσιαστεί ενώπιον της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού

Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης: Η Novartis έχει αναπτύξει Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης προκειμένου να οριοθετήσει τις δράσεις της:

Προάγουμε και προστατεύουμε τις Αρχές που ορίζει η Οικουμενική Διακήρυξη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μέσα στη σφαίρα επιρροής μας. Δεν ανεχόμαστε καταχρήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός της εταιρίας μας.

Οι συνεργάτες μας είναι κλειδί στην επιτυχία μας. Βασίζουμε τις πολιτικές και τις πρακτικές μας για το ανθρώπινο δυναμικό στην τιμιότητα, την ειλικρίνεια και τον αμοιβαίο σεβασμό.

Επιδιώκουμε να αμείβουμε με αποδοχές που συμπίπτουν ή υπερβαίνουν το ποσό που είναι απαραίτητο για την κάλυψη των βασικών αναγκών διαβίωσης. Η εταιρία πιστεύει στην ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

Αναγνωρίζουμε και σεβόμαστε τις πολιτισμικές διαφορές που απαντώνται στην παγκόσμια αγορά. Η εταιρία μας δεν ανέχεται διακρίσεις βασισμένες σε προσωπικά κριτήρια, που δεν έχουν άμεση σχέση με το επίπεδο της παροχής της εργασίας. Τέτοια κριτήρια περιλαμβάνουν τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη θρησκεία, τις πολιτικές απόψεις, την εθνική καταγωγή ή κοινωνική προέλευση, είτε οτιδήποτε άλλο κριτήριο που προβλέπει η τοπική νομοθεσία. Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε και να διατηρήσουμε ποικιλομορφία προσελκύνοντας, αναπτύσσοντας, προάγοντας και υποστηρίζοντας τους καλύτερους εργαζόμενους της εταιρίας χωρίς κανέναν είδους διάκριση.

Διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα, η Novartis προσλαμβάνει και προάγει εργαζόμενους ανεξαρτήτως εθνικότητας, θρησκείας, φύλου, κλπ.

Δεν ανεχόμαστε την αναγκαστική εργασία και άλλες μορφές εκμετάλλευσης. Υποστηρίζουμε προγράμματα για την κατάρτιση της παιδικής εργασίας με τρόπο που συνάδει με τα βασικά συμφέροντα του παιδιού.

Προσπαθούμε να κάνουμε αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων και να ελαχιστοποιήσουμε τον αντίκτυπο που έχουν στο περιβάλλον οι δραστηριότητες και τα προϊόντα μας σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αξιολογούμε τις επιπτώσεις στην Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον για να διασφαλίσουμε ότι τα οφέλη των νέων προϊόντων, διαδικασιών και τεχνολογιών είναι μεγαλύτερα από τους κινδύνους. Επανεξετάζουμε αυτές τις εκτιμήσεις περιοδικά υπό το πρίσμα νέων στοιχείων.

Αναγνωρίζουμε το ενδιαφέρον των μετόχων, των υπαλλήλων, των πελατών, των γειτόνων μας, των Αρχών και του ευρύτερου κοινού, στην κοινωνική μας συμπεριφορά και στον αντίκτυπο που έχουν οι δραστηριότητές μας στην υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον. Παρέχουμε σχετική πληροφόρηση και ακούμε προσεκτικά όλους τους ενδιαφερόμενους. Κατά την αξιολόγηση προϊόντων, διαδικασιών και τεχνολογιών για τα οποία υπάρχουν αμφιβολίες, επιδιώκουμε το διάλογο με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Πολιτικές Προώθησης (NP4): Η Novartis στο πλαίσιο της αυτοδέσμευσής της με σκοπό τη μεγαλύτερη δυνατή συνέπεια στην αρχή της υπεύθυνης λειτουργίας, έχει αναπτύξει και εφαρμόζει την Πολιτική NP4 (NOVARTIS PHARMA Principles & Practices for Professionals), στην οποία θέτονται οι ελάχιστες απαιτήσεις που θέτει παγκοσμίως η Novartis, για τις πιο συνήθεις πρακτικές που αφορούν σε προωθητικές και μη προωθητικές ενέργειες (βλέπε ενότητα 8-IV).

Πολιτικές Προμηθευτών (CC3): Η Novartis έχει αναπτύξει και εφαρμόζει σειρά Πολιτικών που χρησιμοποιούνται στην επιλογή και στη συνεργασία με προμηθευτές, καθώς αναγνωρίζει τη δυνατότητα και την ευθύνη να επηρεάζει θετικά την αλυσίδα αγορών της (βλέπε ενότητα 8-II).

Συμμόρφωση εργαζομένων

Η εταιρία μας δίνει πολύ μεγάλη προσοχή και έμφαση στη σωστή και εις βάθος εκπαίδευση των εργαζομένων της σε θέματα Συμμόρφωσης. Παραδείγματα σχετικών δράσεων είναι:

- Όλοι οι νεοεισερχόμενοι εργαζόμενοι λαμβάνουν ατομική εκπαίδευση περίπου μιας ώρας στην Πολιτική NP4.
- Όλοι οι εργαζόμενοι ακολουθούν ηλεκτρονική εκπαίδευση περίπου μισής ώρας, η οποία συντονίζεται από τον Όμιλο.
- Μέσα στο 2010 ξεκίνησε εκπαίδευση πάνω σε θέματα αντιμετώπισης διαφθοράς και δωροδοκίας.

Στόχος...

Να παρακολουθήσουν όλοι οι εργαζόμενοι εκπαίδευση σε θέματα αντιμετώπισης διαφθοράς και δωροδοκίας.

Διενεργούμε Ελέγχους

Η συμμόρφωση με τις πολιτικές της εταιρίας είναι ενσωματωμένη στα συμβόλαια όλων των εργαζομένων, ενώ υπάρχει μηχανισμός μέσω του οποίου μπορεί κάθε εργαζόμενος να καταγγείλει επώνυμα σημαντικές αποκλίσεις από τις Πολιτικές της εταιρίας σε γραφείο που εδρεύει στη Βασιλεία της Ελβετίας.

Η εταιρία έχει δημιουργήσει και λειτουργεί ελεγκτικούς θεσμούς στο Πλαίσιο Πολιτικών της:

Καθημερινά Θέματα (π.χ. ταξίδια): η έγκριση γίνεται μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων ελέγχου.

Μη Καθημερινά Θέματα (π.χ. εκδηλώσεις): Έχει θεσμοθετηθεί Επιτροπή Ελέγχου (Compliance Board) που συνεδριάζει μία φορά το μήνα και ελέγχει την πιστή εφαρμογή των Πολιτικών (βλέπε ενότητα IV).

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Συνεργασία
για ανάπτυξη

Επιλογή Προμηθευτών

Οι προμηθευτές μας ανέρχονται σε πάνω από 1.000 σε όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, με τις κύριες κατηγορίες των συνεργατών μας να είναι:

- Παραγωγοί προϊόντων (π.χ. ΦΑΜΑΡ).
- Εταιρίες συν-προώθησης (π.χ. (ΕΛΠΕΝ).

Η Novartis αναγνωρίζει τον ρόλο που μπορεί και πρέπει να παίξει στην προώθηση των Αρχών της βιώσιμης και υπεύθυνης ανάπτυξης στην αλυσίδα αγορών της. Για τον λόγο αυτό, δίνει έμφαση στη διαδικασία επιλογής των προμηθευτών της, με βάση και κριτήρια που σχετίζονται με την εταιρική υπευθυνότητα, ενώ παράλληλα εστιάζει σε παρεμβάσεις, με ενδεικτικές ενέργειες όπως:

- Ενσωματώνει στα συμβόλαια των κύριων προμηθευτών της το εταιρικό πρότυπο ANNEX CC3.
- Πραγματοποιεί επιθεωρήσεις για θέματα ποιότητας, υγιεινής, ασφάλειας, περιβάλλοντος και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε προμηθευτές. Μέσα στο 2010 πραγματοποιήθηκαν 4 επιθεωρήσεις.
- Ενσωματώνει στα συμβόλαια των προμηθευτών της το ANNEX CC5. Το εταιρικό αυτό πρότυπο, περιλαμβάνει υποχρεωτικές παραμέτρους που οι προμηθευτές της εταιρίας πρέπει να ακολουθούν (ελέγχεται από το τμήμα αγορών) και αφορά σε θέματα ηθικής, εργασιακών δικαιωμάτων, ασφάλειας, περιβάλλοντος κτλ.:

Ηθική	Επιχειρησιακή Ακεραιότητα και Δίκαιος Ανταγωνισμός, Προσδιορισμός Παράνομων Δραστηριοτήτων, Ευμερία Ζών, Προσωπικά Στοιχεία
Εργασιακά	Ελεύθερη Επιλογή Εργοδότη, Παιδική Εργασία, Μη Διάκριση, Ισονομία, Μισθός σε συνάρτηση με την Εργασία
Υγεία και Ασφάλεια	Προστασία Εργασίας, Ασφάλεια Διεργασιών, Ανταπόκριση Έκτακτων Αναγκών, Πληροφορίες Επικινδυνότητας
Περιβάλλον	Περιβαλλοντικοί Κανονισμοί, Απορρίμματα και Εκπομπές
Διοικητικά Συστήματα	Δέσμευση, Αξιολόγηση Επικινδυνότητας, Έντυπα, Συνεχής Βελτίωση

Πολιτική...

Η Novartis έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένη Πολιτική που περιγράφει τη διαδικασία, τις υπευθυνότητες, τη συχνότητα και τον τρόπο που η εταιρία διεξάγει Επιθεωρήσεις στους προμηθευτές.

Η κατηγοριοποίηση των προμηθευτών (από την οποία εξαρτώνται χειρισμοί όπως επιθεωρήσεις, επικοινωνία κτλ.), γίνεται με βάση συγκεκριμένη διεργασία που λαμβάνει υπόψη της θέματα όπως το είδος του προϊόντος ή της υπηρεσίας που προσφέρεται, το χρηματικό ύψος της συνεργασίας, η χώρα προέλευσης του προμηθευτή κτλ.

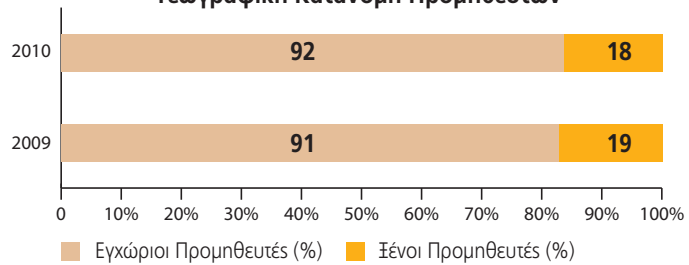
Καλή πρακτική...

Εγχώριοι Συνεργάτες

Η Novartis δίνει προτεραιότητα σε εγχώριους προμηθευτές και επιδιώκει να συνεργάζεται και με μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό στην οικονομικά δυσχερή εποχή που ζούμε. Οι μεγαλύτεροι προμηθευτές της (σε σύνολο 1.042 το 2010), με βάση τον κύκλο εργασιών τους είναι οι:

ELPEN A.E.
SAMBROOK ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.
ΦΑΜΑΡ Α.Β.Ε.Ε.
ΟΛΥΜΠΙΚ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ
WIN MEDICA ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.

Γεωγραφική Κατανομή Προμηθευτών

Η Novartis αύξησε το ποσοστό των αγορών της από εγχώριους προμηθευτές από 87% το 2008 σε 92% το 2010.

92% των αγορών από εγχώριους προμηθευτές

Τα τελευταία χρόνια, το ποσοστό των εγχώριων προμηθευτών έχει αυξηθεί από 87% το 2008 σε 92% το 2010. Φυσικά, το ποσοστό αυτό εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα των προϊόντων στις τοπικές αγορές, με παραδείγματα τέτοιων αγορών να είναι η παροχή υπηρεσιών, εφόσον τηρούν τις προδιαγραφές ποιότητας που θέτει η εταιρία. Παράλληλα, ο μέσος χρόνος πληρωμής των προμηθευτών βρίσκεται στις 90 ημέρες. Επιπρόσθετα η Novartis έχει επενδύσει € 27 εκατ. σε συνεργασίες με ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες για την παραγωγή και προώθηση προϊόντων της.

8.III Έμφαση στην έρευνα και καινοτομία

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Μείωση
παιδικής
θνησιμότητας

Βελτίωση
υγείας
εγκυμονούντων

Καταπολέμηση AIDS,
Ελονοσίας και
άλλων ασθενειών

Γνωρίζετε ότι...;

Ερευνητικά Προγράμματα

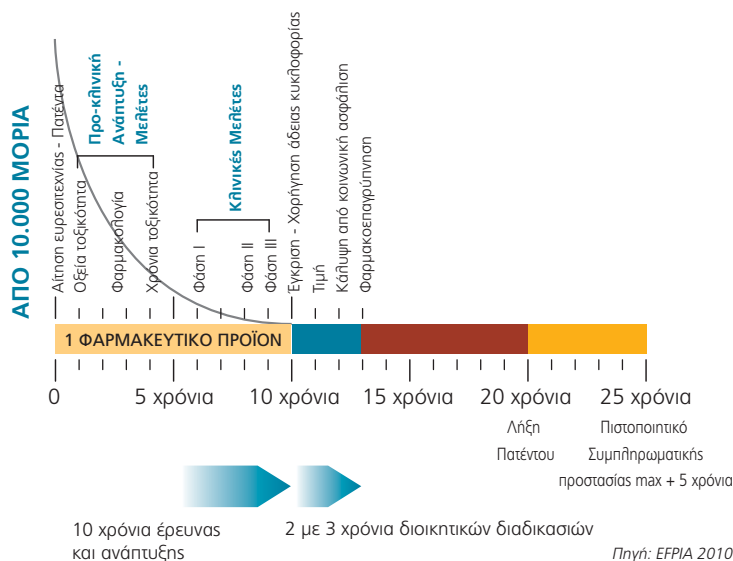
Η καινοτομία στα φάρμακα φέρνει ουσιαστικά οφέλη στην κοινωνία λόγω της αυξανόμενης επιβίωσης, των μειωμένων περιπλοκών και της βελτιωμένης ποιότητας ζωής. Αυτά τα οφέλη μεταφράζονται σε άμεση εξοικονόμηση κόστους για ολόκληρη την υγειονομική περίθαλψη του κράτους.

Όλο και περισσότερο, η αξία των νέων φαρμάκων υπολογίζεται με βάση την οικονομική αποτελεσματικότητά τους. Η οικονομική αποτελεσματικότητα έχει να κάνει όχι μόνο με το κόστος του φαρμάκου αυτού καθαυτού, αλλά με το συνολικό κόστος που συμπεριλαμβάνει και θέματα όπως η διάρκεια της θεραπείας και η ανάγκη νοσηλείας. Σήμερα, σε παγκόσμιο επίπεδο, περίπου 1 σε κάθε 1.000 φαρμακευτικές ενώσεις προχωρεί από το εργαστηριακό στάδιο σε στάδιο κλινικής δοκιμής, ενώ 1 σε κάθε 12 κλινικές δοκιμές τελικά θα φθάσει στους ασθενείς.

Οι κλινικές μελέτες είναι έρευνες που προσπαθούν να απαντήσουν σε επιστημονικά ερωτήματα και έτσι να βρεθούν καλύτεροι τρόποι ώστε να θεραπευθούν ή να προληφθούν παθήσεις. Μια κλινική μελέτη διεξάγεται ώστε να αποφασιστεί εάν ένα νέο φάρμακο είναι ασφαλές και αποτελεσματικό για τους ανθρώπους. Βασίζονται σε ασθενείς που εθελοντικά συμμετέχουν και δοκιμάζουν ένα νέο σκεύασμα ή θεραπεία. Κάποια από αυτά τα σκευάσματα δεν έχουν ακόμη λάβει έγκριση από τις αρμόδιες Αρχές. Μερικές φορές, σκευάσματα κυκλοφορούν στην αγορά, στο πλαίσιο δοκιμών σε μια νέα πάθηση ή για επιπλέον πληροφορίες.

Οι περισσότερες κλινικές μελέτες που αφορούν τη δοκιμή ενός νέου σκευάσματος ακολουθούν μια συγκεκριμένη σειρά βημάτων, τα οποία ονομάζονται Φάσεις. Οι κλινικές μελέτες συνήθως κατατάσσονται σε τέσσερις Φάσεις:

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Στις **Μελέτες Φάσης I**, οι ερευνητές δοκιμάζουν το νέο φάρμακο ή τη θεραπεία σε ένα μικρό αριθμό ατόμων (20-80), για να εκτιμήσουν την ασφάλεια, να καθορίσουν ένα ασφαλές εύρος δοσολογίας και να προσδιορίσουν τις ανεπιθύμητες ενέργειες.

Στις **Μελέτες Φάσης II**, το φάρμακο ερευνάται σε μια μεγαλύτερη ομάδα ατόμων (100-300), ώστε να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητά του και να αξιολογηθεί περαιτέρω η ασφάλεια.

Στις **Μελέτες Φάσης III**, το υπό μελέτη φάρμακο χορηγείται σε μεγάλες ομάδες ατόμων (1.000-3.000) ώστε να επιβεβαιωθεί η αποτελεσματικότητά του, να παρακολουθηθούν οι ανεπιθύμητες ενέργειες, να συγκριθεί με τις υπάρχουσες θεραπείες και να συλλεχθούν πληροφορίες που θα επιτρέψουν την ασφαλή χρήση του σκευάσματος ή της θεραπείας.

Στις **Μελέτες Φάσης IV** (μετεγκριτικές μελέτες), αυτές που αφορούν δηλ. σκευάσματα τα οποία έχουν ήδη κυκλοφορήσει στην αγορά, για να καταγραφούν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους χορήγησής τους, τα οφέλη και την καλύτερη δυνατή χρήση τους.

Φαρμακευτικά Ερευνητικά Προγράμματα Novartis

Τα ερευνητικά προγράμματα της Novartis αξιοποιούνται από έγκυρους αναλυτές μεταξύ των πλέον δυναμικών της φαρμακευτικής βιομηχανίας, εστιάζοντας σε στρατηγικά επιλεγμένους θεραπευτικούς τομείς και σε ένα μεγάλο φάσμα ανεκπλήρωτων μέχρι σήμερα ιατρικών αναγκών.

- Οι Καρδιαγγειακές Παθήσεις, τα Μεταβολικά Νοσήματα, η Ογκολογία, οι Παθήσεις του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος, του Αναπνευστικού και οι Λοιμώξεις αποτελούν για τη Novartis τα σημαντικότερα πεδία ανάπτυξης καινοτόμων σκευασμάτων.
- Οι ασθενείς που συμμετέχουν σε κλινικές μελέτες αποκτούν πρόσβαση σε νέες θεραπείες πριν αυτές διατεθούν ευρύτερα, και βοηθούν άλλους, συμμετέχοντας στη φαρμακευτική έρευνα.

Οι κλινικές μελέτες διεξάγονται σύμφωνα με το Νομοθετικό Πλαίσιο που ισχύει σε κάθε χώρα.

Ο Όμιλος Novartis συγκαταλέγεται ανάμεσα στους κορυφαίους επενδυτές στην έρευνα παγκοσμίως (επενδύοντας \$ 7,06 δις το 2010), καθώς 16% των καθαρών πωλήσεων της επενδύονται σε Έρευνα και Ανάπτυξη.

Κορυφαία εταιρία
σε επενδύσεις
παγκοσμίως

Γνωρίζετε ότι...;

Έμφαση στην Καινοτομία

Innovative Medicine Initiative

Το 2011 όλα δείχνουν πως θα αποτελέσει χρονιά σταθμό για την έρευνα και την καινοτομία, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε το μεγαλύτερο κονδύλι που έχει εγκρίνει ποτέ στην ιστορία της: € 6,4 δις για την έρευνα και την ανάπτυξη. Το ποσό αυτό πρόκειται να εκταμειωθεί μέχρι το Σεπτέμβριο του 2011 και είναι κατά 12% μεγαλύτερο από εκείνο του 2010 (5,7 δις) και 30% μεγαλύτερο από εκείνο του 2009 (4,9 δις). Στο πλαίσιο της χρηματοδότησης των € 6,4 δισεκατομμυρίων, η Πρωτοβουλία για τα Καινοτόμα Φάρμακα (Innovative Medicine Initiative), έλαβε το ποσό του € 1 δις, το οποίο έρχεται να προστεθεί στην ανάλογου ύψους χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των Συνδέσμων Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων και Συνδέσμων (EFPIA). Στόχος της είναι να επιταχυνθεί η ανακάλυψη και η ανάπτυξη νέων αποτελεσματικών φαρμάκων για ασθένειες. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η φαρμακοβιομηχανία στην Ευρώπη των 27, επενδύει το μεγαλύτερο ποσοστό (19,3%) επί των συνολικών επενδύσεων όλων των βιομηχανικών κλάδων για καινοτόμα φαρμακευτικά προϊόντα. Σε αντίθεση με άλλους παραγωγικούς κλάδους, η φαρμακοβιομηχανία αναζητά συνεχώς καινοτόμες ιδέες ανάπτυξης και δημιουργίας νέων και αποτελεσματικών φαρμάκων. Αξίζει να τονιστεί ότι, ενώ το 1980 οι αμερικανικές φαρμακευτικές εταιρίες είχαν έξοδα \$ 5,5 δις στην έρευνα και στην ανάπτυξη φαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων, το αντίστοιχο ποσό έφτασε στα \$ 17 δις το 2003. Σε αυτό συνέβαλε και η στροφή, όσον αφορά στην ανάπτυξη των φαρμάκων, από την Χημεία στη Μοριακή Βιολογία.

Η Novartis ηγείται στη φαρμακοβιομηχανία με τις περισσότερες εγκρίσεις πρωτότυπων χημικών μορίων (NME) για φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις ΗΠΑ έναντι των άλλων εταιριών του κλάδου. Η εταιρία συνεχίζει να επεκτείνει το φαρμακευτικό ερευνητικό πρόγραμμά της σε όλα τα στάδια κλινικής ανάπτυξης μέσω διαρκών επενδύσεων και μιας σταθερής ερευνητικής στρατηγικής για πρόληψη ή θεραπεία παθήσεων.

- Με περισσότερα από 55 πρωτότυπα χημικά μόρια σε κλινική ανάπτυξη και ποσοστό επιτυχίας έκβασης αποτελεσμάτων μελετών Φάσης II σχεδόν 50%, οι συνεχείς επενδύσεις στην έρευνα στην ανάπτυξη παραμένουν βασικό στοιχείο της αναπτυξιακής στρατηγικής της εταιρίας.

- Διαθέτει ένα από τα πιο δυναμικά φαρμακευτικά ερευνητικά προγράμματα παγκοσμίως με περισσότερα από 142 σε κλινική ανάπτυξη, από τα οποία το 35% είναι στη Φάση III ή υπό έγκριση.
- Εντός του 2010, πρόκειται να ολοκληρώσει την υποβολή 8 φακέλων προς έγκριση νέων σκευασμάτων και νέων ενδείξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 2011, η Novartis αναμένεται να ολοκληρώσει την υποβολή 13 ακόμη φακέλων, ενώ άλλοι 9 προγραμματίζονται για το 2012.
- Επιπλέον, η Novartis επενδύει δυναμικά στον τομέα ανάπτυξης εμβολίων, κατέχοντας ήδη ηγετική, παγκοσμίως, θέση στον τομέα αυτό με 17 υποψήφια εμβόλια σε διάφορες φάσεις κλινικής ανάπτυξης.

Αρχές Βιοθικής

Η Novartis έχει δεσμευτεί να εφαρμόζει τα υψηλότερα πρότυπα της κλινικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της βιοθικής που αφορούν στη σύνθετη αλληλεπίδραση της ανθρώπινης ζωής, της επιστήμης και της τεχνολογίας. Οι Βιοθικές Αρχές ενσωματώνονται στις εταιρικές πολιτικές μας, εστιάζουν στην προστασία των εθελοντών και των ασθενών που συμμετέχουν στις κλινικές δοκιμές, όπως το να λαμβάνουμε πολυάριθμα μέτρα για να υποστηρίξουμε τα υψηλά πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας στις δοκιμές.

Γνωρίζετε ότι...;

Χρησιμοποίηση και Προστασία Ζώων

Κατά την κοινωνία της τοξικολογίας «η χρησιμοποίηση των ζώων στα πειράματα είναι κρίσιμη επειδή τέτοια πληθυσμιακή δεν μπορεί να αναπαραχθεί στην κυτταρο-καλλιέργεια ή τα συστήματα». Χωρίς τη χρήση δοκιμών που περιλαμβάνουν εργαστηριακά ζώα, θα ήταν δύσκολο, εάν όχι αδύνατο, να καθοριστεί η αποτελεσματικότητα των φαρμάκων. Οι διεθνείς νόμοι απαιτούν τη δοκιμή πιθανών νέων φαρμάκων στα βιολογικά συστήματα -συμπεριλαμβανομένων των ζώων- πριν να μπορούν να αρχίσουν κλινικές δοκιμές σε ανθρώπους. Η χρησιμοποίηση των ζώων σε οποιαδήποτε δοκιμή ή διαδικασία πρέπει να εφαρμοστεί μόνο αφού έχουν διερευνηθεί πλήρως οι εναλλακτικές μέθοδοι και έχουν απορριφθεί.

Πνευματική Ιδιοκτησία

Η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και το σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι απαραίτητοι μηχανισμοί για να προωθήσουν την έρευνα και την ανάπτυξη νέων προϊόντων. Οι πολιτικές και οι μηχανισμοί που υπονομεύουν την προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας εμποδίζουν την ανάπτυξη και την πρόσβαση σε νέα φάρμακα μεσο-μακροπρόθεσμα, επειδή οδηγούν σε ένα μη αποδεκτό περιβάλλον για την εισαγωγή των νέων φαρμάκων.

Θέμα προβληματισμού...

Κλινικές Μελέτες στην Ελλάδα

Η Ελλάδα είναι ουραγός στη φαρμακευτική έρευνα και ετησίως χάνονται περίπου € 200 εκατομμύρια, λόγω γραφειοκρατίας (σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο συνέδριο Pharma Money Conference 2010). Την ίδια ώρα, χώρες της διευρυμένης Ε.Ε. των 27, όπως η Τσεχία, η Ρουμανία και η Ουγγαρία σημειώνουν αξιοζήλευτη πρόοδο στον τομέα αυτό. Σήμερα διεξάγονται περίπου 250 κλινικές μελέτες στην Ελλάδα με συνολικό προϋπολογισμό μόλις € 84 εκατ. περίπου, τα οποία επενδύουν κυρίως οι 30 μεγαλύτερες διεθνείς φαρμακοβιομηχανίες. Το ποσό αυτό μπορεί να τετραπλασιαστεί, εφόσον διεκπεραιώνεται εγκαίρως η έγκρισή τους από τις αρμόδιες αρχές.

Τα οφέλη από τις κλινικές μελέτες είναι

Για την εθνική οικονομία:

- Εισροή επενδύσεων στην Ελλάδα
- Νέες θέσεις εργασίας σε τομείς υγείας
- Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού σε εξειδικευμένους τομείς

Για το εθνικό σύστημα υγείας:

- Απόκτηση ερευνητικής τεχνογνωσίας
- Βελτίωση της οργάνωσης και του εξοπλισμού
- Έσοδα

Για τους ασθενείς:

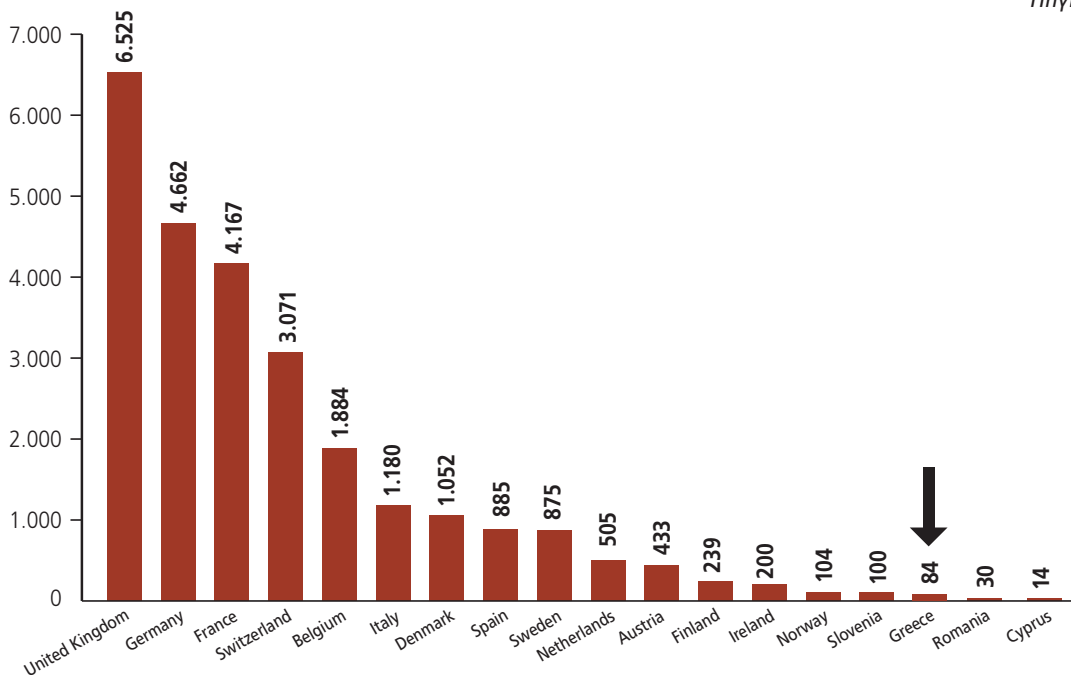
- Ταχεία πρόσβαση σε νέες θεραπείες
- Βελτίωση θεραπευτικής αντιμετώπισης διαφόρων παθήσεων
- Περισσότερες θεραπευτικές επιλογές
- Αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης
- Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής

Για τους επαγγελματίες της υγείας:

- Νέα φάρμακα
- Δυνατότητα επιλογής της κατάλληλης θεραπείας
- Απαντήσεις σε επιστημονικά ερωτήματα
- Διεύρυνση γνώσεων
- Αύξηση εμπειρίας

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΑΠΟ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Πηγή: EFPIA

90 Κλινικές Μελέτες στην Ελλάδα, με επένδυση περισσότερων από € 4 εκατ.

Οι κλινικές μελέτες όχι μόνο βοηθούν στην ασφαλή χορήγηση νέων φαρμάκων και θεραπειών, αλλά παράλληλα ενισχύουν την τοπική οικονομική δραστηριότητα καθώς επωφελούνται ασθενείς και επιστημονική κοινότητα.

Η Novartis έχει επιτύχει να εφαρμόζονται Κλινικές Μελέτες και στην Ελλάδα. Οι μελέτες αυτές εγκρίνονται πρώτα από τον Ε.Ο.Φ. και διαρκούν από 6 μήνες έως και 5 χρόνια.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, κάθε οικονομική συναλληλαγή γίνεται θεσμικά και όχι ατομικά, μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων και Έρευνας – ΕΛΚΕ και του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας και Ανάπτυξης – ΕΛΚΕΑ των νοσοκομείων που παίρνουν μέρος στις μελέτες.

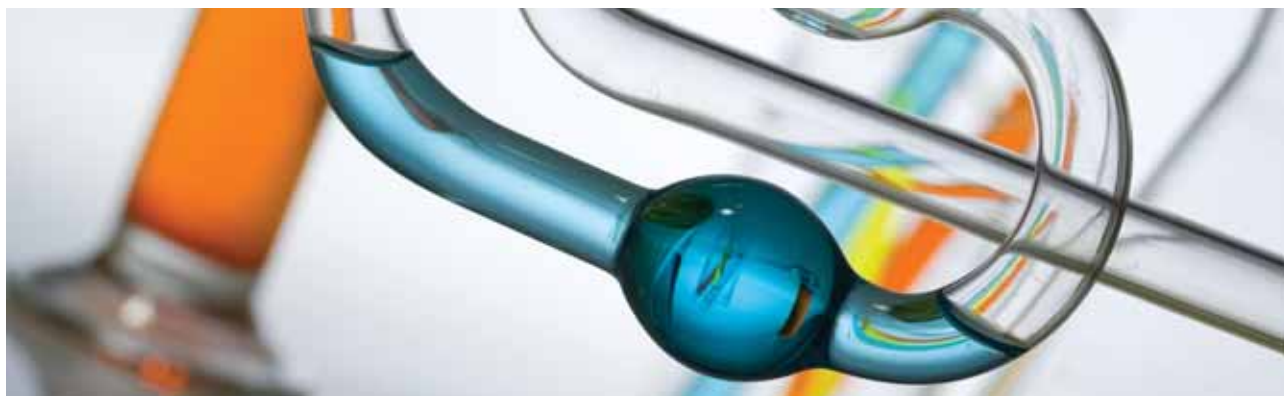
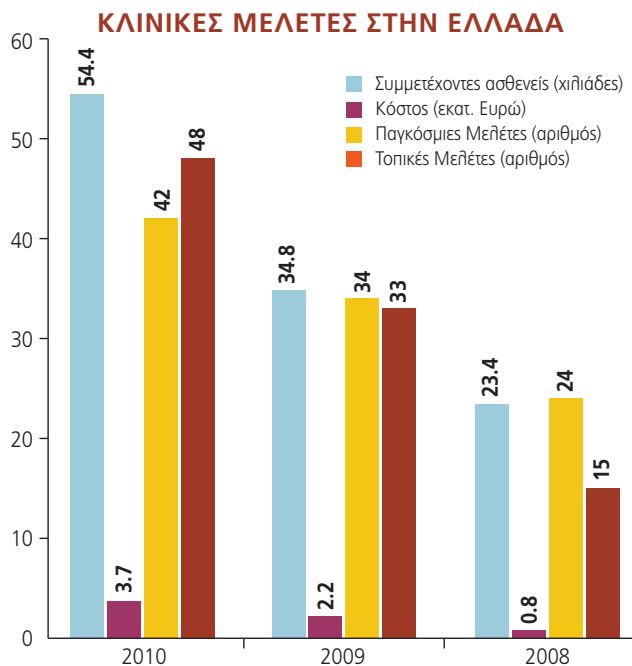
Οι συμμετέχοντες σε όλες τις περιπτώσεις είναι εθελοντές, οι οποίοι δεν λαμβάνουν καμία χρηματική αμοιβή και μπορούν να αποχωρήσουν οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια της κλινικής μελέτης. Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα οφέλη για τους συμμετέχοντες ασθενείς, καθώς έχουν:

- καλύτερη φαρμακευτική περίθαλψη,
- καλύτερη ιατρική φροντίδα χωρίς επιβάρυνση του ασφαλιστικού τομέα και του νοσοκομείου,
- πρώιμη πρόσβαση σε φάρμακα που δεν κυκλοφορούν ακόμα στην Ελλάδα,
- πρόσβαση σε καινοτόμα φάρμακα και σε «ορφανά» φάρμακα (για σπάνια νοσήματα),
- εντατικότερα απ' ότι συνήθως παρακολούθηση των συμπτωμάτων και της κατάστασης της υγείας του ασθενή κατά τη διάρκεια της μελέτης,
- δωρεάν επισκέψεις, διαδικασίες, εξετάσεις καθώς και φάρμακα, στα πλαίσια της μελέτης,
- στοιχεία που θα προκύψουν από τη μελέτη, τα οποία μπορεί μελλοντικά να βοηθήσουν στην ανάπτυξη νέων θεραπειών για τους ασθενείς.

Έτσι το 2010 διεξήχθησαν στην Ελλάδα 48 αποκλειστικά τοπικές και ακόμη 42 παγκόσμιες κλινικές δοκιμές στους τομείς γενικής ιατρικής και ογκολογίας, με τη συμμετοχή περισσότερων από 54.000 ασθενών, για τις οποίες η εταιρία

επένδυσε περισσότερα από € 4 εκατ. Οι μελέτες αφορούν πολλές ασθένειες, με κυριότερες τις:

- Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια
- Σκλήρυνση κατά πλάκας
- Διαβητικό οίδημα ωχράς κηλίδας
- Υπέρταση
- Διαβήτη
- Καρκίνο
- Αιματολογικές κακοήθειες
- Θαλασσαιμία
- Μεταμοσχεύσεις
- Καρδιακή ανεπάρκεια (η πιο σημαντική μελέτη καρδιακής ανεπάρκειας παγκοσμίως υλοποιείται και στην Ελλάδα)

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Συνεργασία
για ανάπτυξη

Γνωρίζετε ότι...:

Υπεύθυνη προώθηση

Στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται η άμεση επαφή ή προώθηση συνταγογραφούμενων προϊόντων σε ασθενείς ή στο ευρύτερο κοινό από φαρμακευτικές εταιρίες.

Σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 1316/83, η «οργάνωση ή χρηματοδότηση συνεδρίων ή σεμιναρίων και οποιουδήποτε αντιστοίχου μέσου ενημέρωσης πάνω σε θέματα αρμοδιότητας του ΕΟΦ από φαρμακευτικές βιομηχανίες ή επιχειρήσεις ή μέσω οποιασδήποτε διαφημιστικής ή άλλης επιχείρησης παροχής υπηρεσιών, μπορεί να επιτρέπεται μετά από προηγούμενη έγκριση του ΕΟΦ».

Οι φαρμακευτικές εταιρίες δεν επιτρέπεται να προωθούν άμεσα τα προϊόντα τους σε ασθενείς ή να διαφημίζουν τα συνταγογραφούμενα προϊόντα τους στο ευρύ κοινό. Η εταιρία μας συμμορφώνεται πλήρως με αυτή την απαίτηση. Ορισμένα ενδιαφέροντα σχετικά σημεία Πολιτικών που εφαρμόζουμε αναφέρονται παρακάτω:

- Επιτρέπεται η οργάνωση συναντήσεων προώθησης πωλήσεων, αλλά δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν νοσοκομειακοί ιατροί.
- Στην περίπτωση δείπνου με τη συμμετοχή πολλών ιατρών (άνω των 10) χρειάζεται συσχέτιση με κάποια επιστημονική εκδήλωση (π.χ. συνέδριο ή επιστημονική εκδήλωση κλινικής). Στις περιπτώσεις κλινικής, χρειάζεται σχετικό γραπτό αίτημα της διεύθυνσης της κλινικής.
- Σε γενικές γραμμές, απαιτείται η συμμετοχή ενός συνεργάτη της Novartis ανά 8 επαγγελματίες υγείας.
- Όταν το συνολικό κόστος αναμένεται να ξεπεράσει τα € 500, χρειάζεται προέγκριση της εκδήλωσης.
- Τα εκάστοτε έξοδα φιλοξενίας θα πρέπει να είναι «εύλογα», σύμφωνα δηλαδή με την κρίση ότι «δεν αναλαμβάνουμε παραπάνω έξοδα από αυτά που θα κατέβαλλε ατομικά ο συμμετέχων στην εκδήλωση, αν αποφάσιζε να τα αναλάβει μόνος του».

Παράλληλα, η εταιρία ακολουθεί αυστηρούς κανόνες επικοινωνίας και ακολουθεί διαδικασία έγκρισης από τον Ε.Ο.Φ. για τις διαφημίσεις μη συνταγογραφούμενων προϊόντων της που επιτρέπεται να προωθηθεί.

Πολιτική...

Πολιτική Επικοινωνίας

Η Novartis στο πλαίσιο της αυτοδέσμευσής της, με σκοπό τη μεγαλύτερη δυνατή συνέπεια στην αρχή της υπεύθυνης λειτουργίας, έχει αναπτύξει και εφαρμόζει την Πολιτική NP4 (Novartis Pharma Principles & Practices for Professionals), στην οποία θέτονται οι ελάχιστες απαιτήσεις που θέτει παγκοσμίως η Novartis, για τις πιο συνήθεις πρακτικές που αφορούν σε προωθητικές και μη προωθητικές ενέργειες. Η πολιτική NP4 αφορά στις εξής αρχές:

1. Ανεξαρτησία των Επαγγελματιών Υγείας.
2. Σκοπός Συνεργασίας με Επαγγελματίες Υγείας.
3. Διαφοροποίηση προωθητικής και μη προωθητικής ενέργειας.
4. Προωθητικό περιεχόμενο.
5. Όχι προώθηση πριν την έγκριση και όχι προώθηση εκτός επίσημων ενδείξεων (off label).
6. Καταγραφή των Ανεπιθύμητων Ενεργειών.
7. Προστασία των δεδομένων των ασθενών.

Η πολιτική αυτή αφορά και τις οκτώ εταιρίες-συνεργάτες με τις οποίες γίνεται συν-προώθηση των προϊόντων μας. Εκπρόσωποι των εταιριών αυτών εκπαιδεύονται, επίσης, στις Πολιτικές της Novartis.

Πολιτική...

Η Novartis έχει καθορίσει Επιτροπή για την αναθεώρηση, την έγκριση και τον έλεγχο των τοπικών προωθητικών ενεργειών και σχετικών υλικών, που εξασφαλίζουν ότι όλοι συμμορφώνονται με τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς και πολιτικές. Έτσι, για την διεξαγωγή σειράς εκδηλώσεων χρειάζεται η έγκριση της Επιτροπής Δεοντολογίας (CCB - Country Compliance Board), όπως και για κάθε συνέδριο το οποίο υποστηρίζει η εταιρία. Στην Επιτροπή συμμετέχουν:

ΚΥΡΙΑ ΟΜΑΔΑ

Country PO Head

CFO

Head Legal

CSO

Compliance Officer

Head DRA

Head FRA

ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ BUSINESS UNITS

Head BU Onco

Head BU NS & AI

Head BU PC

Head BU SD

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

Head FRA (για χορηγίες, δωρεές)

Head BOPs (για προγράμματα marketing)

Συντονιστής CCB

Πληροφορίες στους πελάτες

Οι υποχρεώσεις σήμανσης των προϊόντων μας αφορούν κυρίως σε κανονισμούς συμμόρφωσης με σήματα ποιότητας και τις αντίστοιχες προδιαγραφές τους. Παράλληλα, ακολουθούνται πλήρως οι σημάσεις προϊόντων και συσκευασίας με πληροφορίες που ορίζουν οι τεχνικές προδιαγραφές, οι οδηγίες της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Φ.

Φαρμακοεπαγρύπνηση

Η Novartis έχει δημιουργήσει 24ωρο μηχανισμό υποστήριξης ιατρών, ασθενών και φροντιστών, καθώς δέχεται κάθε χρόνο πάνω από 1.000 αιτήματα (συνήθως τηλεφωνικά) τα οποία σχετίζονται με τη σωστή χρήση των φαρμάκων της.

Κανονιστική Συμμόρφωση

Η Novartis παρακολουθεί συστηματικά το κανονιστικό, ρυθμιστικό και νομικό πλαίσιο που την αφορά, με στόχο να το εφαρμόζει πιστά. Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής είναι ότι και κατά το 2010 δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης με τη νομοθεσία και τους κανονισμούς, όσον αφορά στις επιδράσεις των προϊόντων, τις πληροφορίες που παρέχει η εταιρία και τις σημάσεις που πρέπει να συνοδεύουν τα προϊόντα της.

Λόγω του μεγέθους της εταιρίας, των εκατομμυρίων συναλλαγών που γίνονται και των χιλιάδων προϊόντων που προσφέρονται, η εταιρία γίνεται αναπόφευκτα δέκτης παραπόνων και καταγγελιών.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

4
Μείωση
παιδικής
θνησιμότητας

5
Βελτίωση
υγείας
εγκυμονούντων

6
Καταπολέμηση AIDS,
Ελονοσίας και
άλλων ασθενειών

Γνωρίζετε ότι...:

Στήριξη Συλλόγων

Οι Σύλλογοι Ασθενών (Patient Advocacy Groups-PAGs), ως εκπρόσωποι των ασθενών και των δικαιωμάτων τους διεθνώς, επιζητούν να αποκτήσουν επιρροή και φωνή, η οποία θα ακούγεται, αφ' ενός από τις Αρχές και αφ' ετέρου από την κοινή γνώμη και από όλους τους ασθενείς. Ο στόχος τους είναι να εξασφαλίσουν όσο το δυνατόν καλύτερες συνθήκες αντιμετώπισης των ασθενών, είτε αυτές αφορούν πρόσβαση σε φαρμακευτική αγωγή, σε οργανωμένα κέντρα αναφοράς και σε εξειδικευμένους γιατρούς, είτε απλώς πρόσβαση στην πληροφόρηση και την κοινωνικοοικονομική υποστήριξη.

Η στρατηγική της εταιρίας μας διεθνώς έχει ως κύριο άξονα την τοποθέτηση των Ασθενών στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της. Μια τέτοια στρατηγική γίνεται επιτακτική, αφού οι ασθενείς είναι εκείνοι οι οποίοι χρησιμοποιούν τα φάρμακά μας και εκείνοι που τελικά καθορίζουν, σύμφωνα με τις ανάγκες τους, τις βελτιώσεις που καλούμαστε να εφαρμόσουμε ώστε να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη που μπορούμε να τους παρέχουμε.

Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, όλο και περισσότεροι Σύλλογοι Ασθενών οργανώνονται γύρω από μία συγκεκριμένη ασθένεια και όλο και περισσότεροι ασθενείς γίνονται μέλη σε συγκεκριμένους συλλόγους. Επιπλέον, συμμετέχουν όλο και πιο ενεργά σε αποφάσεις που αφορούν θέματα υγείας, δικαιώματα, καθώς και την εκπαίδευση των ασθενών αλληλά και του κοινού. Οι στόχοι των Συλλόγων Ασθενών σε σχέση με τους στόχους της Novartis, είναι κατά βάση κοινοί, με αποτέλεσμα η συνεργασία με τους περίπου 30 Συλλόγους Ασθενών να αποτελεί στρατηγικό στόχο, ο οποίος υλοποιείται κυρίως με δύο τρόπους:

- Οικονομική υποστήριξη
- Βελτίωση γνώσεων (π.χ. σεμινάρια)

Καλή πρακτική...

Εκδήλωση για την αξία της Πρόληψης

Παράδειγμα υποστήριξης αποτελεί η ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντισμού, την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου, από τις 09.00 έως και τις 14.00, στο σταθμό του Μετρό στο Σύνταγμα.

Η Novartis Hellas, η Εταιρία Νόσου Alzheimer και Συναφών Διαταραχών Αθηνών, η Πανελλήνια Ένωση Αμφιβληστροειδοπαθών (ΠΕΑ), η Ελληνική Ομοσπονδία για το Διαβήτη (ΕΛΟΔΙ), η Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων - Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη (ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ) και ο Ελληνικός Σύλλογος Υποστήριξης Ασθενών με Οστεοπόρωση, ένωσαν τις δυνάμεις τους

με στόχο την ενημέρωση του κοινού αναφορικά με το μεγάλο θέμα της πρόληψης σοβαρών ασθενειών, όπως είναι οι παθήσεις της ώριμης ηλικίας (Νόσος Alzheimer, οστεοπόρωση, γλαύκωμα, ηλικιακή εκφύλιση της ωχράς κηλίδας) και τα καρδιαγγειακά νοσήματα (μεταβολικό σύνδρομο, παχυσαρκία, υπερλιπιδαιμία, υπέρταση, σακχαρώδης διαβήτης), αλλά και η νέα γρίπη H1N1.

Καλή πρακτική...

Εκπαίδευση Συλλόγων Ασθενών

Παράδειγμα υποστήριξης αποτελεί η ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Προγράμματος το οποίο απευθύνεται σε Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς (ΜΚΟ) εθελοντικής υποστήριξης ατόμων, στο χώρο της Υγείας. Το πρόγραμμα αυτό είναι το μοναδικό που είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες των συγκεκριμένων οργανισμών στην Ελλάδα και εφαρμόζεται, σε συνεργασία με την Ελληνοαμερικάνικη Ένωση, για δεύτερη συνεχή χρονιά.

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο να συμβάλει στενά σε ένα από τα κύρια ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι σύλλογοι ασθενών (των οποίων οι διοικήσεις και εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε εθελοντική κατά κύριο λόγο βάση), το οποίο αφορά στην ενίσχυση των γνώσεών τους αναφορικά με θέματα διοίκησης, μάρκετινγκ και επικοινωνίας. Η εκπαίδευση περιελάμβανε τέσσερις ενότητες:

1. Βασικές Αρχές Αποτελεσματικής Επικοινωνίας στους ΜΚΟ.
2. Το Μάρκετινγκ στον Κοινωνικό Οργανισμό.
3. Πρακτικές Διαχείρισης Εθελοντισμού & Χρηματοδότησης ΜΚΟ.
4. Πρακτικές Στρατηγικής και Βιωσιμότητας ΜΚΟ.

Στα εκπαιδευτικά σεμινάρια συμμετείχαν άτομα από 18 φορείς ασθενών, σε ομάδες μέχρι 20 ατόμων, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν για 16 ώρες.

Η Novartis υποστήριξε την οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων στα οποία συμμετείχαν άτομα από 18 φορείς ασθενών, σε ομάδες 20 ατόμων.

Υποστήριξη της οργάνωσης εκπαιδευτικών σεμιναρίων για 18 φορείς ασθενών

Στόχος...

Να αυξήσουμε την εκπαίδευση των συμμετεχόντων στα σεμινάρια σε 36 ώρες.

Καλή πρακτική...

Εκπαίδευση Φροντιστών ασθενών με Alzheimer

Στην Ελλάδα το 89% των ασθενών με Alzheimer λαμβάνουν φροντίδα στο σπίτι και το ρόλο αυτό επωμίζονται οι συγγενείς, ακόμα και όταν υπάρχει βοήθεια από έμμισθο φροντιστή.

Η Novartis, πιστή στη δέσμευσή της για επικέντρωση στον Ασθενή και στις ανάγκες του, συνεργάστηκε με την Εταιρία Νόσου Alzheimer και Συναφών Διαταραχών Αθηνών, για τη διεξαγωγή εκπαιδευτικού ημερήσιου σεμιναρίου για τους φροντιστές των ασθενών με νόσο Alzheimer, με τίτλο «Φροντίζουμε όσους φροντίζουν ασθενείς με Alzheimer».

Η εκπαίδευση των φροντιστών έγινε μέσα από ομάδες εργασίας οι οποίες ασχολήθηκαν με τα εξής θέματα:

- Θεραπείες της νόσου Alzheimer
- Εξέλιξη της νόσου Alzheimer
- Διαταραχές συμπεριφοράς στην Άνοια
- Καθημερινά πρακτικά προβλήματα φροντίδας ανοϊκών ασθενών
- Επιστημονικές διαλέξεις με θέμα «Νεότερα δεδομένα στη νόσο Alzheimer» καθώς και προβολές ταινιών και ντοκιμαντέρ σχετικά με την Άνοια

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης κάθε ενδιαφερόμενος είχε τη δυνατότητα να προμηθευτεί δωρεάν ενημερωτικά έντυπα για την νόσο Alzheimer και πληροφοριακό υλικό για τις υπάρχουσες δομές και υπηρεσίες στην Αθήνα και την επαρχία. Ο απολογισμός της εκδήλωσης επιβεβαίωσε την επιτυχία της, αφού διανεμήθηκαν έντυπα σε 1.500 άτομα, εγγράφηκαν 150 νέα μέλη στο σύλλογο, 500 άτομα παρακολούθησαν τις διαλέξεις και συμμετείχαν συνολικά 250 φροντιστές στις ομάδες εργασίας.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

4
Μείωση
παιδικής
θνησιμότητας

5
Βελτίωση
υγείας
εγκυμονούντων

6
Καταπολέμηση AIDS,
Εθλονοσίας και
άλλων ασθενειών

7
Διασφάλιση
περιβαλλοντικής
βιωσιμότητας

Ασφάλεια προϊόντων

Η πρώτη προτεραιότητά μας είναι να παρέχουμε ασφαλή, σταθερά υψηλής ποιότητας φάρμακα, η δημιουργία και η ανάπτυξη των οποίων βασίζεται σε πολυετείς έρευνες και κλινικές δοκιμές.

Η Novartis λειτουργεί βασισμένη σε ένα εσωτερικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας, το οποίο έχει 3 διαφορετικά επίπεδα:

- Πολιτικές (Novartis Quality Commitment)
- Κεντρικές Διαδικασίες (Quality Manual και Global Operating Procedures)
- Τοπικές Διαδικασίες (Local Standard Operation Procedures - SOPs)

Μέσω του συστήματος διασφάλισης ποιότητας η Novartis:

- Εφαρμόζει διαδικασίες σχολαστικού ελέγχου όλων των προϊόντων σε όλα τα στάδια παραγωγής βάσει συγκεκριμένων προδιαγραφών.
- Διερευνά όλες τις αποκλίσεις και ορίζει τις απαιτούμενες διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες.
- Διατηρεί ένα οργανωμένο σύστημα καταγραφής, διερεύνησης και επίλυσης παραπόνων πελατών.
- Διατηρεί ένα μηχανισμό για τη διαχείριση ανακλήσεων παρτίδων από την αγορά εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Κατά τα έτη 2009 και 2010, η εταιρία μας κατέγραψε αντίστοιχα 49 και 81 τεχνικά παράπονα πελατών, ενώ δεν υπήρξε καμία απόφαση ανάκλησης παρτίδας προϊόντος από την αγορά.

Διαχείριση αποθεμάτων

Η Novartis, με βάση συγκεκριμένη διαδικασία, διασφαλίζει ότι ακατάλληλα, ή πιθανόν ακατάλληλα προϊόντα δεν διοχετεύονται στην αγορά. Πιο συγκεκριμένα, ορίζεται ο τρόπος φύλαξης και διαχείρισης των αποθεμάτων αυτών και οι ενέργειες που πρέπει να ακολουθηθούν για την καταστροφή τους, όπως αυτές ορίζονται από το εταιρικό και νομικό πλαίσιο λειτουργίας. Συγκεκριμένα, όλα τα ακατάλληλα προς χρήση αποθέματα φαρμάκων μεταφέρονται στο εξωτερικό για καταστροφή με καύση. Η απομάκρυνση των φαρμάκων γίνεται παρουσία εκπροσώπου του Ε.Ο.Φ.

Πολιτική...

Η Novartis έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένη Πολιτική που περιγράφει τη διαδικασία, τις υπευθυνότητες, τα επίπεδα (καταναλωτές, διανομείς κτλ.) για την ανάκληση συγκεκριμένης παρτίδας φαρμακευτικών προϊόντων της εταιρίας, σε περίπτωση που καταστεί αναγκαία.

Τιμολόγηση Προϊόντων

Η εταιρία μας συνεργάζεται με την κυβέρνηση και φορείς υγειονομικής περίθαλψης για θέματα λειτουργικά, διαδικαστικά και ευρύτερου ενδιαφέροντος. Παρόλο που δεν είναι ευρέως γνωστό, όλα τα συνταγογραφούμενα φάρμακα καθορίζονται ως προς τις τιμές τους αποκλειστικά από το κράτος.

Γνωρίζετε ότι...;

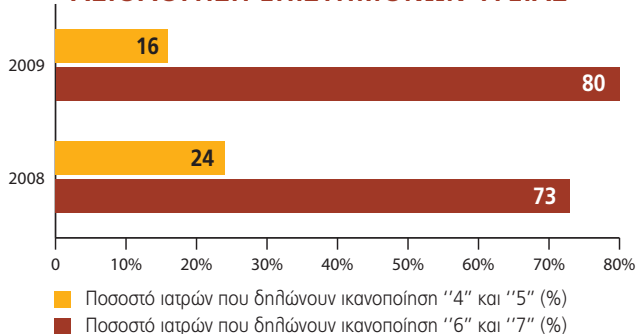
Η τιμολόγηση των συνταγογραφούμενων φαρμάκων γίνεται εξ ολοκλήρου από το Κράτος, με βάση τον μέσο όρο των τριών χαμηλότερων τιμών στην Ε.Ε. (22 από 27 χώρες) (Νόμος 3840/2010).

Από τη Λιανική Τιμή φαρμάκων που διακινούνται εκτός νοσοκομείων, η φαρμακευτική εταιρία εισπράττει το 63%. Το υπόλοιπο 37% μοιράζεται στην εφοδιαστική αλυσίδα (φαρμακέμποροι, φαρμακοποιοί) και στο κράτος μέσω της επιστροφής (rebate) 4% επί της καθαρής τιμής στα ασφαλιστικά ταμεία και απόδοσης ΦΠΑ.

Αξιολόγηση από Επιστήμονες Υγείας

Η εταιρία διεξάγει έρευνες αγοράς για να προσδιορίζει τις ανάγκες και προσδοκίες των Κοινωνικών της Εταιριών, ενώ παράλληλα αξιοποιεί και τις κλαδικές έρευνες, όπως για παράδειγμα την έρευνα του Σ.Φ.Ε.Ε. Ένα από τα κοινά που η εταιρία ενδιαφέρεται να μάθει τις απόψεις του αναφορικά με τη λειτουργία και τα προϊόντα της, είναι αυτό της επιστημονικής κοινότητας. Στην έρευνα του Σ.Φ.Ε.Ε. συμμετέχουν περίπου 600 επιστήμονες υγείας διαφόρων ειδικοτήτων από φαρμακευτικές εταιρίες, οι οποίοι εκφράζουν τον βαθμό ικανοποίησής τους σε μία κλίμακα 1-7.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

80% των Επιστημόνων Υγείας αξιολογούν την Novartis «εξαιρετικά»

Το 2009 βελτιώσαμε το ποσοστό των Επιστημόνων Υγείας που δηλώνουν απόλυτα ικανοποιημένοι από την Novartis κατά 7%, σε σχέση με το 2008.

Θέμα προβληματισμού...

Με βάση έρευνα που διεξήχθη το 2009 σε ιατρούς, παρόλο που το 61% δηλώνουν ότι «εκτιμούν τις εταιρίες που εφαρμόζουν τον Κώδικα Δεοντολογίας του ΣΦΕΕ» (και μάλιστα αυξημένο κατά 6% σε σχέση με το 2007), ένα σημαντικό 40%, παράλληλα, δηλώνει ότι «συμφωνούν με την άποψη ότι οι φαρμακευτικές εταιρίες που εφαρμόζουν τον Κώδικα έχουν ένα σημαντικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα, στην προσπάθειά τους να προωθήσουν τα προϊόντα τους». Παρόλα αυτά η θέση της εταιρίας μας παραμένει αμετακίνητη και σταθερή στις αξίες της υπευθυνότητας και στις αυστηρές Πολιτικές που εφαρμόζει.

Παράπονα Πελατών

Η Novartis φροντίζει να παρακολουθεί και να επιλύει άμεσα τα παράπονα ποιότητας που εκφράζονται από τους πελάτες της, μέσα από διάφορα κανάλια:

- Το Τηλεφωνικό Κέντρο
- Το Ιατρικό Τμήμα / τομέας φαρμακοεπαγρύπνησης
- Τη δωρεάν γραμμή 800 11 28 111
- Το Τμήμα Πωλήσεων
- Το Τμήμα Εξυπηρέτησης πελατών

Καταγγελίες

Η εταιρία μπορεί να δεχτεί καταγγελίες από σειρά πηγών, όπως είναι:

- Ε.Ο.Φ. (η εταιρία δέχεται περίπου 2-3 καταγγελίες το χρόνο)
- ΣΦΕΕ
- Υπουργείο Υγείας
- Δικαστικές καταγγελίες
- Όμιλο Novartis

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, μέσα στο 2010 η εταιρία δέχτηκε ένα πρόστιμο από τον Ε.Ο.Φ. ύψους € 42.000, για προωθητικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Διασφάλιση
περιβαλλοντικής
βιωσιμότητας

Χρήση Πόρων

Επιδίωξή μας είναι να κάνουμε ηλελογισμένη χρήση των φυσικών πόρων και να ελαχιστοποιούμε τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις όλων των δραστηριοτήτων μας καθώς και του κύκλου ζωής των προϊόντων μας. Η Novartis δεν διαθέτει μονάδες παραγωγής στην Ελλάδα και ως εκ τούτου η επίδραση που έχει στο περιβάλλον αφορά κυρίως στις δραστηριότητες των εργαζομένων της στα γραφεία της εταιρίας και τη μεταφορά των εργαζομένων και προϊόντων της.

- Στη Novartis Hellas ανακυκλώνουμε χαρτί, μπαταρίες και μελάνια εκτυπωτών των γραφείων μας.
- Συμμετέχουμε ενεργά στην προσπάθεια ανακύκλωσης συσκευασιών δίνοντας κάθε χρόνο πάνω από €50.000 στην Εταιρία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης.
- Ο Κώδικας Συμπεριφοράς Τρίτων της Novartis περιγράφει τις υποχρεώσεις των εξωτερικών συνεργατών κατά τη διάρκεια της παραγωγής των προϊόντων μας.

Πρώτες Ύληες

Η εταιρία αναγνωρίζει ότι οι φυσικοί πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι. Μέσα στο 2010, η ανάληψη των βασικών πρώτων υλών για την παρασκευή και διανομή στην αγορά 33.100.371 συσκευασιών Novartis (σε σχέση με 36.004.008 συσκευασίες το 2009), παρουσιάζεται στον διπλανό πίνακα:

ΥΛΙΚΟ	2010
Χαρτί (kgr)	434.440
Πlastικά (kgr)	296.640
Αλουμίνιο (kgr)	60.030
Γυαλί (kgr)	158.110

Παράλληλα, χρησιμοποιήθηκαν και 4.377 τεμάχια φωτοτυπικού χαρτιού στα γραφεία της εταιρίας.

Κανονισμός REACH

Το 2007, ο κανονισμός REACH της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις χημικές ουσίες και την ασφαλή χρήση τους, εισήγαγε νέες υποχρεώσεις. Όλοι οι προμηθευτές μας, που οφείλουν να ακολουθούν τον παραπάνω κανονισμό, τον εφαρμόζουν.

Θέμα προβληματισμού...

Ουσίες ειδικού ενδιαφέροντος

Η εταιρία μας αναγνωρίζει ότι οι καταναλωτές, οι πελάτες, οι κυβερνήσεις, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις έχουν όλο και περισσότερες ερωτήσεις για τη χρήση υλικών όπως το bisphenol A (BPA), το Bis2-ethylhexylphthalate (DEHP) και η μελαμίνη. Η παρουσία ιχνών αυτών και άλλων χημικών ουσιών στα προϊόντα και στις συσκευασίες μπορεί να δημιουργήσει ανησυχίες για την ασφάλεια των προϊόντων, καθώς επίσης και την υγεία του περιβάλλοντος.

Ίχνη χημικών ουσιών, που περιέχονται σε φαρμακευτικά προϊόντα, έχουν ανιχνευθεί σε ορισμένα νερά στο εξωτερικό και θεωρούνται ότι έχουν προκύψει από απόρριψη αχρησιμοποίητων φαρμάκων. Παρόλο που παρόμοιες μετρήσεις δεν έχουν (από όσο γνωρίζουμε) γίνει στην Ελλάδα, η πιθανότητα παρόμοια ίχνη να υπάρχουν και σε νερά στην Ελλάδα είναι υπαρκτή.

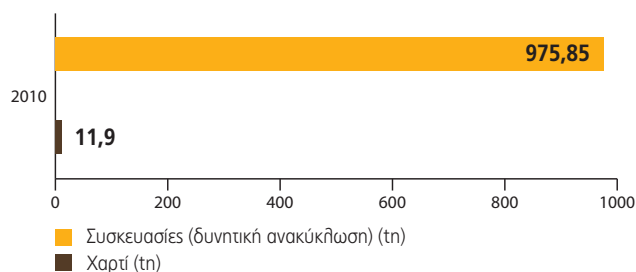
Η εταιρία μας ακολουθεί αυστηρούς κανόνες διάθεσης αχρησιμοποίητων ή ληγμένων φαρμάκων και πρώτων υλών. Η ορθή διάθεση των αποθεμάτων αυτών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την προστασία του υδροφόρου ορίζοντα από ενδεχόμενη επιμόλυνση από ίχνη ουσιών, ενώ συγχρόνως συνεισφέρει στην παρεμπόδιση της πιθανής κατάχρησης ακατάλληλων φαρμάκων. Το 2010 καταστράφηκαν με ορθολογικό τρόπο περίπου 46.5 τν φαρμάκων και πρώτων υλών (βλέπε και ενότητα 8-VI).

Χρήση Νερού

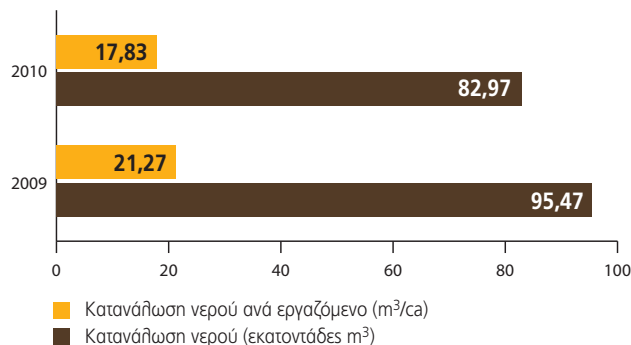
Με βάση μελέτη της περιβαλλοντικής οργάνωσης WWF, η Ελλάδα έχει τη 2η μεγαλύτερη ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση νερού παγκοσμίως, η οποία φτάνει τα 2.389 κυβικά μέτρα νερού. Παρόλο που το νερό δεν αποτελεί σημαντικό συστατικό των προϊόντων μας ούτε οι επαγγελματικές μας δραστηριότητες περιλαμβάνουν τη χρήση του, εντούτοις χρησιμοποιείται για την υγιεινή των εργαζομένων μας. Για τον λόγο αυτό, η εταιρία αναγνωρίζει τη συμβολή της στο πρόβλημα της λειψυδρίας και την αντίστοιχη ευθύνη να συμβάλει στην άμβλυνσή του.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σύνολο της κατανάλωσης νερού προέρχεται από το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ, ενώ μικρή ποσότητα που χρησιμοποιείται για πότισμα φυτών, προέρχεται από γεώτρηση που βρίσκεται στην Αθήνα. Η κατανάλωση νερού έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια από 9.547 m³ το 2009, σε 8.297 m³ το 2010 (που αντιστοιχεί σε κατά κεφαλήν κατανάλωση 17,83 m³), αποτέλεσμα που οφείλεται κυρίως στην ορθολογική χρήση του νερού για άρδευση και την αποτροπή διαρροών.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΥΛΙΚΩΝ (ΜΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ)

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ

Η Novartis μείωσε την κατανάλωση νερού τα τελευταία χρόνια, από 9.547 m³ το 2009, σε 8.297 m³ το 2010 (που αντιστοιχεί σε κατά κεφαλήν κατανάλωση 17,83 m³), λόγω της ορθολογικής χρήσης του νερού για την άρδευση και την αποτροπή διαρροών.

14,9% μείωση κατανάλωσης νερού

Προστασία Βιοποικιλότητας

Τις τελευταίες δεκαετίες, περίπου 60% των οικοσυστημάτων του πλανήτη έχουν διαταραχθεί από τις ανθρώπινες δραστηριότητες, ενώ το 70% των ειδών χλωρίδας σε παγκόσμια κλίμακα είναι είτε απειλούμενο είτε υπό εξαφάνιση. Οι πιθανές μειώσεις της βιοποικιλότητας μπορούν να ασκήσουν μακροπρόθεσμη επίδραση στην επιχείρηση της Novartis, καθώς ποσοστό των συστατικών των φαρμάκων που παράγουμε προέρχεται από φυσικά προϊόντα ή παράγωγά τους.

Παρότι η επίδραση της εταιρίας μας στη βιοποικιλότητα είναι μηδενική, αφού δεν διαθέτουμε κτίρια που επηρεάζουν περιοχές RAMSAR ή NATURA, η εταιρία αναγνωρίζει τη σημαντικότητα του θέματος της βιοποικιλότητας και παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις.

Κανονιστική Συμμόρφωση

Η εταιρία παρακολουθεί συστηματικά την Εθνική και Κοινωνική περιβαλλοντική νομοθεσία και συμμορφώνεται με όλες τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις. Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής είναι ότι και το 2010 δεν παρουσιάστηκε καμία καταγγελία και δεν επιβλήθηκε στην εταιρία κανένα πρόστιμο για περιβαλλοντικά θέματα.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

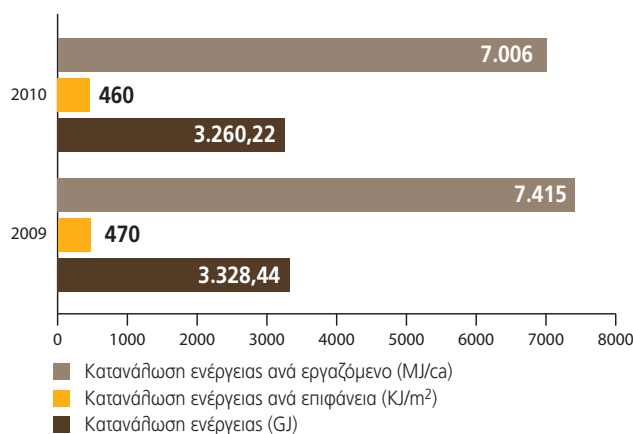
Διασφάλιση
περιβαλλοντικής
βιωσιμότητας

Κατανάλωση ενέργειας

Το θέμα της Κλιματικής Αλλαγής απασχολεί την εταιρία μας τόσο για λόγους υπευθυνότητας, όσο και για επιχειρηματικούς λόγους. Οι πιθανές επιπτώσεις από τις Κλιματικές Αλλαγές μπορούν να ασκήσουν μακροπρόθεσμη επίδραση στην επιχείρηση της Novartis, καθώς σημαντικό ποσοστό των συστατικών των προϊόντων μας περιλαμβάνουν φυσικά προϊόντα ή παράγωγά τους.

Η ενέργεια που καταναλώνει η εταιρία προέρχεται από ηλεκτρικό ρεύμα που προμηθεύεται από τη ΔΕΗ, καθώς οι γεννήτριες που βρίσκονται εγκατεστημένες στα κτήρια χρησιμοποιούνται μόνο σε περίπτωση διακοπής ρεύματος. Το 2010, η κατανάλωση ενέργειας έφτασε τα 3260,22 GJ.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

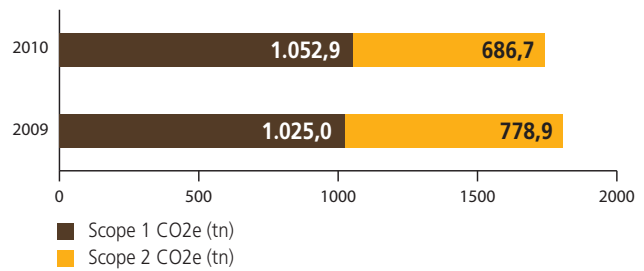

Εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα

Οι συνολικές εκπομπές ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα (eCO₂) από τη λειτουργία της Novartis, για το 2010, έφτασαν τους 1.739,6 tn (μειωμένοι κατά 3,5% σε σχέση με το 2009), από τους οποίους το 39,5% του συνόλου οφείλεται σε έμμεσες εκπομπές από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και το 60,5% από την κατανάλωση καυσίμων των περίπου 450 αυτοκινήτων του στόλου μας. Ειδικά για το θέμα της μεταφοράς η εταιρία μας εστιάζει στο να:

- Μειώνει τις εκπομπές ρύπων, χρησιμοποιώντας υβριδικά αυτοκίνητα και αυτοκίνητα χαμηλών εκπομπών.
- Δίνει συμβουλές «οικολογικής» οδήγησης και ορθολογικής διαχείρισης της ενέργειας.

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ

3,5% μείωση
εκπομπών διοξειδίου
του άνθρακα

Η Novartis μείωσε μέσα στο 2010 τις συνολικές εκπομπές ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα (eCO₂) από τη λειτουργία της κατά 3,5% σε 1.739,6 tn.

Στόχος...

Να εφαρμόσουμε καμπάνια ευαισθητοποίησης των εργαζομένων σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

2

Επίτευξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για όλους τους ανθρώπους

3

Πρώθηση ισότητας δύο φύλων

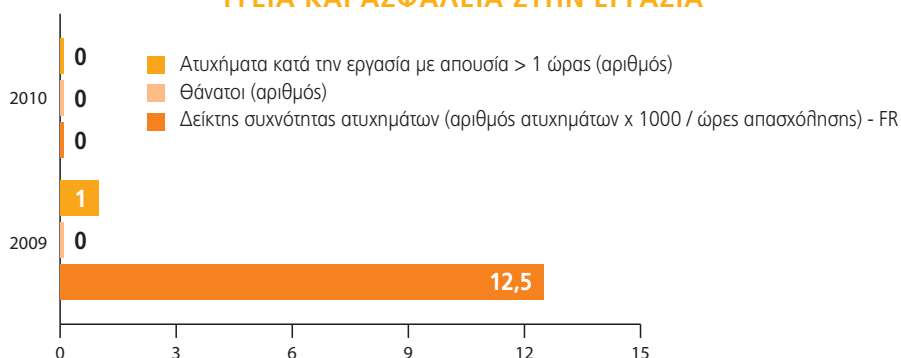
Υγεία και Ασφάλεια

Από αποτέλεσμα της μακροχρόνιας και συλλογικής προσπάθειας που καταβάλλει η εταιρία και οι εργαζόμενοι της στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας είναι οι ιδιαίτερα χαμηλοί δείκτες εργατικών ατυχημάτων. Τα κύρια μέτρα που λαμβάνει η εταιρία, προκειμένου να πετύχει τον παραπάνω σκοπό, είναι:

- Υλοποιεί σειρά προγραμμάτων όπως εμβολιασμοί, ιατρική παρακολούθηση εργαζομένων κτλ.
- Κάνει συστηματικές μετρήσεις στην ποιότητα του αέρα, στο επίπεδο θορύβου και την καταλληλότητα φωτισμού στις εγκαταστάσεις της.
- Διεξάγει αξιολογήσεις επικινδυνότητας σε θέματα υγείας και ασφάλειας δύο φορές τον χρόνο.
- Διεξάγει ασκήσεις εκκένωσης κτηρίων τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.
- Διεξάγονται Επιθεωρήσεις τρεις φορές το χρόνο από εξωτερικό φορέα.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι, το 2010 όχι μόνο δεν υπήρξε κανένα θανατηφόρο ατύχημα στη Novartis, αλλά ούτε καν παρουσιάστηκε ατύχημα με απουσία από την εργασία.

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Στόχος...

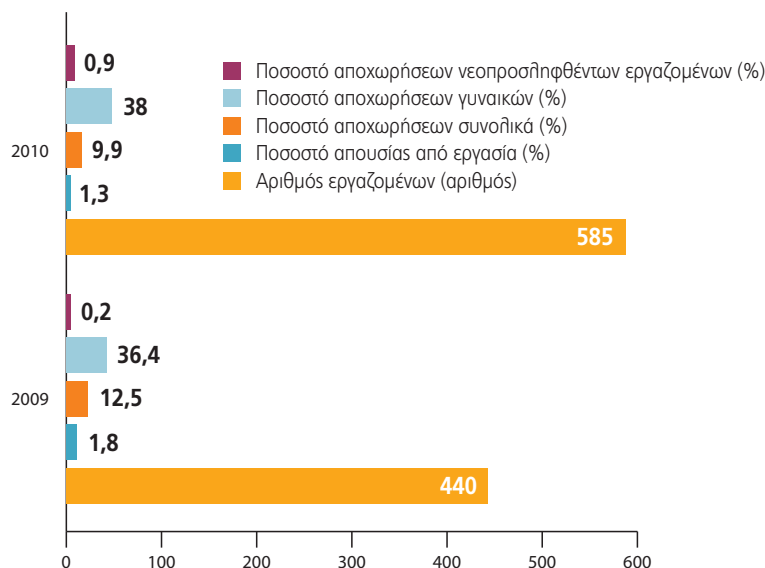
Να αναθεωρηθεί η Αξιολόγηση Επικινδυνότητας σε θέματα Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας.

ΘΕΣΗ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ	ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Εργαζόμενοι (αριθμός)	92	95	398	585
ΤΥΠΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ	ΠΛΗΡΟΥΣ	ΜΕΡΙΚΗΣ
Εργαζόμενοι (αριθμός)	585	0	585	0
ΗΛΙΚΙΑ	<25	26-35	36-45	>45
Εργαζόμενοι (αριθμός)	8 (1,4%)	295 (50,4%)	235 (40,2%)	47 (8%)
ΦΥΛΟ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ		
Εργαζόμενοι (αριθμός)	292 (49,9%)	293 (50,1%)		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ-ΑΜΕΑ		ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	
Εργαζόμενοι (αριθμός)		2	6	
ΧΩΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΓΡΑΦΕΙΑ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ		
Εργαζόμενοι (αριθμός)	261	324		
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ – ΛΥΚΕΙΟ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	
Εργαζόμενοι (αριθμός)	0	150	435	
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ	ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ	ΑΛΛΑ	
Εργαζόμενοι (%)	2,39%	5,12%	2,9%	
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	<5 ΧΡΟΝΙΑ	5-10 ΧΡΟΝΙΑ	>10 ΧΡΟΝΙΑ	
Εργαζόμενοι (%)	63,76%	19,66%	16,58%	

Η Novartis, ακόμη και στις σημερινές αβέβαιες ημέρες, έχει επιτύχει τα τελευταία χρόνια να κρατήσει σταθερό τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούνται στην εταιρία:

- Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, η εταιρία προσλαμβάνει περισσότερους ανθρώπους από εκείνους που αποχωρούν, με το συνολικό ποσοστό των εργαζομένων που αποχωρούν από την εταιρία να βρίσκεται, το 2010, στο 9,9%.
- Ο μέσος χρόνος παραμονής των εργαζομένων στην εταιρία φτάνει τα 5,8 χρόνια.
- Ο μέσος όρος ηλικίας των εργαζομένων είναι τα 36 χρόνια.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Στόχος...

Να διατηρηθεί η οικειοθελής αποχώρηση των εργαζομένων κάτω από το 7% και των νέων εργαζομένων κάτω από το 5%.

Παιδική εργασία

Η εταιρία μας ακολουθεί στην πράξη τις διεθνώς αναγνωρισμένες Αρχές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (όπως περιλαμβάνονται, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του ΟΗΕ και στις δέκα Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ), που ο Όμιλος έχει προσυπογράψει από το 2000.

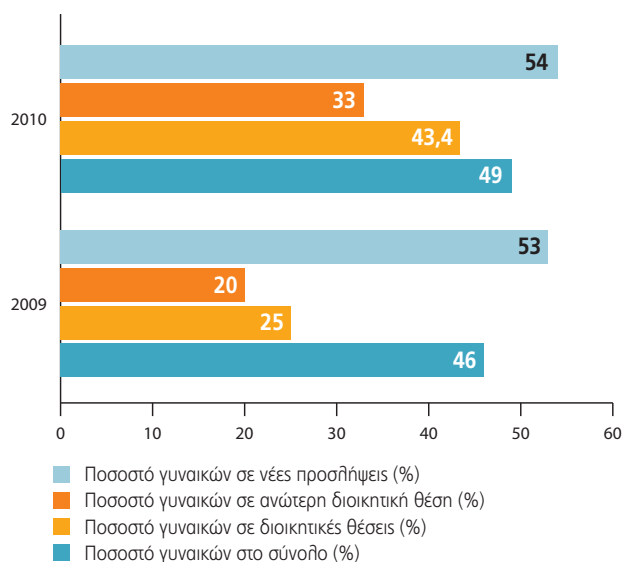
Στο πλαίσιο αυτό η εταιρία δεν απασχολεί παιδιά για εργασία κάτω του νομίμου ορίου ηλικίας, δεν εφαρμόζει πρακτικές καταναγκαστικής εργασίας και δεν ανέχεται από συνεργάτες πρακτικές καταναγκαστικής εργασίας. Παράλληλα, από ανάλυση που έχει γίνει, δεν έχουν αναγνωριστεί δραστηριότητες της εταιρίας που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο εμφάνισης περιστατικών εξαναγκαστικής, υποχρεωτικής ή παιδικής εργασίας.

Ισότητα αντιμετώπιση

Πολιτική μας είναι να μην κάνουμε διακρίσεις στο χώρο εργασίας (π.χ. λόγω φυλής, πολιτικών πεποιθήσεων, θρησκείματος, καταγωγής, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, ειδικών αναγκών, φύλου), σε οποιοδήποτε εργασιακό θέμα (π.χ. προαγωγές). Εφαρμόζοντας στην πράξη την πολιτική το 2010 δεν παρουσιάστηκαν περιστατικά διάκρισης στο χώρο εργασίας της εταιρίας.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στο σεβασμό της διαφορετικότητας και στην ισότητα αντιμετώπιση των γυναικών. Ενδεικτικό είναι ότι το ποσοστό των γυναικών, το οποίο στο σύνολο των εργαζομένων είναι 49%, αντίστοιχο της αναλογίας στον πληθυσμό της χώρας. Παράλληλα, δεν υπάρχουν αποκλίσεις στους μισθούς των ανδρών και των γυναικών ίδιου ιεραρχικού επιπέδου.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Στόχος...

Να είναι το ποσοστό προσλήψεων κατά τουλάχιστον 50% γυναίκες, ενώ στις διοικητικές θέσεις και στην ανώτερη διοίκηση να είναι τουλάχιστον 35%.

Συλλογικές Συμβάσεις

Η Novartis σέβεται τις κλαδικές συμβάσεις εργασίας τις οποίες και κατ' ελάχιστον ακολουθεί, για όλους τους εργαζομένους της. Πιο συγκεκριμένα, το 91,5% των εργαζομένων μας αμείβεται με ποσοστό άνω του 110% των μισθών της συλλογικής σύμβασης και μόνο το 8,5% με ποσοστό μεταξύ 100-110%.

Δικαίωμα στο Συνδικαλισμό

Η Novartis σέβεται το δικαίωμα των εργαζομένων σε συλλογικές διαπραγματεύσεις και στο σχηματισμό συνδικαλιστικών οργάνων. Μέσα στο 2010 οι εργαζόμενοι στη Novartis δεν προχώρησαν σε καμία απεργιακή κινητοποίηση ή στάση εργασίας.

Καλή πρακτική...

Επικοινωνία με Πρόεδρο

Ενδεικτικό της πολιτικής αμφίδρομης επικοινωνίας τόσο των εργαζομένων με τη διοίκηση όσο και των εργαζομένων μεταξύ τους, είναι ότι ο Πρόεδρος της εταιρίας διατηρεί blog στο οποίο μπορούν να γράψουν και να σχολιάσουν όλοι οι εργαζόμενοι της εταιρίας. Blogs επίσης διατηρούν και πολλοί εργαζόμενοι της εταιρίας.

Πολιτική...

Προσωπικά Δεδομένα

Η Novartis έχει θεσμοθετήσει συγκεκριμένη Πολιτική που περιγράφει τη διαδικασία, τις υπευθυνότητες και τον τρόπο που η εταιρία προστατεύει και επεξεργάζεται προσωπικά στοιχεία των εργαζομένων σύμφωνα με τους νόμους, ώστε να αποθηκευτούν κατά τρόπο ασφαλή, εμπιστευτικό και κατάλληλο.

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Επίτευξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για όλους τους ανθρώπους

Πρώθηση ισότητας δύο φύλων

Καλή πρακτική...

Ανάπτυξη Ταλέντων και Πλάνο Διαδοχής

Talent Management System

Η Novartis έχει ως προτεραιότητα την ανάπτυξη των ανθρώπων της και την εξέλιξή τους. Μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες (Organizational Talent Review, Talking Talent) εντοπίζονται και αναδεικνύονται οι ταλαντούχοι εργαζόμενοι που αναλαμβάνουν διευρυμένα καθήκοντα ή υψηλότερες θέσεις, διασφαλίζοντας έτσι την ανάπτυξη των εργαζομένων, την αξιοκρατία και την επιτυχία της Novartis.

Η παρακολούθηση των δράσεων που σχετίζονται με την Ανάπτυξη γίνεται μέσω μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Talent Management System), που ισχύει για όλον τον Όμιλο, όπου κάθε εργαζόμενος δημιουργεί και ενημερώνει το προφίλ του σαν να ήταν βιογραφικό, ενώ καταγράφει φιλοδοξίες και στόχους, δυνατά και αδύναμα σημεία και το πλάνο ανάπτυξης που θα ακολουθήσει προκειμένου να φθάσει στο στόχο του.

Η πλατφόρμα είναι διαδραστική και πρόσβαση στο περιεχόμενο έχει ο Προϊστάμενος, ο οποίος συμπληρώνει και επικυρώνει τα παραπάνω, καθώς και η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, προκειμένου να αντλήσει πληροφορίες σχετικά με τις εκπαιδευτικές ανάγκες και να υποστηρίξει τον εργαζόμενο όταν προκύψει κατάλληλη επαγγελματική ευκαιρία, τόσο στην τοπική οργάνωση, όσο και στα γραφεία του ομίλου στο εξωτερικό.

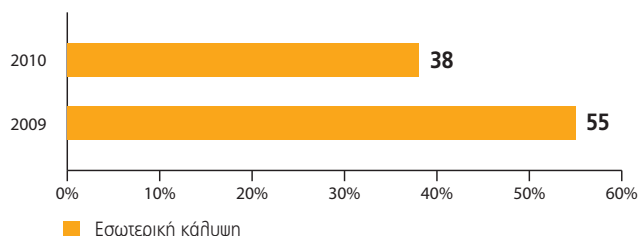
Στόχος...

Να χρησιμοποιήσουν το Talent Management System και οι ιατρικοί επισκέπτες.

Επαγγελματική Εξέλιξη

Η εταιρία μας έχει ως προτεραιότητα την κάλυψη θέσεων εσωτερικά, υποστηρίζοντας τα προσωπικά πλάνα ανάπτυξης των εργαζομένων και τα εταιρικά πλάνα διαδοχής. Αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής είναι ότι, το 2009 και το 2010, το 55% και 38% αντίστοιχα των κενών ή νέων θέσεων που προέκυψαν καλύφθηκαν από εσωτερικούς υποψηφίους.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στόχος...

Να είναι το ποσοστό εσωτερικής κάλυψης θέσεων πάνω από 60%.

Παράλληλα, η εταιρία υποστήριξε την επαγγελματική εξέλιξη των στελεχών της στα κεντρικά γραφεία του ομίλου, στο εξωτερικό, παρέχοντας την ευκαιρία για περαιτέρω ανάπτυξη και ανάδειξη των ικανοτήτων τους. Δύο εργαζόμενοι της εταιρίας μας προήχθησαν το 2009 στα κεντρικά γραφεία του Ομίλου στην Ελβετία.

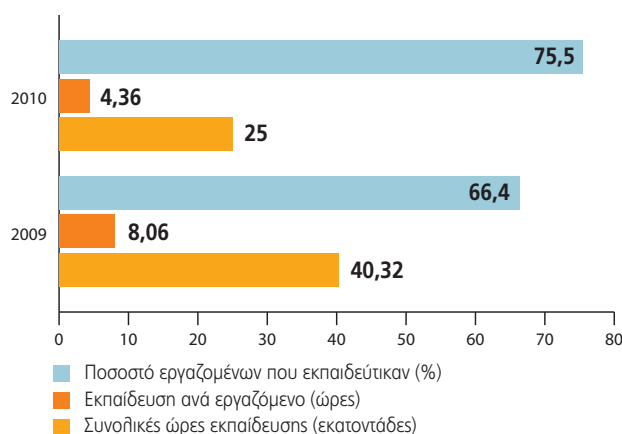
Εκπαίδευση και Ανάπτυξη

Όλοι οι προϊστάμενοι αξιολογούνται και επιβραβεύονται για τον τρόπο με τον οποίο αναπτύσσουν τους ανθρώπους τους, ώστε να προσελκύσουμε, να διατηρούμε και να προάγουμε τα καλύτερα ταλέντα.

Στην εταιρία πραγματοποιούνται πολλά εσωτερικά προγράμματα εκπαίδευσης και αυτό μας δίνει τη δυνατότητα να παρέχουμε μεγάλο αριθμό εκπαιδεύσεων με έμφαση στους εμπορικούς ρόλους. Κατά τη διάρκεια του 2009 παρατηρήθηκε αύξηση στις συνολικές ώρες εκπαίδευσης κυρίως λόγω αύξησης των Επιστημονικών Συνεργατών στο τμήμα Πωλήσεων. Το 2010 στόχος ήταν η αύξηση των εκπαιδεύσεων που σχετίζονται με διοικητικές δεξιότητες: από 26 άτομα το 2009 (16,7% επί του συνόλου των ωρών) σε 40 το 2010 (42,3% επί του συνόλου των ωρών εκπαίδευσης) και παράλληλα μείωση της αναλογίας της τεχνικής εκπαίδευσης (από 83,3% το 2009 σε 57,7% το 2010).

Επιπρόσθετα, η εταιρία επιβραβεύει τα ταλέντα της επιδοτώντας προγράμματα σε μεταπτυχιακό επίπεδο καθώς και την εκμάθηση ξένης γλώσσας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2009-2010 επιδοτήθηκαν 12 εργαζόμενοι για μεταπτυχιακά προγράμματα και 16 για μαθήματα ξένης γλώσσας (Αγγλικά).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στην Novartis, το 75,5% των εργαζομένων μας έλαβε μέρος σε εκπαίδευση τουλάχιστον μία φορά μέσα στο 2010.

75,5% των εργαζομένων εκπαιδεύτηκαν το 2010

Αξιολόγηση Εργαζομένων

Στη Novartis θεωρούμε πως η Διαχείριση της Απόδοσης είναι ένα από τα σημαντικότερα συστήματα που διασφαλίζουν την επιτυχία και την ανάπτυξη, τόσο του εργαζομένου όσο και της επιχείρησης μέσα σ' ένα ταχέως μεταβαλλόμενο και έντονα ανταγωνιστικό εξωτερικό περιβάλλον.

Η Διαδικασία Αξιολόγησης ακολουθεί τρία στάδια :

1. Στοχοθέτηση (περίοδος Φεβρουαρίου - Μαρτίου)
2. Αξιολόγηση της Απόδοσης Εξαμήνου (Ιούνιος - Ιούλιος)
3. Ετήσια Αξιολόγηση της Απόδοσης (Δεκέμβριος - Ιανουάριος)

Η Ετήσια Αξιολόγηση δίνει την ευκαιρία στις δυο πλευρές να συζητήσουν και να αποτιμήσουν τη χρονιά που πέρασε: τι πήγε καλά, τι χρειάζεται να γίνει καλύτερα, τα δυνατά σημεία που επέδειξε ο εργαζόμενος και τις περιοχές όπου μπορεί να αναπτυχθεί περαιτέρω. Η συζήτηση έχει στόχο να αξιολογηθεί η απόδοση του κάθε εργαζομένου σε 2 άξονες:

- Την επίτευξη των Στόχων (τι έπρεπε να πετύχει).
- Την επίδειξη των Αξιών και των Συμπεριφορών (πώς το πέτυχε).

Πρόσθετες Παροχές

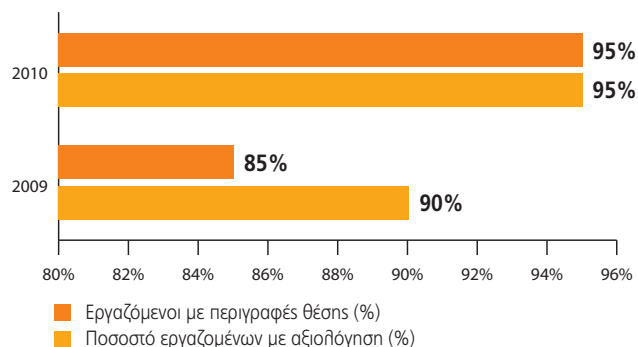
Η εταιρία προσφέρει πρόσθετες κοινωνικές παροχές σε όλους τους εργαζόμενους, μεταξύ άλλων:

ΠΑΡΟΧΗ
Ιδιωτική ασφάλεια ζωής & ατυχήματος
Ιδιωτική ασφάλεια οικογένειας
Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα
Έξοδα Παιδικών Σταθμών
Παιδικές γιορτές
Δώρο Γάμου
Δώρο γέννησης τέκνων
Θέση Στάθμευσης
Εορτασμοί / Εκδηλώσεις της εταιρίας
Προσκλήσεις για Εκδηλώσεις
Ιδιωτικό Ιατροφαρμακευτικό Πρόγραμμα
Ετήσιο check up υγείας
Ειδικές τιμές σε υπηρεσίες / προϊόντα

Επιβράβευση Εργαζόμενων

Ο Όμιλος προσπαθεί να επιβραβεύσει και να δώσει κίνητρα στους εργαζομένους της, και την λογική αυτή ακολουθεί και η Novartis στην Ελλάδα. Έτσι, ετήσιο επίδομα BONUS δόθηκε και το 2010 σε όλους τους εργαζόμενους με βάση την προσωπική Διαδικασία Αξιολόγησης. Με τον τρόπο αυτό, η εταιρία προσπαθεί να ανταμείβει τους ανθρώπους της με αντικειμενικό και ισορροπημένο τρόπο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το σύστημα Αμοιβών της Novartis είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την αξιολόγηση της ατομικής απόδοσης και τα υψηλά αποτελέσματα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Παράλληλα, έχουν δημιουργηθεί Περιγραφές Θέσεων Εργασίας για το σύνολο των εργαζομένων, προκειμένου να είναι ξεκάθαρες οι αρμοδιότητες και να διευκολύνεται η αντικειμενική ανασκόπηση της επίδοσης.

Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων

Κάθε δύο χρόνια, η εταιρία πραγματοποιεί Έρευνα Εργαζομένων με σκοπό την αποτύπωση των απόψεών τους πάνω σε θέματα επικοινωνίας, διοίκησης, συνεργασίας, εκπαίδευσης, ανάπτυξης, παροχών, ασφάλειας, περιβάλλοντος κλπ.

Ισορροπία Προσωπικής και Επαγγελματικής Ζωής

Στην παγκόσμια έρευνα εργαζομένων το 2009 (GES) η ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής, επισημάνθηκε ως ένα από τα σημεία προς βελτίωση. Για το σκοπό αυτό η εταιρία προχώρησε σε διεξαγωγή εξειδικευμένης έρευνας σχετικά με το θέμα, που περιλάμβανε ερωτηματολόγιο, focus groups, συνεντεύξεις, έρευνα εξωτερικού περιβάλλοντος. Τα αποτελέσματα αναλήφθηκαν από ομάδες εργαζομένων και διευθυντών και οι κυριότερες ενέργειες που εφαρμόστηκαν είναι:

Στόχοι: Η Ισορροπία Προσωπικής και Επαγγελματικής Ζωής συμπεριλαμβάνεται πλέον στους στόχους βάσει των οποίων αξιολογούνται εργαζόμενοι και διευθυντές.

- Κάθε προϊστάμενος καθορίζει 1-2 σχετικούς στόχους που έχουν νόημα για εκείνον και την ομάδα του/της.
- Κάθε εργαζόμενος καθορίζει 1-2 προσωπικούς στόχους.

Holidays for Non Holidays: Δίνεται μια μέρα άδεια όταν ο εργαζόμενος έχει εργαστεί ένα ολόκληρο σαββατοκύριακο (σε ταξίδι, συναντήσεις, συνέδρια ή δουλειά στο γραφείο) μέσα στις επόμενες 2 εβδομάδες (ισχύει για όλα τα διευθυντικά στελέχη της εταιρίας, τα οποία εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης του νόμιμου ωραρίου).

Early Friday: Η αξιοποίηση της υπάρχουσας πολιτικής (αποχώρηση στις 15:00 την Παρασκευή) ειδικά για το διάστημα Ιουνίου - Αυγούστου (ισχύει για όλα τα διευθυντικά στελέχη της εταιρίας τα οποία εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης του νόμιμου ωραρίου), με την προϋπόθεση ότι έχουν επιτευχθεί οι επιχειρησιακοί στόχοι, υπάρχει συμφωνία με τον προϊστάμενο και έχουν συμπληρωθεί οι 40 εργάσιμες ώρες την εβδομάδα.

Ευέλικτο ωράριο: Δίνεται η δυνατότητα στους εργαζόμενους να προσέρχονται στην εργασία τους μεταξύ 08:00-10:00, ανάλογα με τις προσωπικές τους υποχρεώσεις.

Εργασία από το σπίτι: Οι εργαζόμενοι στα γραφεία έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν από το σπίτι έως και 4 ημέρες το μήνα.

Πρόσθετες αργίες: Η εταιρία παραμένει κλειστή την Παραμονή των Χριστουγέννων, τη Μεγάλη Πέμπτη και του Αγίου Πνεύματος.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2010 το 84% χρησιμοποίησαν το ευέλικτο ωράριο εργασίας, το 64% την εργασία από το σπίτι και το 33% το Early Friday.

Στόχος...

Πρόσθετες ενέργειες που βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού αφορούν:

- **Επέκταση της εργασίας από το σπίτι για συγκεκριμένες θέσεις.**
- **Παροχή υπηρεσιών ευκολίας (καθαριστήριο, διατροφολόγος, εμπλουτισμός των υπηρεσιών του εστιατορίου).**
- **Παροχή εκπτώσεων για τους εργαζόμενους σε υπηρεσίες και καταστήματα.**

Συμβολή στους στόχους χιλιετίας...

Επισημαίνεται η συμβολή των προγραμμάτων που εφαρμόζουμε στους στόχους Χιλιετίας των Ηνωμένων Εθνών.

1 Απαλοιφή ακραίας φτώχειας και πείνας

2 Επίτευξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για όλους τους ανθρώπους

4 Μείωση παιδικής θνησιμότητας

6 Καταπολέμηση AIDS, Ελονοσίας και άλλων ασθενειών

Ανάπτυξη Οικονομίας

Οι επενδύσεις της Novartis ενισχύουν την απασχόληση στην Ελλάδα, αλλά και γενικότερα την οικονομία και κοινωνία. Οι επενδύσεις της εταιρίας αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου μακροχρόνιου επενδυτικού προγράμματος, αφού μόνο το 2010, οι επενδύσεις της Novartis έφθασαν τα € 4 εκ. Παράλληλα, μεγάλο τμήμα του κύκλου εργασιών της εταιρίας επιστρέφει στην κοινωνία, μέσω πληρωμών φόρων (άμεσων και έμμεσων), προμηθευτών, μισθοδοσίας, ασφαλειών κτλ. Σε μία ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά, όπως ήταν το 2010, τα ποσά αυτά ξεπέρασαν τα € 130 εκατ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ	2009	2010
Επενδύσεις (μελέτες, έρευνα, ανάπτυξη κτλ.) (εκατ. €)	2,2	4,0
Πληρωμές Μισθοδοσίας (μεικτές αποδοχές) (εκατ. €)	25,6	30,0
Πληρωμές για δημόσια ασφάλιση (εκατ. €)	5,3	5,3
Πληρωμές για ιδιωτική ασφάλιση και συνταξιοδοτικό (εκατ. €)	0,84	1,18
Πληρωμές Φόρων (ΦΜΥ, αγγελιόσημο, έκτακτες εισφορές κτλ.) (εκατ. €)	8,45	11,51
Πληρωμές Προμηθευτών (εκατ. €)	52,0	53,0
Παραγωγή και προώθηση φαρμακευτικών σκευασμάτων σε συνεργασία με Ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες	26,0	27,0

€ 130 εκατ.
επιστροφή προς
την κοινωνία

Η Novartis αποδίδει μεγάλο τμήμα του κύκλου εργασιών της στην κοινωνία, μέσω πληρωμών φόρων (άμεσων και έμμεσων), προμηθευτών, μισθοδοσίας, ασφαλειών, επενδύσεων για έρευνα, προστιθέμενη αξία παραγωγής, κτλ.
Σε μία ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά, όπως ήταν το 2010, τα ποσά αυτά ξεπέρασαν συνολικά τα € 130 εκατ.

«Ημέρα Εθελοντισμού»

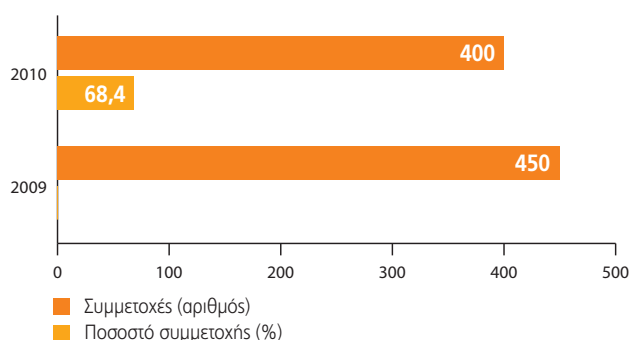
Κάθε χρόνο, την άνοιξη, αφιερώνουμε την επέτειο της ημέρας της ίδρυσης της Novartis στην κοινωνία, καθιερώνοντας παγκοσμίως την ημέρα αυτή ως «Ημέρα Εθελοντικής Κοινωνικής Προσφοράς» όλων των εργαζομένων στην εταιρία μας προς τους συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα προγράμματα επιλέγονται μετά από αξιολόγηση.

Στις 7 Μαΐου 2010, οι εργαζόμενοί μας υποστήριξαν τις δραστηριότητες 8 ιδρυμάτων:

- Δήμος Αθηναίων (Κέντρο Υποδοχής Αστεγών, Κοινωνικό Φαρμακείο και Αθηναϊκή Αγορά)
- Μη Κυβερνητικός Οργανισμός Praxis
- Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης Αγ. Ιωάννη Ρέντη (Κέντρο Φιλοξενίας Ηλικιωμένων)
- Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας
- Παιδικά χωριά SOS Βάρης και Θεσσαλονίκης
- Β' ΚΑΠΗ Δήμου Θεσσαλονίκης
- Β' ΚΑΠΗ Δήμου Ευόσμου

Οι εθελοντές έβαψαν τοίχους, μπασκέτες, τσουλήθρες, παγκάκια και δεξαμενές. Καθάρισαν και αποψίλωσαν τους περιβάλλοντες χώρους, τακτοποίησαν ρούχα στην Αθηναϊκή Αγορά, ταξινομήσαν φάρμακα στο Κοινωνικό Φαρμακείο και στα ιατρεία της ΜΚΟ Praxis. Επίσης, μοίρασαν γεύματα σε άπορους συνανθρώπους μας. Αξίζει να σημειωθεί ότι, εκτός των 400 εργαζομένων της εταιρίας που πήραν μέρος στην σημαντική πρωτοβουλία, επιπλέον 200 άτομα, από συνεργάτες της εταιρίας προσέφεραν την υποστήριξη τους.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Στήριξη Κοινωνίας

Στη Novartis, αναγνωρίζουμε ότι η πρόσβαση στα φάρμακα σαφώς ευνοεί τους ανθρώπους που ζουν στις εύπορες, αναπτυγμένες κοινωνίες. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, η πρόσβαση είναι περιορισμένη και θέλουμε να είμαστε ηγέτης και συνεργάτης στην εύρεση και την εφαρμογή λύσεων για να βοηθήσουμε το χάσμα πρόσβασης.

Γνωρίζετε ότι...:

Ένας στους τέσσερις κατοίκους του πλανήτη μας λιμοκτονεί.

Ένας στους τρεις ανθρώπους δεν έχει πρόσβαση σε περίθαλψη και φαρμακευτική αγωγή.

Κάθε τριάντα δευτερόλεπτα ένα παιδί πεθαίνει από ελονοσία.

Αυτές οι τραγικές διαπιστώσεις ευαισθητοποίησαν τη Novartis να καθιερώσει προγράμματα κοινωνικής προσφοράς που απευθύνονται σε εκατομμύρια συνανθρώπους μας σε όλο τον κόσμο, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Το 2010, με τα προγράμματα κοινωνικής προσφοράς που

έχουμε καθιερώσει παγκοσμίως, προσφέραμε σε περισσότερους από 85 εκατομμύρια ασθενείς φαρμακευτική περίθαλψη αξίας \$ 1,5 δις παγκοσμίως. Τα προγράμματα αυτά διευθύνονται από το Ίδρυμα Novartis για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Novartis Foundation for Sustainable Development).

Καλή πρακτική...

Καταπολέμηση της Ελονοσίας

Η ελονοσία είναι η πιο σοβαρή λοιμώδης νόσος που απειλεί τη δημόσια υγεία παγκοσμίως. Υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 3,3 δισεκατομμύρια άνθρωποι σε όλη την υφήλιο κινδυνεύουν να προσβληθούν από την ελονοσία, η οποία είναι ενδημική σε 109 χώρες του κόσμου. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) εκτιμά ότι ετησίως παρουσιάζονται 300 με 500 εκατομμύρια κρούσματα. Περισσότεροι από 1 εκατομμύριο άνθρωποι πεθαίνουν από τη νόσο, εκ των οποίων τα 500.000 είναι παιδιά, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε 30 δευτερόλεπτα, ένα παιδί πεθαίνει από ελονοσία. Η νόσος εξαπλώνεται σε νέες περιοχές του κόσμου και επανεμφανίζεται σε περιοχές όπου είχε εξαλειφθεί. Η εισαγόμενη ελονοσία αποτελεί πλέον ζήτημα δημόσιας υγείας και στην Ευρώπη.

Η Novartis έχει αναλάβει σε παγκόσμιο επίπεδο ευρύτατες και πολυεπίπεδες πρωτοβουλίες για την πρόληψη, θεραπευτική αντιμετώπιση και εξάλειψη αυτής της μάστιγας, όπως ενδεικτικά περιγράφεται παρακάτω:

Θεραπεία: Η Novartis, αποδεικνύοντας έμπρακτα την Κοινωνική Ευαισθησία και Ευθύνη της, έχει υπογράψει από το 2001 συμφωνία με τον Π.Ο.Υ. για να εφοδιάζει αφιλοκερδώς και σε συνεχώς αυξανόμενες ποσότητες με το ανθελονοσιακό της φάρμακο χώρες όπου ενδημεί η ελονοσία. Μέχρι και το 2010, η Novartis είχε εφοδιάσει 40 χώρες με περισσότερες από 320 εκατομμύρια συσκευασίες του ανθελονοσιακού της φαρμάκου, χωρίς το παραμικρό οικονομικό όφελος.

Ανάπτυξη των ικανοτήτων των Ασθενών και των Επαγγελματιών Υγείας: Η Novartis έχει θέσει σε εφαρμογή το Διεθνές Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα με την ονομασία «Coartem και Ελονοσία», το οποίο αναπτύχθηκε σε συνεργασία με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) στην προσπάθεια να περιορισθεί δραστικά αυτή η νόσος. Το Πρόγραμμα έχει σαν στόχο να λύσει ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα θύματα της ελονοσίας στις αναπτυσσόμενες χώρες και αφορά στη σωστή λήψη του φαρμάκου τους. Αυτό συμβαίνει γιατί οι ασθενείς στις χώρες αυτές δυσκολεύονται να διαβάσουν τις οδηγίες χρήσεως με τη μορφή που είναι γραμμένες στις χώρες της Δύσης, με τραγική συνέπεια την ακατάλληλη χρήση των ανθελονοσιακών φαρμάκων, τα χαμηλά ποσοστά θεραπείας, και θανάτους που θα μπορούσαν διαφορετικά να αποφευχθούν. Στα πλαίσια του Προγράμματος «Coartem και Ελονοσία», η Novartis σχεδίασε μία εντελώς νέα συσκευασία του φαρμάκου με εικόνες που δείχνουν παραστατικά τη σωστή χρήση της θεραπείας 6 δόσεων για βρέφη, παιδιά και ενήλικες. Επιπλέον, έχουν καταρτισθεί ένα εκπαιδευτικό εγχειρίδιο, κάρτες οδηγιών και αφίσες που εξηγούν με καταληπτό τρόπο τί είναι η ελονοσία, πώς αυτή μεταδίδεται και πώς πρέπει να λαμβάνεται το Coartem ώστε να επιτύχουμε τα υψηλότερα θεραπευτικά ποσοστά. Αυτά τα εκπαιδευτικά μέσα προορίζονται για χρήση και αξιοποίηση από τους επαγγελματίες υγείας και από τους ιθύνοντες σε αγροτικές περιοχές, όπως είναι οι εκπαιδευτικοί και τα άτομα που περιθάλπουν ασθενείς.

Έρευνα και Ανάπτυξη: Το Novartis Institute for Tropical Diseases έχει ξεκινήσει 9 ερευνητικά προγράμματα για την ανάπτυξη ανθελονοσιακών φαρμάκων νέας γενιάς. Επιπλέον, η Novartis συνεργάζεται με τον Medicines for Malaria Venture (MMV), ένα διεθνή οργανισμό σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με αποστολή την ανακάλυψη, ανάπτυξη, παραγωγή και διάθεση αποτελεσματικών ανθελονοσιακών φαρμάκων σε οικονομικά προσιτές τιμές (www.mmv.org). Ως αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας, το 2009 η Novartis και η Οργάνωση MMV παρουσίασαν την πρώτη διαλυτή σε υγρό μορφή του ανθελονοσιακού φαρμάκου, η οποία θα διευκολύνει σημαντικά τη λήψη του σε βρέφη και παιδιά.

Πρόσβαση – βελτιώνοντας τη διαθεσιμότητα και κάνοντας προσιτές τις θεραπείες: Η Novartis έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια να παραδίδει στη Νιγηρία το ανθελονοσιακό φάρμακό της, στο πλαίσιο ενός πρωτοποριακού προγράμματος για παροχή αποτελεσματικών και οικονομικών προσιτών φαρμάκων σε εκατομμύρια ασθενείς στην Αφρική και την Ασία. Στόχος αυτής της πολυετούς συμφωνίας με την Νιγηρία είναι η παράδοση 10 εκατομμυρίων συσκευασιών μέχρι το τέλος του 2011. Η χρηματοδότηση γίνεται από τον Affordable Medicines Facility – malaria (AMFm), έναν διεθνή μηχανισμό επιδότησης για τη διεύρυνση της πρόσβασης ασθενών σε ανθελονοσιακά φάρμακα με βάση την αρτεμισινίνη.

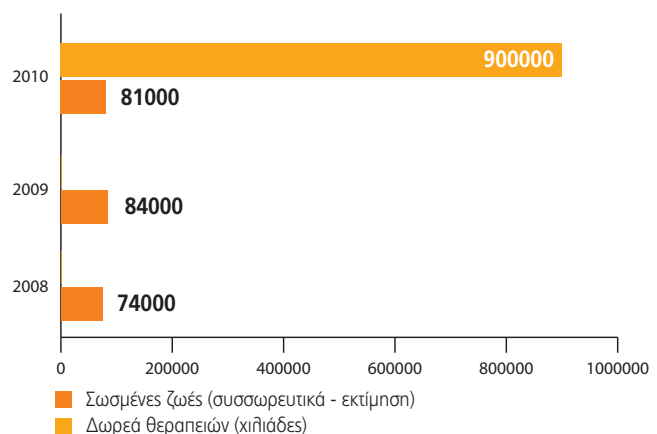
«SMS for Life»: Επιπρόσθετα, η Novartis έχει ηγετικό ρόλο στην πρωτοβουλία «SMS for Life» στα πλαίσια του καινοτόμου προγράμματος «Roll Back Malaria» που έχει προκύψει μέσα από τη σύμπραξη του ιδιωτικού με τον δημόσιο φορέα. Χρησιμοποιώντας την τεχνολογία του SMS, παρέχεται η δυνατότητα ενημέρωσης για τις διαθέσιμες ανθελονοσιακές θεραπείες με στόχο να βελτιωθεί η πρόσβαση σε πολύ ζωτικής σημασίας ανθελονοσιακά φάρμακα για τις αγροτικές περιοχές.

Σήμερα, η Πρωτοβουλία της Novartis για την Ελονοσία συνδέεται με περισσότερα από 20 προγράμματα που έχουν προκύψει από συμπράξεις ιδιωτικού και δημοσίου τομέα με στόχο να υπηρετούν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες των ασθενών.

Μάθετε περισσότερα για τα ιδρύματα Novartis και για τις τροπικές ασθένειες στο www.novartis.com/research/nitb/index.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ

Ο Όμιλος Novartis συνέβαλε τα τελευταία 3 χρόνια στο να σωθούν πάνω από 900.000 άνθρωποι, σε όλο τον κόσμο, που σε διαφορετική περίπτωση θα κατέληγαν λόγω του παρασίτου της ελονοσίας.

900.000 άνθρωποι
σώθηκαν
από την ελονοσία

Καλή πρακτική...

Καταπολέμηση της Λέπρας

Η Novartis και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) ανήγγειλαν το 2010 ότι θα επεκτείνουν τη συνεργασία τους για την εξάλειψη της λέπρας. Στο πλαίσιο αυτό, η Novartis θα συνεχίσει να παρέχει δωρεάν πολυφαρμακευτική αγωγή, αξίας 26 εκατομμυρίων δολαρίων, η οποία αφορά στη θεραπεία 1,1 εκατομμυρίων πασχόντων από λέπρα στη διάρκεια 5 ετών. Επιπροσθέτως, η Novartis θα αναλάβει με το ποσό των 2,5 εκατομμυρίων δολαρίων την κάλυψη των δαπανών που θα επιβαρύνουν τον Π.Ο.Υ. για την αξιοποίηση της δωρεάς. Αξίζει να τονισθεί ότι κατά τη διάρκεια των προηγούμενων 20 ετών:

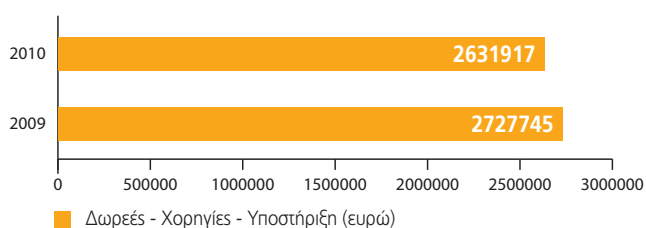
- Περισσότεροι από 14 εκατομμύρια άνθρωποι θεραπεύτηκαν από τη λέπρα, συρρικνώνοντας σημαντικά την επιβάρυνση της νόσου κατά 95%.
- Το 2000, η συχνότητα εμφάνισης της λέπρας είχε μειωθεί σε λιγότερο από ένα κρούσμα ανά 10.000 άτομα παγκοσμίως.
- Στα μέσα της δεκαετίας του '80, υπήρχαν περίπου δέκα εκατομμύρια περιπτώσεις λέπρας, παγκοσμίως, τον χρόνο.
- Η επίπτωση της λέπρας παγκοσμίως υπολογίζεται σε λιγότερες από 250.000 περιπτώσεις, γεγονός που συνιστά μεγάλη επιτυχία για τη δημόσια υγεία.
- Οι προσπάθειες επικεντρώνονται στην εξάλειψη της λέπρας σε εννέα χώρες, όπου η νόσος εξακολουθεί να υφίσταται ως πρόβλημα δημόσιας υγείας: στη Βραζιλία, στην Ινδία και στο Νεπάλ, καθώς και σε μερικά Αφρικανικά κράτη όπως η Ανγκόλα, η Μοζαμβίκη και η Τανζανία. Το 1985, υπήρχαν 122 χώρες σε αυτό τον κατάλογο.

Από το 2000 έως σήμερα, η Novartis έχει προσφέρει δωρεάν πολυφαρμακευτική αγωγή, αξίας 60 εκατομμυρίων δολαρίων, για τη θεραπεία 5 εκατομμυρίων ασθενών. Αξίζει να υπογραμμισθεί ότι το Novartis Foundation for Sustainable Development (NFSD) έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο τόσο στη μείωση του στίγματος της λέπρας, όσο και στην επανένταξη των ασθενών στην κοινωνία.

Στην Ελλάδα, η εταιρία ενισχύει σειρά δράσεων. Για παράδειγμα υποστηρίζει για έβδομη συνεχή χρονιά, ως αποκλειστικός χορηγός, τον Κύκλο των Μορφωτικών Εκδηλώσεων «Κοινωνία & Υγεία» του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Το πρόγραμμα αυτών των εκδηλώσεων το 2010 αποτελείται από μια σειρά ομιλιών με στόχο τη σωστή και υπεύθυνη ενημέρωση του κοινού σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης διαφόρων παθήσεων και τη διάδοση ενός υγιεινού τρόπου ζωής. Τα θέματα επιλέχθηκαν με γνώμονα το ενδιαφέρον και την σημασία για την υγεία και την επικαιρότητα τους. Οι ομιλητές ήταν καταξιωμένοι ειδικοί επιστήμονες από την ακαδημαϊκή κοινότητα, από νοσηλευτικά και ερευνητικά ιδρύματα καθώς και από τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο.

Συνολικά, μέσα στο 2010 η Novartis διέθεσε το ποσό των € 2,6 εκατ. για δωρεές, χορηγίες και υποστήριξη κοινωνικών προγραμμάτων στην Ελλάδα.

ΔΩΡΕΕΣ – ΧΟΡΗΓΙΕΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Καλή πρακτική...

Έλεγχος δωρεών

Η εταιρία ζητάει βεβαίωση για τη διάθεση των ποσών που έχει χορηγήσει (όπως προς ΜΚΟ, κοινωνική υποστήριξη) και προχωρά σε σχετικό έλεγχο, στο πλαίσιο της διάχυσης πρακτικών υπευθυνότητας στην αλυσίδα λειτουργίας της και στους Κοινωνικούς Εταίρους με τους οποίους συνεργάζεται.

Πολιτική...

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εταιρία έχει αναπτύξει Πολιτική όπου κάνει σαφή διαχωρισμό μεταξύ Χορηγίας, Δωρεάς και Φιλανθρωπικής Ενέργειας και θέτει συγκεκριμένους κανόνες για τη διαχείριση σχετικών προγραμμάτων ανά κατηγορία.

I. Περιληπτικά Στοιχεία

ΕΝΟΤΗΤΑ	2009	2010
ΕΙΣΑΓΩΓΗ		
Ποσοτικοί Δείκτες GRI στον Απολογισμό	MA	41
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ		
Κλήσεις ενώπιων Επιτροπής Ανταγωνισμού (αριθμός)	MA	0
ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ		
Αγορές από εγχώριους προμηθευτές (%)	91	92
Προμηθευτές (αριθμός - εκτίμηση)	MA	1.000
ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ		
Κλινικές μελέτες στην Ελλάδα (αριθμός)	63	90
Κόστος κλινικών μελετών στην Ελλάδα (εκατ. ευρώ)	2,2	3,7
Συμμετοχές ασθενών σε κλινικές μελέτες στην Ελλάδα (αριθμός)	34.800	54.400
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΠΡΟΩΘΗΣΗ		
Πρόστιμα λόγω μη συμμόρφωσης (ευρώ)	0	0
ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ		
Εκπαιδευμένοι φορείς ασθενών (αριθμός)	MA	18
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ		
Τεχνικά παράπονα πελατών (αριθμός)	49	81
Αξιολόγηση Novartis από επιστήμονες υγείας (% ως «εξαιρετικά»)	MA	80
Πρόστιμα από Ε.Ο.Φ. (ευρώ)	MA	42.000
ΧΡΗΣΗ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ		
Χρήση υλικών (tn)	MA	949,22
Καταστροφή ακρησιμοποίητων προϊόντων (tn)	MA	64,5
Δυσνητική ανακύκλωση υλικών (tn)	MA	975,85
Ανακύκλωση χαρτιού (tn)		11,9
Κατανάλωση νερού (m ³)	95,47	82,97
ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ		
Άμεση και έμμεση χρήση ενέργειας (GJ)	3.328,44	3.260,22
Εκπομπές CO ₂ (Scope 1) (tn)	1.025,0	1.052,9
Εκπομπές CO ₂ (Scope 2) (tn)	778,9	686,7
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		
Αριθμός εργαζομένων (αριθμός)	440	585
Θάνατοι εργαζομένων (αριθμός)	0	0
Αποχωρήσεις (%)	12,5	9,9
Γυναίκες σε ανώτερες διοικητικές θέσεις (%)	20	33
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ		
Εσωτερική κάλυψη θέσεων (%)	55	38
Προαγωγές στο εξωτερικό (αριθμός)	MA	2
Ώρες εκπαίδευσης (χιλ. ώρες)	40,32	25,0
Ώρες εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο (ώρες)	8,06	4,36
Εκπαιδευμένοι εργαζόμενοι (%)	66,4	75,5
Εργαζόμενοι με Αξιολόγηση (%)	90	95
Εργαζόμενοι με Περιγραφή Θέσεως Εργασίας (%)	85	95
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
Χρηματικές ροές προς Κοινωνία (εκατ. ευρώ)	MA	132,0
Συμμετοχή σε Ημέρα Εθελοντισμού (αριθμός)	450	400
Δωρεές-Χορηγίες-Υποστήριξη (ευρώ)	2.727.745	2.631.917

*MA=Μη Αναφερόμενα στοιχεία

Οικουμενικοί στόχοι χιλιετίας, ISO26000

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η αντιστοιχία του περιεχομένου του Απολογισμού με τις ενότητες των Οδηγιών ISO26000 (αναγνωρίζοντας το ISO26000 ως έγγραφο που προσφέρει οδηγίες σε θέματα κοινωνικής υπευθυνότητας), τις Αρχές του Global Compact, τους Οικουμενικούς Στόχους Χιλιετίας των Ηνωμένων Εθνών και τους Παράγοντες και Δείκτες του Global Reporting Initiative (GRI - G3.1 έκδοση 2011).

- Οι κύριοι δείκτες (Core Indicators) έχουν επισημανθεί με λευκό φόντο.
- Οι επιπρόσθετοι δείκτες GRI (Additional Indicators) έχουν επισημανθεί με γκρι φόντο.
- Η κάλυψη χαρακτηρίζεται ως Πλήρης (Π), Μερική (Μ), Μη Αναφερόμενη (ΜΑ) ή Μη Εφαρμόσιμη (ΜΕ).

I. Πίνακας Global Compact

Η εταιρία ζητάει βεβαίωση για τη διάθεση των ποσών που έχει χορηγήσει (όπως προς ΜΚΟ, κοινωνική υποστήριξη) και προχωρά σε σχετικό έλεγχο, στο πλαίσιο της διάχυσης πρακτικών υπευθυνότητας στην αλυσίδα λειτουργίας της και στους Κοινωνικούς Εταίρους με τους οποίους συνεργάζεται.

Αρχή	Θέμα	Ενότητα	Κάλυψη
Ανθρώπινα Δικαιώματα			
1	Υποστήριξη και σεβασμός της προστασίας διεθνώς αποδεκτών ανθρωπίνων δικαιωμάτων	4-I, 8-I	Π
2	Εξασφάλιση μη εμπλοκής επιχειρήσεων σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων	4-I, 8-I,II	Π
Εργασιακά Πρότυπα			
3	Ελευθερία του συνδικαλιζέσθαι και αναγνώριση δικαιώματος συλλογικών διαπραγματεύσεων	8-I,IX	Π
4	Περιορισμός κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας	8-I,IX	Π
5	Απαγόρευση της παιδικής εργασίας	8-I,IX	Π
6	Περιορισμός κάθε διάκρισης στην εργασία και στην απασχόληση	8-I,IX	Π
Περιβάλλον			
7	Υποστήριξη προληπτικής προσέγγισης στις περιβαλλοντικές προκλήσεις	8-VII, VIII	Π
8	Ανάληψη πρωτοβουλιών προώθησης μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας	8-VII, VIII	Π
9	Ενίσχυση της ανάπτυξης και διάδοσης φιλικών για το περιβάλλον τεχνολογιών	8-VII, VIII	Π
Διαφθορά			
10	Καταπολέμηση της διαφθοράς σε όλες τις μορφές	4-I, 8-I,II	Π

II. Πίνακας GRI

Παρ/φος GRI	Ενότητα	Κάλυψη / Λόγος μη αναφοράς
1.1	2	Π
1.2	2, 8	Π
2.1	1	Π
2.2	4-I	Π
2.3	1, 4-I,II	Π
2.4	1	Π
2.5	1,4-I,II	Π
2.6	1, 4-I,II	Π
2.7	4-I,II	Π
2.8	4-I,II	Π
2.9	4-I	Π
2.1	7	Π
3.1	1	Π
3.2	1	Π
3.3	1	Π
3.4	1	Π
3.5	5, 8	Π
3.6	1	Π
3.7	1	Π
3.8	1	Π
3.9	1	Π
3.10	1	Π
3.11	1	Π
3.12	9-II	Π
3.13	1, 11	Π
4.1	5, 8-I	Π
4.2	8-I	Π
4.3	8-I	Π
4.4	8-I	Π
4.5	MA	MA
4.6	5, 8-I	Π
4.7	5, 8-I	Π
4.8	4-I, 8-I	Π
4.9	5, 8-I	Π
4.1	MA	MA
4.11	8-I, VI	Π
4.12	7	Π
4.13	7	Π
4.14	6	Π
4.15	6	Π
4.16	6	Π
4.17	MA	MA

Δείκτης GRI	Ενότητα	Κάλυψη
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ		
EC1	4-I	Π
EC2	8-VIII	Π
EC5	8-IX	M
EC6	8-II	Π
EC9	8-XI	Π
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ		
EN1	8-VII	Π
EN3	8-VIII	Π
EN4	8-VIII	M
EN8	8-VII	Π
EN16	8-VIII	Π
EN17	8-VIII	Π
EN18	8-VIII	Π
EN19		
EN26	8-VII, VI	M
EN27	8-VII	M
ΕΡΓΑΣΙΑ		
LA1	8-IX	Π
LA2	8-IX	M
LA3	8-IX	Π
LA6	5, 8-IX	Π
LA7	8-IX	Π
LA10	8-X	M
LA11	8-X	M
LA12	8-X	M
LA13	8-IX	Π
LA14	8-IX	M
ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ		
HR1	8-I, II	Π
HR2	8-II	M
HR3	8-I	M
HR5	8-I, II, IX	Π
HR6	8-I, II, IX	Π
HR7	8-I, II, IX	Π
HR9		ΜΕ Δεν υπάρχουν αυτόχθονες
HR11	4-I, 8-I, IV	Π
ΚΟΙΝΩΝΙΑ		
SO1	8-XI	Π
SO2	8-I	M
SO3	8-I	Π
SO7	8-I, IV, VII	Π
SO8	8-IV, VII	Π
ΠΡΟΪΟΝΤΑ		
PR1		
PR2	8-VI	M
PR4	8-VI	Π
PR5	8-IV, VI	Π
PR6	8-IV	Π
PR9	8-VI	Π

III. Πίνακας ISO26000 (International Standard)

Πτυχή	Ενότητα	Κάλυψη
1. Scope	1	Π
2. Definitions	1	Π
3. Understanding Social Responsibility	1, 5, 8	Π
4. Principles of Social Responsibility	1, 5, 8	Π
5. Recognising Social Responsibility & Engaging Stakeholders	6	Π
6. Guidance on Social Responsibility Core Subjects		
a. Organizational Governance	4-I, 5	Π
b. Human Rights	8-I, II, IX	Π
c. Labor practices	8-I, IX	Π
d. Environment	8-VII, VIII	Π
e. Fair operating practices	8-IX, I	Π
f. Consumer issues	8-VI, IV	Π
g. Community involvement and development	8-XI	Π
7. Guidance on Integrating SR throughout the Organization		
a. Enhancing Credibility	11	Π
b. Communication	1, 10	Π

IV. Πίνακας Στόχων Χιλιετίας Ηνωμένων Εθνών

Αρχή	Θέμα	Ενότητα
	Απαλοιφή ακραίας φτώχειας και πείνας	8-XI
	Επίτευξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για όλους τους ανθρώπους	8-IX, X, XI
	Προώθηση ισότητας δύο φύλων	8-IX, X
	Μείωση παιδικής θνησιμότητας	8-III, V, VI, XI
	Βελτίωση υγείας εγκυμονούντων	8-III, V, VI
	Καταπολέμηση AIDS, Ελονοσίας και άλλων ασθενειών	8-III, V, VI, XI
	Διασφάλιση περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	8-VI, VII, VIII
	Συνεργασία για ανάπτυξη	8-I, II, IV

Report Application Level	C	C+	B	B+	A	A+
Standard Disclosures		Report Externally Assured	Report on all criteria listed for Level C plus: 1.2 3.9, 3.13 4.5 - 4.13, 4.16 - 4.17	Report Externally Assured	Same as requirement for Level B	Report Externally Assured
	Not Required		Management Approach Disclosures for each Indicator Category		Management Approach Disclosures for each Indicator Category	
		Report on a minimum of 20 Performance Indicators, at least one from each of Economic, Environmental, Human rights, Labor, Society, Product Responsibility.	Report on each core G3 and Sector Supplement* Indicator with due regard to the Materiality Principle by either: a) reporting on the indicator or b) explaining the reason for its omission.			

Statement GRI Application Level Check

GRI hereby states that Novartis Hellas has presented its report "Sustainable & Responsible Development Report" (2010) to GRI's Report Services which have concluded that the report fulfills the requirement of Application Level C.

GRI Application Levels communicate the extent to which the content of the G3.1 Guidelines has been used in the submitted sustainability reporting. The Check confirms that the required set and number of disclosures for that Application Level have been addressed in the reporting and that the GRI Content Index demonstrates a valid representation of the required disclosures, as described in the GRI G3.1 Guidelines.

Application Levels do not provide an opinion on the sustainability performance of the reporter nor the quality of the information in the report.

Amsterdam, 22 September 2011

Nelmara Arbex
Deputy Chief Executive
Global Reporting Initiative

The Global Reporting Initiative (GRI) is a network based organisation that has pioneered the development of the world's most widely used sustainability reporting framework and is committed to its continuous improvement and application worldwide. The GRI Guidelines set out the principles and indicators that organisations can use to measure and report their economic, environmental, and social performance. www.globoreporting.org

Disclaimer: Where the relevant sustainability reporting includes external links, including to audio visual material, this statement only concerns material submitted to GRI at the time of the Check on 8 September 2011. GRI explicitly excludes the statement being applied to any later changes to such material.

Προκειμένου να συμβάλλετε στη βελτίωση του Απολογισμού Υπεύθυνος & Βιώσιμος Ανάπτυξης της Novartis, σας προσκαλούμε να συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο που ακολουθεί και να μας το αποστείλετε, μαζί με τυχόν σχόλια που έχετε:

1. Ποια είναι η εντύπωσή σας για τις παρακάτω ενότητες του Απολογισμού;

Ενότητα:	Εξαιρετική	Καλή	Ουδέτερη	Μέτρια	Κακή
Δ. Οργάνωση	☐	☐	☐	☐	☐
Ε. Κοινωνικοί Εταίροι	☐	☐	☐	☐	☐
ΣΤ. Συμμετοχές και Αναγνώριση	☐	☐	☐	☐	☐
Ζ. Ουσιαστικά Θέματα	☐	☐	☐	☐	☐

2. Ποια είναι η εντύπωσή σας για τα παρακάτω στοιχεία του Απολογισμού;

Θέμα:	Εξαιρετική	Καλή	Ουδέτερη	Μέτρια	Κακή
Υπάρχει ισορροπία μεταξύ των εννοιών	☐	☐	☐	☐	☐
Περιέχονται όλα τα θέματα που θα έπρεπε	☐	☐	☐	☐	☐
Η δομή βοηθάει στην εύκολη ανάγνωση	☐	☐	☐	☐	☐
Τα κείμενα είναι κατανοητά	☐	☐	☐	☐	☐
Τα ποσοτικά στοιχεία είναι πλήρη	☐	☐	☐	☐	☐
Οι γραφικές απεικονίσεις είναι κατανοητές	☐	☐	☐	☐	☐
Η εικαστική παρουσίαση είναι ελκυστική / ευχάριστη	☐	☐	☐	☐	☐

3. Ποια είναι η συνοδική εντύπωσή σας για τον Απολογισμό;

Σε σχέση με άλλους απολογισμούς:	Εξαιρετική	Καλή	Ουδέτερη	Μέτρια	Κακή
Ελληνικούς	☐	☐	☐	☐	☐
Εξωτερικού	☐	☐	☐	☐	☐

4. Υπάρχουν θέματα που δεν απαντούνται (ή όχι αρκετά εκτεταμένα) στον Απολογισμό αυτό ή έχετε ερωτήματα που θα θέλατε να δείτε να αναπτύσσονται στον επόμενο Απολογισμό μας;

5. Υπάρχουν άλλα σχόλια / προτάσεις που θα θέλατε να μας υποδείξετε;

6. Σε ποια ομάδα Κοινωνικών Εταίρων ανήκετε;

Παρακαλούμε αποστείλετε το έντυπο στη διεύθυνση:
 Διεύθυνση Επικοινωνίας
 Novartis Hellas A.E.B.E.
 Εθνική Οδός Νο 1, 12^ο χλμ. Αθηνών Λαμίας, 144 51 Μεταμόρφωση
 υπόψη Σίσσυ Ηλιοπούλου, Senior Communications Manager
 nvs-hellas.communications@novartis.com
 Όλα τα στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν μόνο για την αξιολόγηση του Απολογισμού μέσω στατιστικής ανάλυσης. Τα προσωπικά στοιχεία προστατεύονται, όπως ορίζει ο νόμος περί προσωπικού απορρήτου.

Προσωπικά Στοιχεία (προαιρετικά):

Όνομα:

Οργανισμός:

Διεύθυνση:

Τηλ. / Fax:

E-mail:

Το παρόν έντυπο έχει τυπωθεί σε χαρτί με πιστοποίηση F.S.C, που το καθιστά ακόμα πιο φιλικό προς το περιβάλλον. Παρακαλούμε φροντίστε για την ανακύκλωση του εντύπου μετά τη χρήση.

Novartis (Hellas) A.E.B.E.

12ο χλμ., Εθνικής Οδού
Αθηνών - Λαμίας
144 51 Μεταμόρφωση
Τηλ.: 210 281 1712

ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΗ: 210 2828812

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΝΤΥΠΟ ΕΧΕΙ ΤΥΠΩΘΕΙ
ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ F.S.C.,
ΠΟΥ ΤΟ ΚΑΘΙΣΤΑ ΑΚΟΜΑ ΠΙΟ
ΦΙΛΙΚΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.
ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΦΡΟΝΤΙΣΤΕ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ